

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2024

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр.,
канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 37 (133)

(огляд матеріалів ЗМІ за 9 – 15 вересня 2024 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	26
Міжнародна підтримка України	31
<i>Політико-правова допомога</i>	31
<i>Військова допомога</i>	34
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	39
Плани врегулювання. Переговорний процес	44
Відновлення України від наслідків російської агресії	55
Внутрішньополітична повістка США та Україна	57
<i>Питання допомоги Україні</i>	57
<i>Вибори президента США - 2024</i>	60
Коментарі зарубіжних політиків	65
Реакція представників української громадськості	85
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	90
Експертні оцінки	94
Додатки	99
<i>Додаток 1</i>	99
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №624/2024	99
<i>Додаток 2</i>	106
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №629/2024	106
<i>Додаток 3</i>	106
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №630/2024	106

Офіційна діяльність Президента України

Від якості логістики в постачанні та виконання всіх обіцянок партнерами прямо залежить перебіг війни – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Провів Ставку. Кілька ключових питань. Захист енергетики від російських ударів. Захист наших позицій на фронті. Детально розібрали постачання у війська артилерії, включно з нашими «богданами», та забезпечення наших бригад технікою.

Щодо енергетики є чіткі терміни та вимоги щодо кожного об'єкта, щодо фізичного захисту та щодо прикриття з повітря. Потрібен абсолютно такий же чіткий підхід до реалізації всіх необхідних заходів. Відповідальність за це виключно персональна – і за будівництво захисту, і за роботу ППО.

Детально працюємо й щодо комплектації наших бойових бригад і бригад резерву.

Окремо сьогодні була доповідь міністра оборони України Умерова за результатами «Рамштайну» та його перемовин із партнерами. Всі досягнуті домовленості мають бути реалізовані максимально швидко. Те, що потрібно у вересні, має бути поставлено у наші війська саме у вересні. Те, про що ми домовилися на інші місяці, теж має бути вчасно. Від якості логістики в постачанні та виконання всіх обіцянок партнерами прямо залежить перебіг війни.

Була сьогодні й детальна суто військова доповідь Головка Сирського. Передусім про донецькі напрямки. Дякую всім нашим підрозділам на фронті, які забезпечують повне виконання завдань та справді стійко відбивають російські штурми й відновлюють наші позиції. Це важливо. Так само важливо знищувати якомога більше сил окупанта. Покровський напрямок, Курахівський – саме там російська армія повинна втратити якнайбільше боєздатності. Окремо Головком доповів щодо оборони на Харківщині. Та щодо наших активних дій на території Росії – у Курській області. Пишаюся всіма нашими воїнами, які своїми діями привчають Росію до чіткого знання, де її земля, а де – сусідів.

(...). Провів сьогодні кілька нарад із нашою командою міжнародників. Готуємо саміт Кримської платформи на 11 вересня. Команда першої леді готує спеціальний наш дипломатичний формат – Саміт перших леді та джентльменів, який теж відбудеться цього тижня. І готуємо нові перемовини з партнерами заради більшої сили для України, заради більших можливостей для нашого суспільства й заради наближення справедливого миру. Пам'ятаємо ключову мету – мир для України, для всієї України, для всіх наших людей. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №624/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Володимир Зеленський представив нового очільника Міністерства закордонних справ ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський представив колективу Міністерства закордонних справ України новопризначеного очільника відомства Андрія Сибігу.

Глава держави зауважив, що Андрій Сибіга з перших годин повномасштабного вторгнення РФ робить усе можливе, щоб українська дипломатія могла виконувати всі державні завдання.

За його словами, стандартом для дипломатичних працівників України за кордоном має бути глибоке розуміння країни перебування. Саме так має функціонувати представництво нашої держави за кордоном.

Ще одним пріоритетом Володимир Зеленський назвав збільшення уваги до відносин із країнами – сусідками України.

«Ми розуміємо, як складно триває політичний процес, наприклад, зараз у Польщі. А надто, що там невдовзі розпочнеться новий виборчий процес. Розуміємо ситуацію в Угорщині, Словаччині, у Молдові, у Румунії. Все це потребує делікатності, наполегливості та захисту українських інтересів, а також наших спільних інтересів із сусідами», – наголосив Глава держави.

Президент також зауважив, що Україну мають чути й знати в усіх регіонах світу. Для цього вже багато зроблено, але потрібно ще більше. Зокрема, він акцентував на посиленні роботи в Латинській Америці, Африці, країнах Азії.

Надважливим питанням є нагальні потреби фронту й забезпечення стійкості всієї держави. Оборонні пакети, які оголошуються, мають постачатися максимально оперативно.

«Наші партнери мають знати кожну нашу потребу й кожну можливість нашої з ними співпраці. Забезпечення фронту, спільне оборонне виробництво, відбудова в Україні, посилення санкцій проти Росії та використання російських активів заради українського захисту, підтримка наших спільнот за кордоном – це має бути напрямками постійної роботи кожного українського дипломата», – сказав Володимир Зеленський.

Глава держави наголосив, що цього року Україні потрібен другий результативний Саміт миру.

«Всі мають розуміти, що мир для України та справедливе закінчення цієї війни є не просто історичною місією, але щоденною й дуже кропіткою роботою. Я впевнений, що Україна здатна виконати таку роботу – перемогти в цій війні та забезпечити мир», – зазначив він.

Андрій Сибіга подякував Президентові за довіру та запевнив, що МЗС працюватиме на результат.

«Визначені пріоритети чітко зрозумілі. Ми їх неухильно, наполегливо забезпечимо – принципово, проактивно, сильно, з новими кадрами, з новими підходами. Там, де потрібно, – дипломатично. Там, де потрібно, – жорстко», – сказав міністр закордонних справ.

Андрій Сибіга наголосив, що вся робота української дипломатії буде підпорядкована логіці перемоги, досягнення всеохопного справедливого та стійкого миру.

Також безумовним пріоритетом буде інтеграція в НАТО і ЄС.

«І, звичайно, люди. Ми будемо приділяти особливу увагу захисту прав та інтересів людей», – підсумував міністр.

Мир для України та справедливе закінчення цієї війни є щоденною й дуже кропіткою роботою – Президент під час представлення нового очільника МЗС ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Виступу – за наведеним посиланням)

У Києві Президент зустрівся з амбасадором UNITED24 істориком Тімоті Снайдером ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський зустрівся з амбасадором фандрейзингової платформи UNITED24, професором історії Єльського університету Тімоті Снайдером.

Глава держави відзначив зусилля амбасадора у зборі коштів для програм «Безпечна земля» та «Безпечне небо». Завдяки Тімоті Снайдеру вдалося акумулювати 3,8 млн дол. Найактивніші збори за його підтримки – на дрони та систему протидії ворожим БпЛА «Ловець шахедів».

«Дякую вам за роботу на платформі UNITED24. Ви в нас рекордсмен – завдяки вам це рекордні збори, і це дуже важливо. Це дуже допомагає. Ви в різних напрямках допомагали. Ви знаєте, що не всі амбасадори бралися за мілітарний напрям, і я вам дуже вдячний, що ви не боялися цього», – сказав Володимир Зеленський.

Тімоті Снайдер зазначив, що прагне зробити внесок у справедливу боротьбу українців.

«Це маленька річ. Це для мене як для людини дуже важливо: я можу думати, що я щось для України роблю. Немає взагалі в житті таких можливостей, де те, що справедливе, є настільки ясним, як зараз», – сказав він.

Історик подарував Володимирі Зеленському перший примірник своєї книги «Про свободу» з автографом. Основою видання є розмови з Президентом України. Презентація книги відбудеться за тиждень.

Бачимо, які кроки планують у Москві, і будемо діяти відповідно – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Головне за сьогодні.

Доповіді розвідки – ГУР та Служба зовнішньої розвідки. Детально щодо наявних для України можливостей, а також загроз. Ми бачимо, які кроки планують у Москві, ми будемо діяти відповідно – саме так жорстко, як це треба заради України.

І я хочу сказати зараз усім у світі, хто досі хоче якось допомагати Путіну: ми все зробимо не просто для захисту своєї держави та людей, а для реальної консолідації світу заради сильних відповідей на розпалювання війни чи будь-яку спробу війну продовжувати.

Абсолютний наш пріоритет – це справедливий мир, і на кожную ракету, на кожен дрон і на всі ворожі кроки, на кожную спробу зробити цю війну довшою й жорстокішою неминуче буде відповідь світу. Ми забезпечимо необхідну єдність світу, хоч би як було нам складно.

Сьогодні офіційно представив я нового міністра закордонних справ України Андрія Сибігу. І, зокрема, це буде одним із його основних завдань зараз – переналаштувати систему української дипломатії таким чином, щоб ми з партнерами могли значно активніше реагувати на виклики.

Україну мають повністю розуміти в усіх країнах-партнерах, зокрема у Європі. Україні потрібні значно більш змістовні відносини та співпраця, ніж є зараз, із країнами Латинської Америки, із країнами Африки й Азії. Ми маємо реалізувати весь потенціал стратегічних відносин зі Сполученими Штатами. І з усіма країнами, які є ключовими для своїх регіонів, але які ще не мають стратегічних відносин з Україною, нам потрібен справді стратегічний рівень співпраці. Дуже важливо не лише не втрачати вплив на міжнародних майданчиках, але й активніше захищати інтереси нашої держави, наших партнерів і міжнародного права загалом. Це стосується інституцій ООН та всіх інших організацій, які можуть допомогти нам додати Україні стійкості та наблизити справедливий мир. Дійсно справедливий. Серед ключових пріоритетів року – другий Саміт миру, а отже – максимально активна робота з усіма нашими партнерами у групах щодо пунктів Формули миру і щодо спільного погляду на завершення війни. Я дякую всім у нашій, українській, дипломатичній службі, хто вже саме так працює заради пріоритетів нашої держави, і кожен, хто не дотягує до цього рівня, має вирішити, чи справді варто йому бути в системі МЗС. У цей жорсткий час війни українські дипломати не можуть собі дозволити легковажити.

(...). Сьогодні була доповідь Головкама Сирського. Я дякую всім нашим воїнам, які тримають фронт на Покровському напрямку, які тримають Курахівський напрямок. Які справді зберігають наші позиції. І ми наближаємо кроки партнерів, які можуть допомогти зараз. Головне – це

рішучість. Рішучість українців більш ніж достатня. Рішучість партнерів має стати значно далекобійнішою. Також працюємо й щодо логістики – вчасного постачання оголошених пакетів підтримки. Кожен день – це завдання. Кожен день – це максимум зусиль. Обов'язково здолаємо окупанта! (...).

Питання Національної премії України імені Тараса Шевченка: Указ Президента України №626/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Виступ Президента на відкритті Меморіалу пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Виступу – за наведеним посиланням)

У Києві відкрили Меморіал пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський і перша леді Олена Зеленська взяли участь у відкритті Меморіалу пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу.

Разом із ними пам'ять кримських татар ушанували Президент Литви Гітанас Науседа, Прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович, Прем'єр-міністр Латвії Евіка Сіліня, голова Сенату парламенту Чехії Мілош Вистрчіл, Голова парламенту Молдови Ігор Гросу, Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук, керівник Офісу Президента Андрій Єрмак, лідер кримськотатарського народу Мустафа Джемільєв, урядовці, посли, військові, представники кримськотатарського народу та громадськості.

Глава держави зазначив, що всі вони зібралися разом, щоб увічнити пам'ять про одну з найстрашніших трагедій в історії України та кримськотатарського народу – геноцид і депортацію, вчинені радянською владою, зокрема чекістами, у 1944 році.

Меморіал пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу відкрили в межах четвертого саміту Кримської платформи.

Президент наголосив: дуже символічно, що саме на цьому місці сьогодні з'явився український національний меморіал. Адже раніше тут протягом пів століття стояв пам'ятник чекістам. Його демонтували кілька років тому.

«Сьогодні на цьому місці ми відкриваємо меморіал на честь ушанування пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу, геноциду кримських татар. І як символ того, що тирані й диктатори неодмінно програють. Ми відкриваємо меморіал у той час, коли історія знову повторюється, коли Крим знову став полем бою за свободу, за гідність і за право жити – жити на своїй землі», – сказав Глава держави.

Володимир Зеленський зазначив, що колись такий меморіал обов'язково з'явиться в українському, вільному Криму.

«Крим – це не просто територія. Це частина нашої душі, це земля, де наші люди жили в мирі, жили в гармонії зі своєю культурою, зі своєю мовою, зі своїми традиціями. Ми не просто боремося за повернення Криму – ми боремося за відновлення справедливості, за можливість для кожного кримчанина повернутися додому, у свій дім, у свій Крим, вільний від Росії та страху», – наголосив Президент.

Глава держави також зауважив, що план Формули миру – це й план повернення Криму, відновлення прав кримськотатарського народу, українців та всіх, хто живе на цій землі.

Мустафа Джемільєв додав, що цей меморіал не лише присвячений пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу, а й нагадує нам про те, із яким сусідом доводиться жити.

«Жителі Криму вже 10 років перебувають у лапах правонаступників і послідовників того режиму, який здійснював масовий геноцид кримськотатарського народу», – сказав він.

Володимир Зеленський: Росія скоїла щонайменше 137 тисяч воєнних злочинів проти України та українців ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Станом на сьогодні відомо про 137 тисяч воєнних злочинів, які скоїла Росія. Про це Президент України Володимир Зеленський заявив під час конференції «Об'єднані заради справедливості».

У виступі Глава держави, зокрема, нагадав про теракт в Оленівці, масові вбивства жителів Маріуполя та Бучі, знущання з українців у Ягідному.

«Напевно, не існує країни, де не чули б про те, що зробив окупант на нашій землі й проти наших людей. І має бути так, щоб у кожній країні знали, що за все це окупант відповідатиме. Бо справедливість не має кордонів. Її однаково варто цінувати всюди – Європа, Америка, Азія, Африка, Австралія», – зазначив Президент.

Володимир Зеленський наголосив, що світ має безліч конвенцій, і понад сто країн ратифікували Римський статут, який має працювати.

«Але нещодавно знайшовся виняток у Монголії для Путіна. І це відповідальність не просто чиясь окремо. Це відповідальність усього світу – зупинити деградацію системи права, не допустити руйнування тих норм, які ще залишаються. Система права має й мусить працювати так, щоб Римський статут, і зокрема ордер Міжнародного кримінального суду, який був виданий стосовно головного російського злочинця, реально обмежували його та вже забезпечували його ізоляцію», – сказав Глава держави.

Крім того, він зауважив, що за кілька місяців у Бразилії має відбутися саміт «Групи двадцяти». Україна чула сигнал від влади Бразилії про плани запросити російського диктатора. Якщо так станеться, то це означатиме чергове ігнорування Римського статуту.

Володимир Зеленський закликав міжнародну спільноту об'єднатися заради справедливості, щоб наближати відповідальність держави-агресорки та її політичного і військового керівництва.

Норми законів діють тоді, коли діють люди – виступ Президента на конференції «Об'єднані заради справедливості» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Виступу – за наведеним посиланням)

Гуманітарне розмінування, повоєнне відновлення та відбудова енергооб'єктів: Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром Хорватії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у Києві провів зустріч із Прем'єр-міністром Хорватії Андреєм Пленковичем.

Глава держави подякував очільнику уряду Республіки Хорватія за особисту участь у четвертому саміті міжнародної Кримської платформи та відкритті Меморіалу пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу.

Володимир Зеленський також відзначив підтримку з боку Хорватії у протистоянні російській агресії й висловив подяку за оголошений під час візиту 11-й пакет військової допомоги.

«Ми дуже вдячні за вашу підтримку від початку цього вторгнення. Розраховуємо на вас, зокрема, в політичних питаннях, на шляху до ЄС і НАТО. Вдячні вашому народу за допомогу біженцям», – сказав Президент.

Лідери обговорили гуманітарне розмінування забруднених територій. Глава держави відзначив лідерську роль Хорватії в цьому процесі та подякував за ініціативу щодо проведення донорських конференцій із розмінування.

Окрему увагу під час зустрічі приділили повоєнному відновленню та відбудові енергетичної інфраструктури.

Президент висловив подяку Хорватії за цільову допомогу для відновлення української енергетики, зокрема новий транш енергетичної підтримки обсягом 5 млн євро, а також за допомогу в лікуванні та реабілітації захисників і захисниць України та членів їхніх сімей.

Україна не торгує своєю землею і не кидає своїх людей – виступ Президента під час четвертого саміту міжнародної Кримської платформи ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Виступу – за наведеним посиланням)

Ми нічого й нікого не залишимо у неволі – Президент на четвертому саміті міжнародної Кримської платформи ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Україна поверне всі тимчасово окуповані території та всіх громадян нашої держави.

Про це заявив Президент України Володимир Зеленський під час четвертого саміту міжнародної Кримської платформи.

«Ми нічого й нікого не залишимо у неволі. Я хотів би, щоб це чули всі наші громадяни в Україні, на тимчасово окупованих територіях України – хоч би де ви були й хоч би як вам було складно. Це частина нашої моралі. Україна не торгує своєю землею й не кидає своїх людей», – сказав Володимир Зеленський.

Президент наголосив, що Україна знає, пам'ятає та бореться за кожного з кримських в'язнів Росії, за всіх цивільних і військових, дорослих і дітей, які перебувають у полоні чи тимчасовій окупації.

Він закликав держави нашого регіону, зокрема мусульманські суспільства Туреччини та Азербайджану, проявити лідерство й допомогти протистояти несправедливості та знущанням. Володимир Зеленський також попросив країни, які працюють над реалізацією Формули миру, переконувати партнерів, які поки що утримуються від спільної роботи.

«Справжній мир не повинен мати жодних альтернатив. Жодних заморожених окупацій! Жодних покинутих у полоні людей! Жодних забутих і через те ніби прощених світом репресій», – наголосив він.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх українців та українок, які були вбиті російською війною, загинули в російському полоні, окупації чи під час депортації.

Кримська платформа справді збільшує українську силу в усіх сенсах – Президент ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

До четвертого саміту міжнародної Кримської платформи приєдналися понад 60 учасників. Про це повідомив Президент України Володимир Зеленський під час пресконференції з Президентом Литви Гітанасом Науседою, прем'єр-міністрами Хорватії та Латвії Андреем Пленковичем та Евікою Сілінею.

Глава держави зауважив, що завдяки Кримській платформі вдалося повернути й зміцнити увагу світу до російської окупації українського Криму.

«Ми зараз, зокрема, завдяки Кримській платформі, завдяки всім нашим дипломатичним зусиллям, завдяки спротиву нашого народу, наших воїнів абсолютно чітко примушуємо Росію до реальності, а саме – до міжнародного права, до сили світової солідарності, а також до необхідності відновити для України повну справедливість і зрештою – надійний мир для всієї нашої землі, для всіх наших людей», – зазначив Президент.

Володимир Зеленський подякував усім партнерам, які дієво допомагають протистояти російській агресії та наближати справжній мир.

«Кримська платформа справді збільшує українську силу в усіх сенсах, і зокрема в дипломатичній площині. Росія повинна бачити й точно бачить, що світ не зупиняється в русі до відновлення справедливості», – сказав Глава держави.

Гітанас Науседа наголосив, що Литва ніколи не визнає окупації українських територій і завжди вимагатиме, щоб Росія відвела свої війська.

«Ми також підтримуємо створення спеціального міжнародного трибуналу для переслідування осіб, відповідальних за злочин агресії», – заявив Президент Литви.

Андрей Пленкович запевнив у подальшій підтримці України, зокрема в допомозі енергетичному сектору, розмінуванні, лікуванні військових та відпочинку українських дітей.

«І, звичайно, те, що мало хто з інших країн може вам надати, а саме – досвід наших державних прокурорів, наших суддів, наших спеціалізованих поліцейських підрозділів у розслідуванні воєнних злочинів», – сказав він.

Прем'єр-міністерка Латвії зауважила, що всі іноземні лідери приїхали особисто взяти участь у четвертому саміті міжнародної Кримської платформи, щоб підтвердити: Крим – це Україна, а Росія програє цю війну.

Евіка Сіліня також оголосила про вже третій пакет військової допомоги з початку цього року. До нього, зокрема, увійдуть бронемашини та безпілотники.

«Ми глибоко переконані, що майбутнє України – у справедливому мирі, безпеці та процвітанні серед інших союзників і партнерів у євроатлантичній спільноті», – підсумувала вона.

Володимир Зеленський зустрівся з держсекретарем США й міністром закордонних справ Великої Британії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів спільну зустріч із державним секретарем США Ентоні Блінкеном і державним секретарем у закордонних справах, справах Співдружності Націй та розвитку Сполученого Королівства Великої Британії і Північної Ірландії Девідом Ламмі, які прибули з візитом до України.

Глава держави наголосив на важливості цього сигналу – стійкої та сильної підтримки України з боку провідних партнерів, а також відзначив особисту участь високопосадовців США та Великої Британії в четвертому саміті міжнародної Кримської платформи.

«Насамперед я хотів би дуже подякувати за велику підтримку нашої країни Президентові Джоєфу Байдену та Конгресу – за двопартійну підтримку. Також ми дуже вдячні Сполученому Королівству за вашу підтримку й лідерство у багатьох безпекових питаннях. Обидві ваші країни є лідерами з підтримки України із самого початку повномасштабної війни», – сказав Володимир Зеленський.

Президент поінформував про ситуацію на передовій та першочергові потреби Сил оборони. Окремо він наголосив на тому, що для України важливо якнайшвидше отримати дозвіл на застосування далекобійної зброї, наданої США та іншими партнерами.

Також під час зустрічі обговорили перспективи співпраці у сфері ОПК у межах підписаних двосторонніх безпекових угод. Глава держави зазначив, що акцент має бути на спільному виробництві на території України.

Крім того, він подякував Ентоні Блінкену за ухвалені напередодні черговий санкційний пакет проти Ірану у зв'язку з постачанням балістичних ракет Росії.

Президент також відзначив результативну оборонну співпрацю з Великою Британією, що дає нашим воїнам змогу захищати Україну на землі та на морі. Глава держави висловив подяку за новий оборонний пакет, оголошений під час засідання у форматі «Рамштайн» минулого тижня.

Володимир Зеленський і Девід Ламмі обговорили реалізацію безпекової угоди та узгодили подальші кроки щодо укладення нової двосторонньої угоди про перехід до сильнішого та глибшого партнерства.

Президент наголосив на важливості посилення санкційного тиску Великої Британії на РФ та її сателітів. Зокрема, він подякував за запровадження нових санкцій проти Ірану та російського тіньового флоту й повітряно-космічних сил.

Глава держави також відзначив участь США та Великої Британії в першому Саміті миру. Окрему увагу під час зустрічі приділили підготовці до другого Саміту, який є дуже важливим майданчиком для відновлення справедливого миру для України.

Сторони обговорили майбутні контакти між лідерами держав у межах сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку цього місяця, а також скоординували підходи до проведення спільних заходів на полях сесії Генасамблеї.

Президент обговорив із Прем'єр-міністеркою Латвії посилення військово-технічної співпраці ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Києві Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Прем'єр-міністеркою Латвії Евікою Сілінею.

Глава держави подякував Евіці Сіліні за її особисту участь у четвертому саміті міжнародної Кримської платформи та незмінну підтримку України з боку Латвії.

«Вдячні за всю вашу допомогу з початку повномасштабного вторгнення. Ми раді, що маємо таких хороших друзів не лише у військовій сфері. Відчуваємо вашу сильну адвокацію України в межах ЄС і НАТО», – зазначив Володимир Зеленський.

Під час зустрічі обговорили посилення співпраці у військово-технічній сфері та реалізацію двосторонньої безпекової угоди.

Президент розповів про підготовку до другого Саміту миру й наголосив на необхідності залучити до цього процесу якнайбільшу кількість країн Глобального Півдня.

Оборонна підтримка, відбудова та шлях до ЄС: Володимир Зеленський зустрівся з Президентом Естонії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у Києві провів зустріч із Президентом Естонії Аларом Карісом.

Володимир Зеленський подякував Алару Карісу та його дружині за участь у Саміті перших леді та джентльменів, який сьогодні відбудеться в Києві.

Президент України також відзначив рішення Естонії виділяти щороку 0,25 % ВВП на оборонні потреби нашої держави. Це закріплено у двосторонній безпековій угоді.

«Вдячні за вашу підтримку в усіх сферах і дуже важливу угоду про співробітництво у сфері безпеки між нашими країнами. Ми дуже раді, що маємо таку кількість стратегічних партнерів», – наголосив Глава Української держави.

Крім того, він подякував за активну участь Естонії у відбудові нашої країни, зокрема за вже реалізовані проєкти на Житомирщині.

Окрему увагу під час зустрічі приділили євроінтеграційному поступу України. Володимир Зеленський відзначив вагому експертну підтримку нашої держави з боку Естонії в переговорному процесі.

Литва заявила про готовність збільшити підтримку українського оборонного виробництва – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Литва готова збільшити підтримку України у виробництві зброї, зокрема далекобійних дронів. Про це Президент Володимир Зеленський повідомив за результатами переговорів із Президентом Литовської Республіки Гітанасом Науседаю.

Під час зустрічі обговорили оборону України та ключові потреби українських воїнів. Володимир Зеленський поінформував про ситуацію на фронті, зокрема про Покровський, Торецький та Вугледарський напрямки, а також про захисну операцію в Курській області.

«Ми всі чітко розуміємо: захист Української держави означає також і захист незалежності всіх держав, які межують із Росією. Наша Європа і європейський спосіб життя можуть зберегтися лише за умови, що Україна вистоїть і переможе в цій війні», – сказав він.

Президент України подякував за всю допомогу з боку Литви, зокрема за надані військові пакети й гарантований на 10 років рівень підтримки військових спроможностей України.

Лідери також обговорили домовленості щодо оборонної співпраці: інвестиції у виробництво дронів в Україні та копродукцію. Гітанас Науседа повідомив, що Литва готова збільшувати підтримку в цьому напрямі.

«Уся копродукція, усі інвестиції в оборонне виробництво для нас дуже важливі. Це сьогодні пріоритет. Зараз кожен може побачити, наскільки

успішною є Україна в розробці та застосуванні своєї далекобійної зброї, своїх далекобійних дронів», – зауважив Володимир Зеленський.

Глава Української держави також наголосив, що перед початком опалювального періоду Україна потребує ще активнішої підтримки своїх запитів до партнерів щодо систем ППО й пакетів енергетичної допомоги.

Гітанас Науседа запевнив, що Литва продовжить підтримку України, зокрема в контексті постачання боєприпасів калібру 155 мм.

«Литва інвестує 10 мільйонів євро у виробництво української далекобійної зброї «Паляниця». Ми зацікавлені в цьому і говорили з Президентом про співпрацю у виготовленні морських дронів», – розповів лідер Литовської Республіки.

За його словами, напередодні в Києві відбувся литовсько-український оборонний форум. Його мета – посилення співпраці та зміцнення української оборонної промисловості.

Гітанас Науседа також зазначив, що Литва закликає членів НАТО передати Україні ракети великої дальності, винищувачі й системи ППО та дозволити без обмежень уражати російські військові об'єкти.

Президент: Україна була переконливою щодо далекобійності на зустрічі з держсекретарем США та міністром закордонних справ Великої Британії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Позиція України щодо далекобійності на переговорах із державним секретарем США Ентоні Блінкеном та міністром закордонних справ Великої Британії Девідом Ламмі була підготовленою, переконливою та деталізованою. Про це Президент Володимир Зеленський повідомив під час спілкування з представниками ЗМІ.

Він наголосив, що затягування процесу щодо використання далекобійної зброї призводить до того, що Росія переміщує військові об'єкти вглиб своєї території.

«Тому якщо партнери знімають обмеження, то дуже хотілося б, щоб це була стратегія перемоги України, а не політична стратегія. Знімати обмеження – значить знімати обмеження», – сказав Президент.

«Якщо можна застосовувати зброю, то можна застосовувати як нам потрібно, щоб збивати військові цілі. Якщо знімається обмеження на якусь зброю, до якої немає ракет, це не зняття обмежень. Це інший вид: як не давати позитивного рішення щодо застосування відповідної зброї. Ось так ми це сприймаємо. І в цьому я був дуже прямий учора», – підсумував Володимир Зеленський.

Президент обговорив із прокурором Міжнародного кримінального суду важливість дотримання Римського статуту ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із прокурором Міжнародного кримінального суду (МКС) Карімом Ханом.

Глава держави подякував за підтримку України, участь у конференції «Об'єднані заради справедливості» та четвертому Саміті перших леді та джентльменів.

«Дякую вам за все, що робите для нас, за вашу підтримку, дякую за ваше рішення взяти участь у конференції «Об'єднані заради справедливості». Для нас важливий кожен із цих сигналів і дуже важливо, щоб світ нас чув», – сказав Володимир Зеленський.

Президент відзначив постійну співпрацю МКС з Офісом Генерального прокурора України.

Глава держави також нагадав, що Україна ратифікувала Римський статут, і наголосив, що вкрай важливо не допустити ігнорування рішень суду щодо ордерів на арешт російських воєнних злочинців.

Крім того, під час зустрічі обговорили боротьбу з насильницьким переміщенням та депортацією українських дітей і розслідування цих злочинів.

Безпека дітей сьогодні стосується кожного – виступ Президента на четвертому Саміті перших леді та джентльменів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Виступу – за наведеним посиланням)

Володимир Зеленський зустрівся зі Спікером і віцеспікерами парламенту Данії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч зі Спікером Фолькетингу Сореном Геле та віцеспікерами парламенту Данії.

«Дякую вам за цей візит. Ми завжди раді бачити лідерів із Данії на рівні уряду, парламенту. Ми дуже раді, що маємо таких сильних друзів. І дуже вдячні, що ви з нами від самого початку повномасштабної війни, багато допомагаєте. Не лише у військовому вимірі, а й фінансово, гуманітарно», – зазначив Глава держави.

Президент розповів про ситуацію в зоні бойових дій та актуальні потреби захисників і захисниць України.

Володимир Зеленський відзначив вагомий внесок Данії в посилення оборонних спроможностей нашої держави та лідерство в міжнародній коаліції військово-повітряних сил.

«Вдячні Данії за першу партію бойових літаків F-16, які вже захищають Україну від російських ракет», – наголосив Глава держави.

Під час зустрічі обговорили реалізацію двосторонньої безпекової угоди, підписаної в лютому цього року у Львові, а також шляхи розбудови співпраці у сфері спільного виробництва зброї.

Володимир Зеленський також подякував Данії за участь у відновленні України, зокрема за патронат над відбудовою Миколаєва та області.

Війна має стати суттєво важчою для Росії – виступ Президента на відкритті XX щорічної зустрічі Ялтинської європейської стратегії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Виступу – за наведеним посиланням)

Президент: Україна потребує далекобійності, достатньої для того, щоб змінити перебіг війни та змусити Росію шукати миру ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Україна сподівається на результат від партнерів щодо далекобійності. Про це Президент Володимир Зеленський заявив під час виступу в межах XX зустрічі Ялтинської європейської стратегії.

Глава держави зазначив, що, поки Україна очікує на постачання обіцяних систем ППО, передусім «петріотів», від партнерів, Росія продовжує завдавати ударів по нашій країні. Російському диктатору для цього не потрібні жодні дозволи на далекобійність.

«Кожен, хто просто бачить на мапі, звідки Росія завдає ударів, де готує сили й тримає резерви, де розташовує військові об'єкти та яку використовує логістику, – кожен, хто все це бачить, очевидно розуміє, для чого Україні далекобійність», – наголосив Президент.

Володимир Зеленський також зауважив, що днями він детально обговорив це з держсекретарем США Ентоні Блінкеном і міністром закордонних справ Великої Британії Девідом Ламмі. За словами Глави держави, після цієї зустрічі вже не може бути жодного незакритого питання про те, чому Україна потребує достатньої далекобійності.

«Я хочу підкреслити: достатньої. Достатньої не для того, щоб просто сказати, що рішення є. Далекобійності, достатньої для того, щоб змінити перебіг війни та змусити Росію шукати миру. І ми дуже сподіваємося на наших партнерів, сподіваємося на результат від наших партнерів. Принаймні ми працюємо над цим», – додав Президент.

Реалізація Формули миру та підготовка до другого Саміту миру: Володимир Зеленський зустрівся з президентом ради Фонду Мюнхенської безпекової конференції ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

На полях зустрічі «Ялтинська європейська стратегія» (YES) Президент Володимир Зеленський зустрівся з президентом ради Фонду Мюнхенської безпекової конференції Вольфгангом Ішингером.

Глава держави відзначив вагому роль конференції в пошуку шляхів подолання викликів, які постали перед Україною, Європою та світом.

«Дуже розраховую, що Мюнхенська безпекова конференція й надалі залишатиметься авторитетним міжнародним майданчиком для консолідації демократичного цивілізованого світу навколо підтримки України та наближення справедливого й тривалого миру в нашій державі», – наголосив Володимир Зеленський.

Під час зустрічі обговорили кроки для реалізації всіх 10 пунктів Формули миру та підготовку до другого Саміту миру.

«Сподіваюся, що Україна та припинення російської агресії на нашій землі буде однією з центральних тем наступної Мюнхенської безпекової конференції, яка відбудеться в лютому 2025 року», – зауважив Президент.

У Києві Володимир Зеленський зустрівся з Борисом Джонсоном (Президент України Володимир Зеленський).

Президент Володимир Зеленський у Києві зустрівся з колишнім Прем'єр-міністром Великої Британії Борисом Джонсоном, який приїхав до України для участі в щорічній зустрічі Ялтинської європейської стратегії.

Глава держави подякував Борису Джонсону за його увагу до України, лідерство в забезпеченні необхідної міжнародної допомоги у 2022 році та активну публічну адвокацію на підтримку нашої країни.

Під час зустрічі обговорили важливість нарощування військової, політичної та економічної допомоги Україні.

Президент обговорив із міністрами закордонних справ Литви та Польщі важливість прискорення вступу України до ЄС і НАТО (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із міністрами закордонних справ Литви та Польщі Габрієлюсом Ландсбергісом і Радославом Сікорським.

Глава держави подякував партнерам за значну оборонну підтримку, зокрема за нещодавні рішення щодо нових пакетів допомоги.

«Дякуємо вашим країнам і народам за незмінну підтримку. Вдячні, що ви з нами від самого початку й до нашої спільної перемоги», – зазначив Президент.

Володимир Зеленський поінформував про постійний ракетно-бомбовий терор з боку РФ і наголосив на необхідності застосування далекобійної зброї по військових цілях на території держави-агресорки.

Окрему увагу під час зустрічі приділили реалізації двосторонніх безпекових угод, імплементації пунктів Формули миру, підготовці до другого Саміту миру, а також переговорам між Україною та ЄС. Зокрема, обговорили важливість майбутнього головування Польщі у Раді Європейського Союзу для реалізації пріоритетів нашої держави на євроінтеграційному шляху.

Глава держави також відзначив підтримку України з боку Литви та Польщі на шляху до вступу в ЄС і НАТО.

«Набуття членства в НАТО є нашою стратегічною метою. Це єдина найнадійніша на сьогодні гарантія безпеки для України та всієї Європи», – підсумував Володимир Зеленський.

Потребуємо дозволу на застосування далекобійної зброї; сподіваюся, що американський політикум чітко це розуміє – Президент

під час зустрічі з Майком Помпео ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у Києві зустрівся з колишнім державним секретарем США Майком Помпео.

Глава держави подякував Адміністрації Президента Сполучених Штатів, Конгресу та всьому американському народові за безпрецедентну військову та фінансову підтримку України.

«Завдяки підтримці США та допомозі у зміцненні міжнародної коаліції ми досягаємо успіхів на полі бою. Але потребуємо дозволу на застосування далекобійної зброї. Сподіваюся, що американський політик чітко це розуміє й відповідне рішення буде ухвалене», – сказав Володимир Зеленський.

Він відзначив важливість збільшення військової допомоги та спільного розвитку оборонних технологій, а також посилення санкційного тиску на Росію та її союзників – Іран і Північну Корею.

Володимир та Олена Зеленські зустрілися з актором Майклом Дугласом ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський і перша леді Олена Зеленська зустрілися з американським актором, продюсером і посланцем миру ООН Майклом Дугласом і його сином Діланом.

Під час зустрічі обговорили ситуацію в країні, співпрацю з партнерами, зокрема зі США, та підтримку України.

Окрему увагу приділили результатам четвертого Саміту перших леді та джентльменів, де Майкл і Ділан Дугласи були спеціальними гостями панелі «Безпека дітей у родині». Олена Зеленська розповіла про підготовку до цьогорічного заходу та здобутки попередніх трьох самітів.

Майкл Дуглас висловив захоплення Україною та українським народом, який демонструє стійкість із самого початку повномасштабного російського вторгнення.

«Ви – джерело натхнення та чудове нагадування нашій країні про те, що означає демократія, про те, як кожен має бути відповідальним. Демократія – це велика робота для громадян», – сказав актор.

Ділан Дуглас додав, що їхня родина вболіває за Україну, і саме тому вони зараз тут.

Володимир Зеленський подякував акторові та його сину за підтримку й готовність долучитися до поширення інформації про нашу державу.

Володимир Зеленський обговорив із міністром оборони Данії посилення допомоги Україні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із віцепрем'єр-міністром – міністром оборони Королівства Данія Троельсом Лундом Поульсеном.

Глава держави подякував Данії, Прем'єр-міністру, уряду та парламенту країни за вагомую допомогу Україні.

«Данія має поважне ставлення до України та українців від самого початку, і ми дуже вдячні за всю вашу підтримку. Ми відчуваємо її завдяки людям, завдяки вашому ставленню до наших людей, суспільства, вимушених переселенців. Звісно, ми відчуваємо її на полі бою, і це для нас є пріоритетом», – сказав Президент.

Троельс Люнд Поульсен наголосив, що прибув до Києва разом із парламентарями з різних партій для того, щоб особисто побачити, чого вдалося досягти в Україні завдяки допомозі Данії, та зрозуміти потреби й можливі напрями посилення підтримки української обороноздатності.

Глава держави відзначив лідерство Данії в передачі Україні перших бойових літаків F-16 і подякував за підготовку українських пілотів та інженерно-технічного персоналу.

Під час зустрічі також обговорили розбудову двосторонньої співпраці в галузі виробництва зброї для забезпечення пріоритетних потреб Сил оборони.

Загалом вдалося повернути з полону вже 3569 українців і українок – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Передусім вдячність нашим воїнам, бойовим підрозділам, які поповнюють обмінний фонд для нашої держави. На різних напрямках. Також – наші спеціальні служби, які протидіють диверсантам, колаборантам. Завдяки саме такій роботі представники України, наша команда щодо обмінів може звільняти наших людей із російського полону. Сьогодні – черговий обмін. Ще 49 українців і українок удома. Серед них і військові, і цивільні. Воїни Збройних Сил, наші прикордонники, Національна гвардія, зокрема захисники й захисниці «Азовсталі», також двоє поліцейських. Серед цивільних наших людей – Леніє Умерова, дівчина, яку росіяни захопили в Криму, коли вона їхала до хворого батька. Повернуто й Героя України, військового медика Віктора Івчука. Я дякую всій нашій команді, яка займається обмінами. Всім, хто залучений і чия робота все це забезпечує: Збройними Силами, ГУР, СБУ, керівнику Офісу, омбудсмену. Дякую! Загалом вдалося повернути з полону вже 3569 українців і українок.

Сьогодні ж був дуже активний день для нашої міжнародної комунікації. Почав роботу щорічний форум Ялтинської європейської стратегії, і для України важливо, щоб наші аргументи щодо далекобійної зброї та всієї оборонної співпраці з партнерами були почуті. На полях форуму зустрівся з міністрами закордонних справ Литви та Польщі. Я подякував за підтримку. Також говорив із головою Мюнхенської безпекової конференції – це один із найбільш впливових у Європі майданчиків щодо зовнішньої та безпекової політики. Зустрівся також з Майком Помпео,

ексдержсекретарем Америки. Був на форумі Борис Джонсон – один із найбільших друзів України. Я подякував йому за незмінну допомогу з 22-го року. Сьогодні ж зустрівся з міністром оборони Данії. Дуже змістовна зустріч. Данія є першою країною, із якою ми почали спільне виробництво зброї. І вже ця зброя допомагає на фронті. Разом робимо «богдани». Звичайно, говорили й про інші аспекти нашої взаємодії, зокрема F-16. Данія справді один із лідерів у підтримці нашої «оборонки». Дякую Метте, пані Прем'єр-міністру, і всьому данському народові. Сьогодні ж разом із першою леді України зустрілися з відомим актором та небайдужою особистістю Майклом Дугласом. Він дуже допомагає нам тримати увагу до правди про війну, допомагає UNITED24. Подякували йому за це сьогодні.

І ще одне.

Щойно була доповідь міністра оборони України Рустема Умерова. Доповідав сьогодні Головом Олександр Сирський. Перший пріоритет – це зброя для наших воїнів на Покровському, на Курахівському, Торецькому напрямках, на всіх Донецьких напрямках, загалом по фронті. Це й питання постачання, і питання виробництва – як в Україні, так і спільного з партнерами. Завдання – максимально зміцнити наші позиції та максимально тиснути на Росію. Цю війну можна завершити справедливо тільки на сильних позиціях. Усе для цього ми робимо. Все. (...).

Про зміни у складі Ради національної безпеки і оборони України: Указ Президента України №627/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до частини четвертої статті 107 Конституції України постановляю:

1. На часткову зміну статті 1 Указу Президента України від 29 березня 2024 року № 193/2024 «Про склад Ради національної безпеки і оборони України»:

1) увести до персонального складу Ради національної безпеки і оборони України таких осіб:

СИБІГА Андрій Іванович – Міністр закордонних справ України

СМЕТАНІН Герман Володимирович – Міністр з питань стратегічних галузей промисловості України;

2) затвердити у персональному складі Ради національної безпеки і оборони України СТЕФАНШИНУ Ольгу Віталіївну – Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – Міністра юстиції України;

3) вивести зі складу Ради національної безпеки і оборони України О. Камишіна, Д. Кулебу. (...).

Про делегацію України для участі у слуханнях арбітражного трибуналу, створеного згідно з Додатком VII до Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року, стосовно спору між

Україною та Російською Федерацією щодо прав прибережної держави в Чорному і Азовському морях та у Керченській протоці: Указ Президента України №628/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №629/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №630/2024 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3)

Вітання Президента українським воїнам-танкістам ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Вітання – за наведеним посиланням)

Володимир Зеленський зустрівся з делегацією Конгресу США ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський провів зустріч із двопартійною делегацією Конгресу Сполучених Штатів Америки.

На зустрічі були присутні члени Палати представників Джим Коста, Джиммі Панетта, Салюд Карбахаль (Демократична партія) і Дон Бейкон (Республіканська партія), сенатор-республіканець від штату Огайо (2011–2023) Роб Портман, кандидат у конгресмени від Республіканської партії на виборах 2024 року Трой Даунінг.

Глава держави відзначив візит конгресменів до України.

«Хочу подякувати Президенту та Конгресу США за двопартійну підтримку від самого початку цієї війни. Дякуємо за ухвалення дуже важливого законопроекту в Конгресі. Сподіваюся, що все це надійде якомога швидше до України та посилить нашу армію. І вдячні всім американцям за підтримку нашої країни», – сказав він.

Глава держави нагадав, що найближчим часом планує особисто презентувати план перемоги України Президенту США Джоозефу Байдену та кандидатам у Президенти від Республіканської та Демократичної партій.

Володимир Зеленський докладно розповів про ситуацію на передовій і першочергові потреби Сил оборони України.

Під час зустрічі обговорили ключові напрями подальшої американської допомоги у сфері безпеки й оборони. Пріоритет – отримання додаткових

систем ППО, ракет до них і дозволу на застосування далекобійної зброї по військових цілях РФ.

Тиснемо на Росію та робимо все, щоб війна відчувалася там, звідки її принесли в Україну – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Коротко про цей день.

Перше: провели ще один обмін. 103 захисники України повернуто з російського полону. Хлопці були в неволі ще з двадцять другого року – з перших місяців війни. Це воїни Збройних Сил України, Національної гвардії, прикордонники, поліцейські, воїни інших елементів наших Сил оборони та безпеки України. Захисники, зокрема, Київщини, Донеччини – це і Маріуполь, і «Азовсталь», і інші частини області. Також захоплені в полон на Харківщині, Херсонщині. Серед них є хлопці у важкому стані – після поранень. Усім буде надано необхідну допомогу. Дякую нашій команді, яка займається обмінами. І дякую за хоробрість усім нашим бойовим бригадам, які поповнюють обмінний фонд для нашої держави. І зокрема, наша операція в Курській області дала необхідний поштовх.

Щойно я говорив з Головнокомандувачем Сирським. Доповідь щодо фронту: Донеччина, ключові напрямки. Тримаємо позиції, як би це не було важко. Також доповів по Курщині – по наших діях та реакції ворога. Як це і було передбачено, захищаємо наш фундаментальний інтерес – наблизити мир. Тиснемо на Росію та робимо все, щоб війна відчувалася там, звідки її принесли в Україну.

Провів зустріч із делегацією конгресменів США. Важливо на всіх рівнях тримати партнерів повністю поінформованими щодо наших потреб, щодо наших позицій. Критично важливо, щоб усі, та особливо такі держави, як Сполучені Штати, дійсно оперативно реалізовували наші домовленості. Це має відчуватися на фронті. Кожна затримка з військовими пакетами має свій негативний наслідок на фронті. Кожне дійсно вчасне, швидке постачання має позитивний вплив. Я поінформував конгресменів щодо поточної ситуації та щодо перспектив.

Готуємось і до зустрічей у Сполучених Штатах.

І ще кілька речей. Підписав указ про відзначення державними нагородами наших воїнів-танкістів. Сьогодні їхній професійний день. І я дякую кожному воїну, а також усім, без кого танкові війська не змогли б функціонувати, а це і хлопці-ремонтники, а також кожен, хто тренує наших танкістів і хто бореться в дипломатичній площині для того, щоб Україна отримувала бойові машини.

Сьогодні ж кілька слів важливо сказати і для тих наших людей, без яких неможливо уявити реально довготривалу міжнародну адвокацію українських інтересів. Сьогодні в Україні День кіно – щороку в другу суботу

вересня. Звичайно, у час війни кіно працює перш за все як засіб донести правду про те, що відбувається, що переживають люди. Я хочу подякувати всім тим, хто мовою кіно дає світові правдиве знання про цей час і про те, що Україна, українці обов'язково здолають окупанта. Інакше бути не може. Тільки наша перемога, тільки незалежність України, тільки реальна захищеність життя, життя і міжнародного права. І ми маємо пам'ятати, що одне з ключових завдань наших і зараз, і на перспективу – говорити світу про Україну, формувати для України дружбу з максимальною кількістю країн, народів, спільнот. Це обов'язково робитиме українське кіно, українська культура, наш народ, яким можна тільки пишатись. Я дякую всім, хто з Україною! (...).

Ми пояснили вже всім партнерам, чому Україні дійсно потрібна достатня далекобійність – Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Зараз у Харкові ще тривають рятувальні роботи. Удар російської авіабомби по будинку. Це звичайний багатоповерховий житловий будинок. Була пожежа, завали перекриттів. Відомо про людей під завалами. Станом на зараз 35 поранених, і серед них – троє дітей. На місце оперативно прибули всі служби, рятувальники, медики, комунальні служби, і всім, хто постраждав, надається допомога. Загалом тільки в одному цьому ударі по Харківщині було чотири авіабомби. Одна по Харкову, по будинку. Інші три – по селах в Харківській області. Сьогодні ж росіяни били такими бомбами по Сумщині, по нашій Донеччині. Загалом щодобово – не менше сотні таких авіаударів. За одну минулу добу – 128 керованих авіабомб. І протиставити цьому терору можна лише системне рішення. Це рішення щодо далекобійності. Щоб знищити російську військову авіацію там, де вона базується. Це очевидне, логічне рішення. Ми пояснили вже всім партнерам, чому Україні дійсно потрібна достатня далекобійність. І кожен такий російський удар, кожен прояв російського терору, як сьогодні проти Харкова, проти нашої Сумщини, проти нашої Донеччини, – все це доводить, що далекобійність має бути – і має бути достатньою. Ми очікуємо відповідних рішень передусім від Сполучених Штатів, Британії, Франції, Німеччини, Італії – усіх, хто може своєю рішучістю допомогти в порятунку життів.

Сьогодні ж ремонтні бригади на Донеччині, які працювати фактично під загрозою обстрілів, відновили подачу електрики людям у Краматорську, Слов'янську, Костянтинівці. Майже сто п'ятдесят тисяч мешканців Краматорського району були без світла через цей російський удар. І звичайно це героїзм наших людей, усіх, хто працює заради України, заради українців, що – попри все – відновлюється базове життєзабезпечення. Була також доповідь Віктора Микити, заступника керівника Офісу щодо регіональної політики, по ситуації на Одещині через негоду. Надзвичайні дощі цими

днями, підтоплення в Одеській області. ДСНС України, обласна влада, місцева влада – всі задіяні. Є, на жаль, критичні ситуації і в країнах-сусідах – через ці екстремальні опади. За моїм дорученням міністр закордонних справ України Андрій Сибіга запропонував відповідним країнам нашої частини Європи допомогу рятувальників ДСНС України.

І ще одне.

Була сьогодні доповідь Головкама Сирського. Кожен день – незмінна увага фронту та нашій операції в Курській області. Покровський напрямок, Курахівський, Торецький, Куп'янський – я хочу подякувати кожному підрозділу, який дійсно захищає наші позиції. 46-та окрема аеромобільна бригада, десантники 79-ї бригади, 25-та окрема повітрянодесантна бригада, 54-та окрема механізована та 35-та окрема бригада морської піхоти. Дякую всім вам, воїни! Курська область – продовжуємо наші активні дії, і дуже важливо, що поповнюється «обмінний фонд» для нас, для нашої держави.

Дякую всім, хто б'ється, хто працює заради України, заради всіх нас, заради всіх українців! (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

На Саміті перших леді та джентльменів поговоримо про загрозу життю і здоров'ю дітей та обов'язково шукатимемо рішення – Олена Зеленська ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Цьогорічний Саміт перших леді та джентльменів складатиметься з п'яти панелей. Про це дружина Президента України Олена Зеленська розповіла в інтерв'ю ведучій медіаплатформи «Ми – Україна» Олені Чабак.

За словами першої леді, основною темою заходу буде безпека дітей у збройних конфліктах. Адже це питання важливе не лише для України, а й для всього світу. Саме йому буде присвячена перша панель.

«Багато країн переживали чи зараз переживають подібне. Наприклад, війна на Балканах досі дається взнаки жителям Балкан. У всіх – різний досвід. Але глобально мусимо визнати, що міжнародні запобіжники не працюють, треба із цим щось робити.

Говоритимемо про загрозу життю і здоров'ю дітей, а також про викрадення, індоктринацію, мілітаризацію наших дітей росіянами. І обов'язково шукатимемо рішення», – зазначила Олена Зеленська.

Друга панель буде присвячена безпеці в родині, зокрема захисту від фізичного та психологічного насильства, а третя стосуватиметься безпеки в освіті.

«Говоритимемо не лише про фізичну безпеку, а й про ментальну, про безпеку від булінгу. Принагідно розкажемо, які виклики кинула Україні війна – від дистанційного навчання до будівництва бомбосховищ для шкіл і садочків», – розповіла перша леді.

На четвертій панелі Саміту обговорять питання безпеки дітей у кіберпросторі. Окремий блок буде присвячений екологічній безпеці.

Дружина Президента анонсувала, що одну з панелей модеруватиме відома історикня Енн Епплбаум. Також очікується виступ актора та громадського діяча Майкла Дугласа, який є посланником миру ООН.

Саміт перших леді та джентльменів започаткований з ініціативи Олени Зеленської 2021 року. Його мета – обмін досвідом та об'єднання зусиль подружжів перших осіб світу задля розвитку й добробуту країн.

Правда – це свобода й безпека; закликаю світ дізнаватися правду про Крим – Олена Зеленська під час виступу в межах Кримської платформи ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Світ має знати правду про Крим і кримськотатарський народ. Про це перша леді України Олена Зеленська заявила під час виступу на саміті Кримської платформи.

Дружина Президента розповіла про долю правозахисниці та ветеранки кримськотатарського руху Веджіє Кашка, яку дитиною депортувала з Криму радянська влада. Згодом жінка повернулася додому. Веджіє Кашка померла після затримання російськими силовиками на демонстрації 2017 року.

«Страшне коло замкнулося в її житті: спочатку імперські солдати вдерлися в її дитинство, позбавили Батьківщини. Потім такі самі захопили її рідний Крим іще раз, відібрали життя. Але насправді такий оберт зробило й життя всієї України, усіх нас. Тому що імперія не спиняється, якщо її не спинити», – сказала перша леді.

Олена Зеленська наголосила на необхідності поширення у світі правди про Крим та кримських татар. Вона нагадала, що саме це є однією із цілей створення Глобальної коаліції українських студій.

«Це важливе освітнє партнерство має сприяти поширенню правди про Україну та Крим зокрема. Кримськотатарські студії мають бути частиною українських студій, як і Крим є частиною України», – зазначила перша леді.

Дружина Президента закликала інші країни приєднуватися до співпраці. Адже це важливо не лише для України, а й для всього світу.

«Правда і знання правди – це свобода й безпека. Закликаю світ дізнаватися й поширювати правду про Крим, про Україну, щоб ця правда вберегла також і вас!» – підсумувала перша леді.

Президент Литви відзначив Олену Зеленську орденом Вітовта Великого ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час візиту до України Президент Литви Гітанас Науседа вручив першій леді Олені Зеленській Великий хрест ордена Вітовта Великого.

Вона удостоєна цієї нагороди за внесок разом з усім українським народом у боротьбу за свободу, суверенітет і територіальну цілісність України, а також за заслуги у розвитку міждержавних відносин між Литвою та Україною.

Указ, у якому йдеться про відзначення Олени Зеленської, Гітанас Науседа підписав 16 лютого з нагоди 106-ї річниці відновлення Литовської держави.

Дати дітям справжню безпеку можна лише разом, усім світом – Олена Зеленська під час виступу на Саміті перших леді та джентльменів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З ініціативи дружини Президента України Олени Зеленської у Києві відбувся четвертий Саміт перших леді та джентльменів. Тема цьогорічного заходу – «Захист дітей: гарантії безпечного майбутнього».

Відкриваючи Саміт, перша леді наголосила, що ця тема важлива не лише для всіх батьків світу, а й загалом для відповідальних дорослих.

«Безпеку дітям можуть дати лише всі свідомі, відповідальні дорослі світу. Ба більше, ми, дорослі, винні їм безпеку. Бо вони прийшли у наш світ, і

якщо їм щось загрожує, наше спільне завдання – зупинити загрозу», – сказала Олена Зеленська.

За її словами, на вибір теми наштовхнув попередній Саміт.

«На заході ми вивчали ментальне здоров'я у світі, провівши дослідження в 11 країнах. У ньому, серед іншого, виявили дуже несподіваний показник: з'ясувалося, що підлітки, хоч би де вони жили, відчувають стреси на кілька пунктів гостріше, ніж дорослі», – зазначила перша леді.

Вона подякувала тим, хто особисто приїхав до Києва для участі в Саміті. Зокрема, це дружина Прем'єр-міністра Белізу Россана Брісеньо, чоловік Прем'єр-міністра Данії Бо Тенгберг, перша леді Естонії Сір'є Каріс, дружина Президента Фінляндії Сюзанн Іннес-Стубб, перша леді Гватемали Лукресія Пейнадо, перша леді Литви Діана Науседене, дружина Президента Сербії Тамара Вучич та перший джентльмен Словенії Алеш Мусар.

Олена Зеленська також висловила вдячність тим, хто надіслав відеозвернення: дружині Федерального президента Німеччини Ельке Бюденбендер, першій леді Республіки Малаві Моніці Чаквері, першій леді Турецької Республіки Еміне Ердоган, першій леді Держави Ізраїль Міхаль Герцог, дружині Прем'єр-міністра Японії Юко Кішіді, першій леді Французької Республіки Бріжит Макрон, дружині Прем'єр-міністра Держави Ізраїль Сарі Нетаньягу, дружині Еміра Держави Катар Її Високості шейсі Мозі бінт Нассер, дружині Федерального Президента Республіки Австрія Доріс Шмідауер, першій леді Республіки Польща Агаті Корнгаузер-Дуді.

Крім того, до учасників Саміту звернувся Президент України Володимир Зеленський, почесним спікером був філософ Френсіс Фукуяма, а провів захід телеведучий і журналіст Тімур Мірошніченко.

Під час заходу присутні обговорили безпеку дітей у межах п'яти панелей.

Перша панель – «Безпека дітей під час війни». Її мета – звернути увагу на масштаби трагедії війн в усьому світі та можливі шляхи зменшення ризиків для дітей. Ішлося не лише про безпеку під час обстрілів і бойових дій, а й про пропаганду, депортацію та індоктринацію. Модерувала цю панель польсько-американська історикня, письменниця та журналістка Енн Епплбаум. До дискусії долучилися: журналістка, письменниця, воєнна кореспондентка Джанін Ді Джованні, уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець, радниця – уповноважена Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації Дар'я Герасимчук та прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан.

«Коли десь починають гинути чи зникати діти – це виклик усьому світовому порядку, усім нашим конвенціям, домовленостям, правам людини», – наголосила Олена Зеленська.

Друга панель – «Безпека дітей у родині» – була присвячена основним викликам батьківства та проблемам, із якими діти можуть стикатися вдома.

Також обговорили ментальне здоров'я в домашньому середовищі й державні програми підтримки сімей. (...).

«Від фізичного або психологічного насильства в родині страждають, за статистикою, 400 мільйонів дітей – зіставно зі збройними конфліктами», – зауважила перша леді.

Третя панель – «Безпека дітей у школі» – стосувалася створення здорового освітнього середовища. Під час обговорення розглянули безпечні та комфортні умови у навчальних закладах. (...).

«В Україні цей вимір знову «підредаговано» війною: ми змушені будувати бомбосховища та налагоджувати онлайн-освіту, щоб наші діти могли розвиватися попри все», – зазначила Олена Зеленська.

Четверта панель – «Безпека дітей у кіберпросторі». У цьому вимірі розглянули шляхи захисту дітей в інтернеті, а також ризики й переваги штучного інтелекту для дітей. Цю панель модерував колишній урядовий директор з інформаційного розвитку Естонії Луукас Ільвес. Зі спеціальними промовама виступили комісарка ЄС з питань внутрішніх справ Ільва Йоханссон та заступниця міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерія Іонан.

«Уміння відрізнити правду від дезінформації в інтернеті – тепер життєво важлива навичка для наших дітей. Треба, щоб і діти не дозволяли собою маніпулювати, щоб уміли будувати захист навіть у віртуальній реальності», – наголосила перша леді.

П'ята панель заходу – «Безпечне докiлля для дітей» – відбулася у форматі п'яти павільйонів з інсталяціями. Гостей запросили здійснити подорож українськими заповідниками, які постраждали внаслідок війни: від Криму до Луганська.

Також під час Саміту презентували результати комплексного опитування «Захист дитинства: виміри безпеки для молодого покоління», яке провели спеціально до заходу. Міжнародне дослідження від компанії Catalyse Research, виконане спільно з BRAND UKRAINE та за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), охопило 15 країн, щоб виявити проблеми, із якими зустрічаються батьки й діти. Зокрема, дослідження показало, що 75 % батьків переконані: нині діти стикаються з більшою кількістю загроз, ніж сучасні дорослі в дитинстві. Серед основних проблем, що їх окреслили батьки з усього світу, – зростання цін, бідність і безробіття.

Докладніше з ним можна ознайомитися тут.

Результат Саміту – укладення спільної декларації. Її мета – об'єднати зусилля перших осіб країн світу для захисту прав дітей під час збройних конфліктів і воєн. Майбутні проєкти та ініціативи в межах цієї декларації будуть спрямовані на пошук, ідентифікацію та повернення додому депортованих дітей, допомогу внутрішньо переміщеним сім'ям, евакуацію дітей із воєнних зон.

«На жаль, багато міжнародних конструкцій, створених із благими намірами, при випробуванні реальною трагедією довели свою безпорадність.

Тому ми розвиваємо власну співпрацю для порятунку дітей», – наголосила Олена Зеленська. (...).

Олена Зеленська: 75 % батьків вважають, що діти сьогодні стикаються з більшою кількістю загроз, ніж вони самі в дитинстві (Президент України Володимир Зеленський).

Майже кожна четверта дитина у світі безпосередньо постраждала від війни. Такі результати дослідження «Захист дитинства: виміри безпеки для молодого покоління» презентували під час четвертого Саміту перших леді та джентльменів.

Як повідомила дружина Президента України Олена Зеленська, опитування охопило 15 країн: Україну, США, Велику Британію, Бразилію, Данію, Естонію, Фінляндію, Францію, Ірак, Японію, Кенію, Литву, Катар, Сербію й Туреччину. Із кожної з них взяли участь 300 батьків і стільки ж дітей віком від 13 до 17 років. Вивчали п'ять аспектів: безпека дітей під час війн, у школі й інтернеті, добробут удома та екологічні загрози.

«Це ті основні теми, яким ми присвятили цьогорічний, четвертий Саміт перших леді та джентльменів у Києві. У безпеки, а надто дитячої, багато вимірів, і ми спеціально дослідили основні загрози, із якими стикаються чи можуть зіткнутися всі діти світу, незалежно від країни, де живуть», – сказала перша леді.

Так, згідно з опитуванням:

Вісім із 10 дітей стикалися у школі із ситуаціями, що негативно вплинули на їхню безпеку й добробут.

Вісім із 10 дітей знають хоча б одну людину, яка стикалася зі шкідливим контентом в інтернеті.

Кожна шоста дитина турбується про свою безпеку вдома.

Серед основних проблем, які називають батьки по всьому світу, – зростання цін, бідність і безробіття.

Діти також поставили зростання цін на перше місце серед проблем для молодого покоління. Однак, коли їх попросили оцінити виклики, які впливають на них особисто, діти віддали пріоритет психічному здоров'ю. За ним ідуть сімейні турботи та екологічні проблеми.

Водночас у Японії, Сербії, Україні й Туреччині війна та пов'язані з нею небезпеки домінують серед занепокоєнь дітей.

Майже кожна четверта дитина безпосередньо постраждала від війни, а 67 % зазнали її непрямого впливу. Лише 31 % батьків і 33 % дітей, які безпосередньо постраждали від війни, високо оцінюють свій психічний стан.

«Непрямий вплив війни відчувається у відповідях навіть у тих країнах, де війни зараз немає. Це доводить те, про що ми в Україні часто кажемо: розв'язана Росією війна впливає на весь світ і на всіх дітей», – підсумувала перша леді. (...).

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Передача Іраном балістичних ракет Кремлю: в ЄС готують нові санкції проти авіації РФ ([УНІАН](#)).

В Європейському Союзі розповіли, які розглядають варіанти стосовно санкційного покарання Ірану за постачання балістичних ракет до Росії.

Віце-президент Європейської комісії, високий представник ЄС з питань зовнішньої та безпекової політики Жозеп Боррель:

Євросоюз рішуче засуджує нещодавню передачу балістичних ракет іранського виробництва до Росії. Ця передача є прямою загрозою європейській безпеці і являє собою значну ескалацію з матеріальної точки зору через надання іранських дронів і боєприпасів, які Росія використовує у її незаконній агресивній війні проти України.

Це відбувається у розпал найостанніших атак Росії проти України, включно із застосуванням балістичних ракет і дронів, що доводить її чітку налаштованість продовжувати жорстоку агресивну війну проти України і її народу, особливо націлену на критичну енергетичну інфраструктуру у намаганні спричинити якомога більшу кількість втрат життів серед цивільного населення і завдати повномасштабних руйнувань. Іранські балістичні ракети тепер можуть бути застосовані, аби спричинити подальші страждання і руйнування в Україні.

Позиція Євросоюзу щодо залученості Ірану до війни, яку веде Росія, завжди була чіткою. Зокрема, Євросоюз постійно рішуче застерігав Іран не постачати балістичні ракети до Росії.

Європейський Союз відреагує швидко та у координації з міжнародними партнерами, у тому числі завдяки новим і суттєвим обмежувальним заходам проти Ірану, які передбачатимуть визначення осіб і компаній, причетних до іранської програми балістичних ракет і дронів, і, у цьому зв'язку, також розглядає обмежувальні заходи в авіаційному секторі Ірану.

США ввели нові санкції проти Ірану через передання балістичних ракет Росії ([LIGA.net](#)).

Міністерство фінансів США оголосило нові санкції проти Ірану у зв'язку з військовою підтримкою Росії, що триває, зокрема з нещодавнім переданням балістичних ракет для агресивної війни проти України.

Санкції накладено проти десяти осіб та шести організацій, що базуються в Ірані та Росії.

А також обмеження стосуються чотирьох іранських суден, котрі й уможливають передання до Росії компонентів зброї та систем озброєння, зокрема безпілотників та балістичних ракет, пише відомство.

Також міжнародні партнери оголосили про вжиття заходів, котрі заборонять державній авіакомпанії Iran Air працювати на їхній території.

Серед підсанкційних осіб є й посадовці Корпусу вартових ісламської революції та іранського Міністерства оборони.

До того ж обмеження стосуються й двох співробітників компаній, які сприяли переданню озброєнь Росії: Рухолла Катебі як офіційний представник MODAFL у Москві зробив внесок у підготовку РФ до отримання балістичних ракет Fath-360, а Ебрагім Бахрамі з Shahid Kharrazi Industries був контактером для російського уряду та тренування військових РФ у Ірані.

«Пропагандистська поїздка»: уряди ЄС розкритикували візит місії МВФ до Росії, – Politico ([УНІАН](#)).

Майбутню поїздку місії Міжнародного валютного фонду (МВФ) до Росії буде використано Кремлем як пропаганду. Про це пише Politico.

Видання зазначає, що група проукраїнських європейських урядовців у листі до керівника МВФ зазначила, що своїм візитом до Росії Фонд дає зрозуміти, що відносини з Москвою нормалізуються, незважаючи на її неспровоковану агресію проти України.

«Візит, безсумнівно, буде використаний у пропагандистських цілях російським режимом», – заявили міністри фінансів Литви, Естонії, Латвії, Швеції, Фінляндії, Данії, Норвегії, Ісландії та Польщі. Такий крок створив би значні репутаційні ризики для МВФ», – попередили вони в листі.

ЗМІ підкреслює, що офіційні особи МВФ збираються відвідати Росію вперше після її повномасштабного вторгнення в Україну в лютому 2022 року. Діалог почнеться 16 вересня, а особисті зустрічі, як очікується, відбудуться незабаром після цього.

«Хоча МВФ запропонував провести зустріч в іншій країні, він зрештою прийняв умову Кремля поїхати до Росії. ...Суперечлива поїздка може перешкодити проукраїнським урядам спрямовувати свою допомогу Києву через МВФ», – йдеться у статті.

Суд ЄС відмовив у скасуванні санкцій російським олігархам Фрідману, Авену та Тимченкам ([Цензор.НЕТ](#)).

11 вересня Суд Європейського Союзу виніс рішення, яким відмовив російським олігархам Геннадію Тимченку, Олені Тимченко, Михайлу Фрідману, Петру Авену і Герману Хану у скасуванні європейських санкцій проти них.

Не вдалося оскаржити європейські санкції і Національному розрахунковому депозитарію (НРД) Росії, який є основним зберігачем російських цінних паперів.

«НРД надає фінансові послуги, які мають значну цінність як для російського уряду, так і для російського Центрального банку, – йдеться у рішенні Суду ЄС, – Це підприємство надає уряду Росії кількісно та якісно

значну матеріальну чи фінансову підтримку, надаючи йому свої фінансові ресурси з метою продовження діяльності з дестабілізації України».

Обмеження щодо Тимченків, Фрідмана, Авена та Хана вимагають від них декларувати свої кошти та співпрацювати з компетентними національними органами в ЄС.

Вони намагалися довести у суді, що не мають зв'язку з російською війною в Україні. Наприклад, мільярдер Тимченко у своєму позові стверджував, що його тісні зв'язки з президентом Володимиром Путіним не означають, що він є союзником у війні в Україні. Але юристи Ради ЄС наполягали, що Тимченко, якого в ЗМІ називають «головним скарбником Путіна», робить внесок у російську економіку завдяки своїм зв'язкам в банку «Росія».

США запровадили санкції в ІТ-галузі. Список компаній, які виходять з ринку Росії ([Главлком](#)).

Через запроваджені США посилені санкції проти РФ в ІТ галузі низка провідних компаній вже оголосила про вихід з російського ринку.

Зокрема, Google заблокував реєстрацію нових акаунтів за російськими номерами та позбавив російських блогерів можливості отримувати прибуток через AdSense, а також: Atlassian, Jira, Trello та Confluence оголосили про повний вихід з російського ринку; Сервіс Notion, який використовувався для організації роботи та управління проектами, став недоступним в РФ; Сервіс Miro не обслуговуватиме російські та білоруські акаунти; Компанія Microsoft розпочала відключення російських користувачів від своїх хмарних сервісів тощо.

Нові санкції забороняють також американським компаніям надавати будь-яким юридичним особам у РФ послуги з ІТ-консалтингу, проєктування, підтримки та хмарних сервісів.

Росія програла суд щодо заморожених у ЄС активів: ціна питання – 70 млрд євро ([УНІАН](#)).

Європейський суд відхилив апеляцію Національного розрахункового депозитарію Росії (НРД) щодо скасування санкцій Європейського Союзу стосовно російських активів, накладених у 2022 році. Обмеження були запроваджені через роль НРД у фінансуванні російського вторгнення в Україну. Про це йдеться у рішенні суду.

Зокрема, судді вважають, що НРД «не зміг довести», що Євросоюз помилився, визначивши його як «системно важливий фінансовий інститут, що відіграє суттєву роль у функціонуванні фінансової системи РФ».

Це рішення ще може бути оскаржене у вищій судовій інстанції ЄС.

Як відомо, сума активів НРД, заморожених у бельгійському депозитарії Euroclear, становить близько 70 млрд євро. Наразі вони не використовуються для отримання надходів, які передаються Україні як фінансова підтримка.

Проте, за інформацією Bloomberg, рішення суду ЄС може відкрити шлях до їхнього використання.

За даними видання, сума заморожених російських активів у Euroclear, які включають заморожені активи Банку Росії, оцінюється в 173 млрд євро.

Військова допомога

Сікорський: Польща запропонувала Україні понад 100 млн євро позики на ремонт військової техніки ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський заявив, що Польща запропонувала Україні міжурядову позику на суму понад 100 млн євро, яка буде спрямована на закупівлю та ремонт польської військової техніки для української армії на польських оборонних підприємствах.

«Узгодження між міністрами фінансів вже відбулися. У будь-який момент з позики можна скористатися», - сказав очільник польського зовнішньополітичного відомства.

Польща передала Україні близько 400 танків і розглядає можливість передачі МіГ-29 ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський:

На цей момент ми передали Україні близько 400 танків, РТ-91-91, Т-72 і Leopard 2, які наразі захищають Україну, а деякі, як я чув, також беруть участь у діях у Курській області.

Крім того, він нагадав, що Польща передала Україні гаубиці Krab та інші елементи військової допомоги. «І мені було приємно почути, що наша техніка, зокрема польського виробництва, добре себе показала», - додав міністр.

Також Сікорський повідомив, що польська сторона розглядає можливість передачі подальших партій техніки.

«Зокрема, можливо, літаків МіГ-29, які на сьогодні необхідні для захисту польського неба. Але, можливо, союзники допоможуть нам із місією повітряного патрулювання над Польщею, що зробить реалізацію кроку передачі можливою», - пояснив глава МЗС.

Окремо Сікорський наголосив, що Україна має право використовувати західну зброю для запобігання воєнним злочинам РФ, яка б'є по цивільних об'єктах.

«Україна має священне право запобігати цим злочинам, збиваючи російські бомбардувальники, а також атакуючи інші цілі, що сприяють убивству українців. Єдине обмеження, накладене на Україну, – це те, що є обов'язковим для всіх нас: дотримання міжнародного гуманітарного права», - сказав він.

Трюдо заявив, що Канада повністю підтримує далекобійні удари по РФ ([LIGA.net](#)).

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо заявив, що Канада повністю підтримує використання Україною далекобійної зброї, щоб запобігти й перешкодити подальшій здатності Росії руйнувати українську цивільну інфраструктуру.

Він зазначив, що російський диктатор Володимир Путін намагався глибоко дестабілізувати міжнародний правопорядок.

«Ось чому Канада та інші однозначно стверджують, що Україна повинна виграти цю війну проти Росії», – додав Трюдо.

Польща підтримує чеську ініціативу із закупівлі боєприпасів для України і готова виділити на неї 100 млн євро, - Сікорський ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський заявив, що Польща виділить 100 мільйонів євро на чеську ініціативу із закупівлі боєприпасів для української армії.

«Ми підтримуємо чеську ініціативу і готові виділити на неї 50 млн євро цього року і 50 млн євро – наступного», - повідомив Сікорський.

Фінляндія та Швеція не забороняють Україні бити їхньою зброєю по Росії ([Цензор.НЕТ](#)).

Очільниця МЗС Фінляндії Еліна Валтонен зазначила, що єдиним обмеженням є те, що зброя має використовуватися відповідно до міжнародного права.

Глава МЗС Швеції Марія Мальмер Стенергард заявила, що застосування переданої зброї не обмежується територією України. Вона може бути використана і для ударів по території Росії.

Четверо українських пілотів розпочали навчання на F-16 у Румунії ([Цензор.НЕТ](#)).

Речник Міноборони Румунії Константін Спіну заявив, що четверо українських пілотів розпочала теоретичні навчання на винищувачах F-16 у Румунії.

У Міноборони Румунії додали, що практика пілотів з України може розпочатися «ближче до кінця року».

Фінляндія оголосила про новий пакет допомоги Україні на €118 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Президент Фінляндії Александр Стубб ухвалив рішення про постачання додаткового оборонного обладнання Україні за пропозицією уряду.

«Фінляндія надасть Україні більше військової техніки. Президент Республіки ухвалив це питання за пропозицією Уряду 13 вересня 2024 року», - йдеться у повідомленні.

Вартість нового пакету обладнання становить приблизно €118 мільйонів, а загальна сума військової допомоги, наданої Фінляндією від початку війни, сягнула €2,3 мільярда.

Міністр оборони Фінляндії Антті Хяккянен:

Військова ситуація в Україні залишається серйозною. Фінляндія, як і обіцяла, продовжить надавати матеріальну допомогу. Наше послання партнерам – не здаватися.

Подробиць про зміст, терміни та способи доставки допомоги не розкривають з міркувань безпеки.

Литва відправила в Україну техніку для розмінування (Укрінформ).

Міністерство оборони Литви повідомило, що цього тижня до України прибудуть бронетранспортери M113, всюдиходи та їх запчастини.

«Ця підтримка посилить можливості української армії з розмінування та сприятиме досягненню цілей Коаліції з розмінування на чолі з Литвою та Ісландією», - йдеться у повідомленні.

Цього року у відповідь на запити України Литва вже поставила їй боєприпаси калібру 155 мм; бронемашини M577; бронемашини M113; системи боротьби з безпілотниками; обладнання, необхідне для зимового сезону та комплекти теплої одягу; боєприпаси до протитанкового гранатомету «Карл Густав»; системи дистанційного підризу RISE-1; генератори; навантажувачі; причепи; розкладачки та інше забезпечення.

Пентагон виділив \$1,2 млрд на виробництво ракет AMRAAM, зокрема й для України (Цензор.НЕТ).

Міністерство оборони США уклало контракт на майже \$1,2 млрд із концерном Raytheon на виробництво вдосконалених ракет середньої дальності AMRAAM класу «повітря - повітря». Їх, зокрема, отримає й Україна.

Як зазначається, укладена угода передбачає виробництво ракет, телеметричної системи AMRAAM, запасних частин, а також іншого обладнання для інженерної підтримки виробництва.

Контракт розрахований на виробництво 38 ракет AMRAAM, початкових і польових запасних частин, а також іншого обладнання та заходів для підтримки виробництва.

Роботи виконуватимуться в Тусоні, штат Арізона, і мають бути завершені до 31 грудня 2028 року.

«Цей контракт передбачає закордонні військові продажі до Бахреїну, Болгарії, Канади, Фінляндії, Німеччини, Угорщини, Італії, Японії, Норвегії,

Швейцарії, України та Великої Британії», - додали в оборонному відомстві США.

Нідерланди надіслали Україні радар для Patriot, незабаром будуть передані три пускові установки ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр оборони Нідерландів Рубен Брекегельманс повідомив, що Нідерланди надіслали Україні радар для ЗРК Patriot, а незабаром буде відправлено три пускові установки.

Хорватія надає Україні новий пакет військової допомоги та 5 млн євро на відновлення енергетики ([Цензор.НЕТ](#)).

Прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович оголосив про новий пакет військової допомоги Україні під час свого візиту до Києва, 11 вересня. Також Загреб виділяє 5 млн євро на українську енергетичну інфраструктуру.

Наразі вміст цього пакета допомоги не розкривається.

Латвія передасть Україні вживану комп'ютерну техніку та екіпірування для ЗСУ ([Цензор.НЕТ](#)).

Латвія безоплатно передасть Україні сотні одиниць комп'ютерної техніки, а також спеціалізований одяг, біноклі та інше екіпірування для Збройних сил України.

Бюро внутрішньої безпеки Латвії знайшло можливість передати для потреб ЗСУ куртки та черевики, флісові кофти, один дрон із сумкою та батареєю, кілька біноклів.

Своєю чергою, відгукуючись на прохання українських урядових установ, які потребують офісного обладнання, у Латвії знайшли можливість передати їм 845 комп'ютерів, у тому числі портативних, 269 моніторів та інших приладів. Техніку отримають Чернігівська обласна військова адміністрація, Білоцерківська районна державна адміністрація Київської області, Київський національний військовий університет та Міністерство соціальної політики України.

Швеція оголосила новий пакет військової допомоги Україні більш як на €400 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Уряд Швеції оголосив 17-й пакет військової допомоги Україні, вартістю у 4,6 мільярдів шведських крон (понад 401 млн євро).

«Пакет вартістю 4,6 мільярдів шведських крон задовольняє військові потреби України і створює свободу дій у майбутньому. Він включає передачу матеріальних засобів, прями закупівлі, матеріальні одиниці та фінансові внески», – йдеться у пресрелізі.

У шведському уряді підкреслили, що 17-й пакет допомоги Україні знаменує перехід Швеції до нового етапу військової підтримки України, «з більшою увагою до виробництва, а не донорства».

Там повідомили, що цей пакет включає три основні закупівлі матеріальних засобів, які мають особливий пріоритет для України. Закупівлі вартістю приблизно 600 мільйонів шведських крон здійснюватимуть або Збройні сили Швеції, або Управління матеріально-технічного забезпечення оборони Швеції.

Також допомога від Швеції включає військово-обладнання для наземних бойових дій на суму 500 мільйонів шведських крон. Стокгольм включив у новий пакет і зенітно-ракетні комплекси Robot System 70.

Україна раніше запросила протитанкову зброю та протитанкові міни для кращої протидії російським механізованим підрозділам, внаслідок чого Швеція включила у новий пакет низку бронебійних снарядів, безвідкатних гармат та протитанкових мін. На додачу до цього, Україна отримає матеріальні запчастини до винищувача JAS 39 Gripen, маскувальне обладнання для бронетранспортерів BVV 302, боєприпаси 40 мм калібру для бойових машин, захисні маски і захисне спорядження для роботи в забрудненому середовищі, гранатомети із боєприпасами, навчальне обладнання для українських новобранців, каски та зимове спорядження для майбутньої зими.

На додачу до цього, Швеція надає Україні морське спорядження на суму близько 500 мільйонів шведських крон: шість військових катерів Combat Boat 90 і два пускових причепи.

З огляду на високий попит на безпілотники в Україні, 17-й пакет допомоги містить додаткові кошти на підтримку ЗСУ у цій сфері. Так, приблизно 700 мільйонів шведських крон планують виділити на фонди та інші багатосторонні ініціативи протягом 2024 року.

Зазначається, що включно із оголошеним сьогодні пакетом, Швеція з початку повномасштабної російської агресії надала Україні 48,1 мільярдів шведських крон військової допомоги. З них у 2024 році країна надала Києву загалом 25 мільярдів шведських крон.

Нідерланди не накладали обмежень на застосування наданої Україні зброї по військових цілях в РФ ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр оборони Нідерландів Рубен Брекельманс:

«Київ має право захищати себе. І якщо країну атакують з прикордонних районів або російських аеродромів, то вона може цілитися у військові об'єкти. Те ж саме стосується ворожих ракет: вони теж можуть бути перехоплені нашою зброєю над Росією», - сказав міністр.

Брекельманс також закликав інших союзників України зробити те ж саме, посилаючись на норми міжнародного права, яке не обмежує відстань для таких ударів.

«Міжнародне право не обмежується відстанню. Право на самооборону не припиняється за 100 кілометрів від кордону. Ми не накладали на Україну жодних обмежень на оперативну відстань», - наголосив глава Міноборони Нідерландів.

Гуманітарна та фінансова допомога

Прикордонники отримали від ЄС обладнання більш як на 25,5 мільйона ([Укрінформ](#)).

Українські прикордонники, які служать на південному напрямку, отримали міжнародну технічну допомогу від місії EUBAM на понад 5,5 мільйона гривень.

«Прикордонники, які боронять південний напрямок країни, отримали вагому міжнародну технічну допомогу від EUBAM за посередництва Міжнародної організації з міграції як партнера-виконавця. Загальна вартість отриманого обладнання становила більш як 5,5 млн грн», - йдеться в повідомленні.

Як зазначається, прикордонники отримали, зокрема, інструменти для знешкодження вибухонебезпечних предметів, автономні камери відеоспостереження з сонячними панелями, тактичну гарнітуру для комунікації, аптечки першої допомоги.

Представник місії EUBAM Лайош Жолт Каракаш:

Ці інструменти символізують нашу непохитну солідарність та спільну відданість безпеці кордонів. Ваша мужність у захисті України надихає нас. Разом ми зміцнюємо не лише кордони, а й партнерські відносини та забезпечуємо безпечне майбутнє

Японія виділила \$190 мільйонів на трансфер японських технологій в Україну ([Цензор.НЕТ](#)).

Японія виділила \$188 мільйонів на фінансування проекту з трансферу японських технологій в Україну та створення спільних підприємств.

Перша віцепрем'єр-міністерка - міністерка економіки Юлія Свириденко:

Цінуємо зусилля, які докладає Японія для реалізації проектів через UNIDO. Зокрема, проекту з трансферу японських технологій в Україну та створення спільних підприємств. На фінансування цього проекту Японія виділила \$188 млн і ми переконані, що його реалізація позитивно вплине на розвиток українських підприємств.

ООН частково профінансує харчування у 1600 українських школах ([Укрінформ](#)).

За спільною ініціативою Міністерства освіти і науки України і Всесвітньої продовольчої програми Організації Об'єднаних Націй (ВПП ООН) у новому навчальному році буде профінансовано 30% вартості харчування для понад 160 тисяч молодших школярів України у 16 регіонах в межах підтримки реформи шкільного харчування.

«МОН і ВПП ООН підписали договір про партнерство, який обумовлює реалізацію Програми шкільного харчування у 2024/2025

навчальному році. У межах підтримки програми ВПП перерахує 30% вартості харчування для понад 160 тисяч учнів 1–4 класів у 16 регіонах України», - йдеться у повідомленні Міністерства освіти та науки.

Участь у програмі беруть 16 областей України.

Також ВПП профінансує 50% вартості шкільного харчування для 18 тисяч дітей, які навчаються у підземних школах Запоріжжя та Харкова. Відповідні угоди з містами будуть підписані вже невдовзі.

США виділять \$700 млн для гуманітарної допомоги та відновлення енергетики України ([Цензор.НЕТ](#)).

Державний секретар США Ентоні Блінкен під час візиту в Київ оголосив про пакет гуманітарної та іншої допомоги Україні на загальну суму понад 700 мільйонів доларів.

Держсекретар наголосив, що Росія знову намагається атакувати українську енергетику, «щоб використати холод як зброю проти українського народу».

«Саме тому сьогодні ми оголошуємо про виділення 325 мільйонів доларів нового фінансування для відновлення української енергетики та електромереж», – анонсував він, додавши, що найближчим часом відбудеться засідання «Групи семи плюс», також присвячене допомозі енергетиці України.

Крім того, Блінкен оголосив про гуманітарну підтримку у розмірі 290 мільйонів доларів для надання базових послуг – зокрема безпечної питної води, їжі та ліків – мільйонам людей в Україні та в регіоні, які були змушені покинути свої домівки.

«І, нарешті, ми оголошуємо про виділення 102 мільйонів доларів додаткового фінансування на гуманітарне розмінування, щоб допомогти знешкодити наземні міни та боєприпаси, які Росія залишила по всій Україні», – сказав він.

Велика Британія виділить пакет допомоги Україні на понад 600 млн фунтів ([Цензор.НЕТ](#)).

Міністр закордонних справ Великої Британії Девід Леммі оголосив про виділення щонайменше 242 млн фунтів стерлінгів на підтримку України перед обличчям безперервних російських атак, а також про розгортання 484 млн доларів фінансової підтримки та постачання військового обладнання.

З них 242 мільйони фунтів стерлінгів будуть виділені у 2024-2025 роках на невідкладні гуманітарні, енергетичні та стабілізаційні потреби, а також на підтримку реформ, відновлення та реконструкцію.

«Оскільки російські ракетні та безпілотні атаки продовжують вбивати мирних жителів та руйнувати життєво важливу інфраструктуру, це зобов'язання забезпечить підтримку найбільш вразливих верств населення в Україні, а також підтримку довгострокових економічних, відновлювальних та енергетичних потреб» - наголошується в повідомленні.

Крім того, міністр закордонних справ також оголосив про намір до кінця року надати кредитні гарантії на суму 484 мільйони доларів для кредитування Світового банку з метою зміцнення економічної стабільності України.

Ці кошти будуть спрямовані на підтримку життєво важливих державних послуг, включаючи підтримку роботи шкіл та лікарень, виплату заробітної плати державним службовцям та фінансування пенсій.

«Підтримка України з боку Великої Британії є непохитною. Наше зобов'язання виділити понад 600 мільйонів фунтів стерлінгів є найсвіжішим внеском у нашої довготривалій підтримці України. Це забезпечить життєво важливу підтримку українцям, які продовжують терпіти безперервні російські атаки», – заявив Леммі.

Латвійська енергетична компанія передала Україні 93 автомобілі (Укрінформ).

Латвійська державна компанія Latvenergo пожертвувала для підтримки українського суспільства 93 транспортні засоби вартістю понад 164 тисячі євро.

Адміністративний директор Latvenergo Арніс Курґс:

У мирний час ці автомобілі після аукціону продовжили б свою службу в Латвії, але в нинішніх умовах вони набагато потрібніші Збройним силам України та громадянському суспільству.

93 транспортні засоби призначені для постачання українським військовим підрозділам та евакуації поранених й інших державних структур. Мета пожертвування – допомогти українському суспільству впоратися з наслідками війни.

Більшість автомобілів – це повнопривідні моделі, пристосовані для складних фронтових умов, такі як Toyota Hilux та Ford Ranger, а також транспорт для перевезення пасажирів, наприклад VW Transporter. Усі машини знаходяться у технічно справному стані. Витрати на їх огляд, перереєстрацію та паливо для доставки в Україну покриє благодійний фонд Ziedot.lv.

В Естонії стартував проєкт щодо самозайнятості для українських біженців (Укрінформ).

В Естонії стартував проєкт «ROSE Estonia – Шлях до самозайнятості для українських біженців в Естонії», спрямований на підтримку українців на шляху до самозайнятості та підприємництва у цій країні.

У церемонії відкриття проєкту взяли участь представники посольства України.

Захід відбувся в SLAVA Ukraina restoran & kohvik, де зібралися партнери з EVEA, SME Norway, SMEunited, Українського бізнес-клубу в Естонії, Конгресу українців Естонії, представники норвезького та

українського посольств в Естонії для обміну важливими ідеями та обговорення подальших кроків.

«Посольство України готове бути частиною таких важливих ініціатив, що сприяють підтримці наших громадян та зміцненню зв'язків між нашими країнами», – додали у диппредставництві.

ЄС надасть Україні 1 мільйон шкільних підручників українською мовою (Укрінформ).

Європейський Союз оголосив сьогодні про поставку в Україну першої партії з 1 мільйона підручників українською мовою, які українські школярі зможуть використовувати протягом нового навчального року.

«Сьогодні українській владі буде передано першу партію з мільйона підручників з інформатики та мистецтва для українських школярів, надрукованих у ЄС. Ці нові книжки українською мовою доведуть до 1,5 мільйона загальної кількості підручників, призначених для України з початку війни», - йдеться у повідомленні Європейської комісії.

Як зазначається, ця допомога дозволить українським учням продовжити навчання, попри безпілотні та ракетні атаки російського агресора. Ця цілеспрямована акція з підтримки освіти в Україні здійснюється у тісному зв'язку із програмами підтримки та інтеграції українських дітей з числа біженців до європейської шкільної системи.

«Постачання цих підручників сьогодні є результатом співпраці між кількома державами-членами ЄС. Файли для друку були виконані у Нідерландах, папір для (друку) підручників надійшов з Німеччини до Польщі, де був надрукований кінцевий продукт, який, за погодженням із владою України, був направлений через кордон», - йдеться у повідомленні.

Єврокомісія повідомляє, що фінансування цієї ініціативи здійснюється в рамках європейської програми «Erasmus+».

США профінансували більш як на \$150 мільйонів 28 тисяч малих і середніх підприємств в Україні (Укрінформ).

Сполучені Штати підтримали близько 28 тисяч малих та середніх підприємств в Україні від початку повномасштабного вторгнення в ключових секторах, забезпечивши \$151 мільйон фінансування.

Посол США в Україні Бріджит Брінк:

США підтримують малий та середній бізнес. Від початку повномасштабного вторгнення Росії, за допомогою нашої програми в USAID, ми підтримали близько 28 тисяч підприємств у ключових секторах, допомігши зберегти та створити 158 тисяч робочих місць та забезпечити \$151 мільйон фінансування для малих та середніх компаній і залучивши \$220 мільйонів інвестицій.

Вона наголосила, що Україна продовжує бути плідним ґрунтом для бізнес-інкубаторів та стартапів, відзначивши, що попри відключення світла і

постійні атаки на інфраструктуру українці розширюють свої бізнеси та підтримують довоєнний рівень працевлаштування.

«Малий і середній бізнес є кістяком економічної активності та зайнятості. Економічне відновлення України очолить приватний сектор, який має посилити економічну міць країни, інновації та створити високооплачуване працевлаштування і можливості, що дозволять українцям вистояти проти зовнішнього тиску; інвестувати в економічне відновлення України», – відзначила посол США.

Плани врегулювання. Переговорний процес

8.09

Індія відправить посланця до Москви для обговорення «мирних зусиль» щодо війни РФ проти України ([Укрінформ](#)).

Радник з національної безпеки прем'єр-міністра Індії Аджит Довал відвідає Москву, щоб обговорити "мирні зусилля", щодо війни Росії проти України.

«Аджит Довал відвідає Москву з 10 по 11 вересня, де зустрінеться з президентом РФ Володимиром Путіним та обговорить мирні зусилля, спрямовані на вирішення триваючої російсько-української війни», - йдеться у повідомленні India Today.

Як зазначає індійське видання, радник прем'єра Індії з 10 по 11 вересня прибуде до Москви для участі у зустрічі представників країн БРІКС, які займаються питаннями безпеки. Він зустрінеться з російським лідером Володимиром Путіним та обговорить мирні зусилля, спрямовані на врегулювання війни РФ проти України.

Довал також проведе двосторонні зустрічі зі своїми російськими та китайськими колегами з можливістю продовження дискусій липневого саміту, що відбувся у Москві.

Мирні переговори з Росією: в РНБО відповіли, чи можливі вони зараз ([НВ](#)).

Україна продовжує реалізовувати Формулу миру президента Володимира Зеленського, зокрема, готуючи наступний саміт миру, але переговори з Росією можуть бути тільки з позиції сили.

Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Литвиненко, відповідаючи на запитання, чи можливі мирні переговори між Україною і Росією за нинішніх умов, Литвиненко висловив упевненість, що РФ до предметних розмов не готова (...).

За словами Литвиненка, дискутувати з Росією можна тільки з позиції сили (...).

Литвиненко також прокоментував наступ ЗСУ в Курській області, заявивши, що метою операції було запобігти вторгненню Росії на Сумщину, викликати роздратування Путіна і підняти моральний дух українців.

При цьому секретар РНБО визнав, що у росіян залишається достатньо резервів для наступу на Покровськ.

9.09

ФРН сумнівається у готовності Росії до мирних переговорів, - DW ([УНІАН](#)).

Уряд Німеччини не бачить ознак готовності російського керівництва до конструктивного вступу до мирних переговорів щодо України.

Офіційний представник уряду країни Штеффен Хебештрайт зазначив, що нещодавні заяви російського керівництва про війну проти України «не створюють враження його готовності конструктивно почати мирні переговори». При цьому канцлер «без жодних вагань провів би телефонну розмову з цього питання з російським президентом», якби вважав її на даний момент «доцільною».

Він підкреслив, що у Берліні поки що не можуть назвати дату «наступної мирної конференції», адже це було б «поспішним».

10.09

Глава МЗС Німеччини скептично оцінює «мирні переговори» з Путіним ([Європейська правда](#)).

Міністерка закордонних справ Німеччини Анналена Бербок вважає, що з господарем Кремля Владіміром Путіним навряд чи вийде провести «мирні переговори» стосовно повномасштабного російського вторгнення в Україну.

Бербок нагадала, що на кожен мирний крок, який пропонувався Росії на міжнародному рівні, вона «відповідала ще більшим терором, ще більшими стражданнями і, відповідно, ще більшою кількістю смертей» (...).

Вона також нагадала, що Росія веде війну на багатьох різних рівнях, і її зусилля спрямовані також на сусідні з Україною держави, наприклад Молдову (...).

Кремль шукає посередників для переговорів з Україною: деталі від ISW ([TCH](#)).

Москві дуже імponує «мирний план» Бразилії та Китаю.

Офіційні особи Кремля намагаються сформувати міжнародні мирні посередницькі зусилля у війні в Україні. Втім, Москва надалі демонструє небажання Росії брати участь у добросовісних переговорах з Україною.

Про це йдеться у новому звіті Інституту вивчення війни (ISW).

Аналітики зауважують, що міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров зустрівся з бразильським колегою Мауро Віейра та індійським - Субрахманьямом Джайшанкармом на полях засідання Ради співробітництва РФ та країн Перської затоки (GCC) у Саудівській Аравії 9 вересня. У російському відомстві стверджували, що нібито їхній міністр обговорював війну в Україні з Віейрою та Джайшанкармом. Втім, деталей не повідомили.

Бразилія та Китай від травня 2024-го просувають свій мирний план із шести пунктів «Політичне врегулювання кризи (так країни називають війну - Ред.) в Україні» ключові принципи якого віддають перевагу Росії.

Своєю чергою, прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді нещодавно підтвердив підтримку Нью-Делі миру в Україні на основі принципів міжнародного права - таких як повага до територіальної цілісності та

суверенітету держав. Втім, під час зустрічі GCS Лавров повторив шаблонні нарративи Кремля, демонструючи небажання Росії вести добросовісні переговори з Україною. Зокрема, він стверджував, що формула миру президента Володимира Зеленського «є «ультиматумом». Мовляв, Москва ніколи серйозно не розглядала план.

Дедалі більше українців хочуть мирних переговорів, але військові категорично проти, - WSJ ([УНІАН](#)).

Дебати про можливе перемир'я посилюють напруженість в українському суспільстві між тими, хто воює, і тими, хто не воює.

Опитування громадської думки в Україні показують, що підтримка переговорів з Росією почала зростати після невдалого контрнаступу в минулому році, хоча більшість українців, як і раніше, кажуть, що хочуть продовжувати боротьбу за повернення всіх окупованих Росією земель. Однак, як пише The Wall Street Journal, одна ключова група населення, як і раніше, негативно ставиться до будь-якої угоди з Росією: військові.

Згідно з одним із нещодавніх опитувань, тільки 18% ветеранів і військовослужбовців, які перебувають на дійсній військовій службі, вважають, що Україна повинна прагнути до припинення війни шляхом переговорів, що є найнижчим показником серед усіх демографічних груп, які брали участь у дослідженні. 15% солдатів і ветеранів заявили, що долучилися б до збройного протесту, якби Київ підписав мирний договір, з яким вони не згодні (...).

«Це ядерний терор»: Шойгу видав, що РФ не піде на переговори через Курськ ([УНІАН](#)).

За його словами, наразі передумов для переговорів про встановлення миру немає.

Колишній міністр оборони РФ, чинний секретар Радбезу Сергій Шойгу заявив, що переговори з Україною неможливі, поки ЗСУ перебувають на території Курської області.

Як заявив Шойгу в інтерв'ю російським пропагандистам, переговори не буде, поки ЗСУ нібито вчиняють «ядерний терор», маючи на увазі нібито плани щодо захоплення Курської АЕС (...).

Шольц поставив умову для участі Росії у Саміті миру ([Європейська правда](#)).

Канцлер Німеччини Олаф Шольц хотів би російської участі у Саміті миру, однак «це не спрацює», якщо атаки продовжаться.

Німецький канцлер наголосив, що окрім необхідної військової підтримки України у війні проти російського агресора, потрібно також вивчити шляхи виходу із ситуації війни.

Шольц стверджує – він, як і українське керівництво, хотів би ще одного мирного саміту, участь у якому має брати й Росія.

«Звичайно, це не спрацює, якщо людина, яка повинна там сидіти, при цьому каже: "А я продовжую атакувати"», – наголосив він, маючи на увазі очільника Кремля Владіміра Путіна.

Посадовець впевнений, що у цій ситуації потрібно те, що завжди важливо в політиці: ясність, твердість і характер.

«Ось у чому полягає суть, якщо ви хочете забезпечити мир і безпеку в Європі», – додав Шольц.

Мирні переговори у Стамбулі: у МЗС пояснили, як РФ «розкручує» тему проти України ([УНІАН](#)).

Речник Міністерства закордонних справ Георгій Тихий:

Росія послідовно й систематично порушує в інформаційному просторі питання Стамбульських угод. Робить це з маніпулятивною метою для того, щоби змістити фокус уваги з 24 лютого 2022 року, коли Росія вчергове напала на Україну, - розпочала повномасштабне вторгнення, змістити фокус уваги на березень 2022 року і представити це все у ключі, що Україна нібито не хотіла миру. Якщо задуматися про це в ширшій картині - це абсурд. Якщо Росія хотіла миру у 2022 році, то не треба було, мабуть, нападати на Україну в лютому 2022 року.

Були делегації. Вони спілкувалися. Шукали якісь формулювання... В цьому процесі з'являлися два тексти... У дипломатії є правило: нічого не погоджено, поки все не погоджено. Так от, у Стамбулі нічого не було погоджено, тому що все не було погоджено.

На дипломатичних рівнях наголошували на тому, що Україна прагне зустрічі президентів України і Росії для того, щоби вони там розв'язали ті питання, які стояли у Стамбулі. Від такої зустрічі по суті, по факту, відмовилася Росія. Щонайменше поступово зняла цю тему з порядку денного Росія, а не Україна. Тому, є абсолютно абсурдним звинувачення російської сторони у тому, що нібито Україна в Стамбулі не хотіла миру. Ми категорично спростовуємо ці закиди.

11.09

Потрібні посередники: наскільки реальні зараз переговори між Україною та Росією ([24 канал](#)).

Росія навряд чи захоче відправити своїх делегатів на другий Саміт миру. Але можливі й інші формати, хоча навколо перемовин є надто багато нюансів.

Про це розповів політолог, партнер комунікаційної агенції Good Politics Максим Джигун, зауваживши, що ніхто з представників режиму Путіна не захоче бути цапом-відбувайлом на Саміті миру.

Як наголосив Джигун, можливі й інші формати, в межах яких реально провести переговори. Це можуть бути вузькі зустрічі української та російської делегацій з невеликим колом країн-посередників. Там повинні

бути і союзники нашої держави – США, Німеччина, Франція; і союзники Росії – Китай, Бразилія тощо.

Є й інший варіант, який можна вважати реалістичнішим. Свого часу Україна та Росія окремо домовлялися з Туреччиною щодо зернової угоди. Посередником також була ООН. Однак у цьому випадку, ймовірно, не вийде обійтися без прямих зустрічей України та Росії на рівні глав МЗС, міноборони тощо.

Український посол назвав країну, яка могла б «модерувати» переговори з РФ ([TrueUA](#)).

Посол України в Нью-Делі Олександр Поліщук вважає, що Індія має відігравати активнішу роль у припиненні війни Росії в Україні, якщо вона хоче отримати постійне місце у Раді Безпеки ООН.

Bloomberg вказує, що Україна хоче, аби Індія «модерувала» переговори між двома країнами, які воюють, і використовувала свої зв'язки з Росією, щоб переконати Москву приєднатися до мирних переговорів. Відповідну заяву зробив 10 вересня Олександр Поліщук. Україна запропонувала Індії провести мирний саміт до листопада 2024 року, спрямований на припинення конфлікту, але поки що невідомо, чи погодиться Нью-Делі.

Bloomberg пише, що Індія залежить від Росії у плані військової зброї та дешевої нафти та утрималася від осуду Володимира Путіна за його вторгнення в Україну два роки тому. Прем'єр-міністр Нарендра Моді, який відвідав Київ у серпні вперше з початку конфлікту, послідовно виступав за дипломатію та діалог для припинення війни.

Нью-Делі погодився передавати повідомлення між Путіним та президентом України Володимиром Зеленським, але не хоче відігравати активнішу роль. Субраманіам Джайшанкар, міністр закордонних справ Індії, повторив ці настрої у вівторок у Німеччині, не сказавши, чи проведе Індія мирний саміт.

Активна участь Індії у припиненні війни стала актуальною, оскільки з настанням зими Росія завдає ударів по об'єктах розподілу електроенергії, у тому числі розташованим поблизу Запорізької атомної електростанції та гідроелектростанцій. Українські війська продовжують утримувати та зміцнювати позиції в Курській області Росії (...).

Шольц вважає, що настав момент для перемовин про справедливий мир для України ([Цензор.НЕТ](#)).

Німеччина надаватиме допомогу Україні у війні з РФ, втім вважає, що вже необхідно шукати шляхи політичного завершення війни.

Канцлер ФРН Олаф Шольц у Бундестазі під час дебатів, присвячених бюджету країни на наступний рік, сказав:

Це правильно, що ми підтримуємо Україну так довго, як це потрібно, і ми будемо це робити.

Він зазначив, що Німеччина продовжить це робити за рахунок власних коштів, а також за допомогою кредиту на 50 млрд доларів, що його погодили країни G7 влітку цього року. З цими грошима Україна зможе зробити те, що необхідно для її оборони, додав канцлер.

«І одночасно ми будемо все робити для того, щоби стало можливим досягти миру, справедливого миру, не миру під диктатом, не капітуляції, а такого, який поважає суверенітет і територіальну цілісність України як країни, на яку напали», - заявив глава уряду.

Він зауважив, що для цього багато зроблено, зокрема, проведено низку конференцій і зрештою саміт миру в Швейцарії.

«І тепер настав момент, настав час, коли ми маємо подивитися, які є можливості. І це правильно, коли український президент каже: ми потребуємо наступної мирної конференції, на якій за столом буде сидіти й Росія. І це завдання, з яким ми маємо наразі впоратися», - підкреслив Шольц.

Він назвав жахливим те, що 300-400 тисяч власне російських солдатів загинули або отримали важкі поранення тільки задля того, щоб колись у підручниках історії було написано, що їх очільник збільшив територію Росії на пару квадратних кілометрів.

Канцлер визнав також, що праві популісти мають підтримку чималої частини населення ФРН не в останню чергу тому, що ці люди не поділяють думку про необхідність підтримки України, і на це не можна закривати очі.

Зеленський про переговори з Росією: Я не надавав жодних повноважень (НВ).

Президент України Володимир Зеленський заявив, що не надавав жодних повноважень для початку переговорів Росії з Україною. Глава держави підкреслив, що справжній мир не може мати жодних альтернатив.

Журналісти підкреслили, що наразі «циркулює багато розмов» про переговори з росіянами. Крім того, про це повідомляють країни, з якими Україною співпрацює, зокрема Катар і Туреччина. У президента запитали, наскільки серйозні ці розмови й коли б могли відбутися переговори (...).

12.09

Це було б краще: в Німеччині оцінили ймовірність перемовин між Україною та РФ (Факти).

У мирній дипломатії є рух. І Україна, і росія демонструють готовність до переговорів. Канцлер Шольц бачить можливість. Кремль дає зрозуміти, що тепер він залежить від США, і ставить умови. Початок виходу з війни може бути неминучим (...).

На думку дипломатичних кіл, є три причини раптової готовності обох сторін до миру. По-перше, військова ситуація зайшла в глухий кут жахливої окопної війни. Попри величезні зусилля, численні жертви й мільярдні інвестиції, фронт ледве просувається. У той час як росія змогла просунути на кілька кілометрів на фронті на Донбасі з початку року, Україна завоювала

таку ж велику територію всередині росії завдяки Курській наступальній операції. Жодна зі сторін не може сподіватися на військовий прорив, пише публіцист.

По-друге, виснаженість очевидна з обох сторін. Підтримка продовження війни зменшується як в росії, так і в Україні. Вперше за останні пів року кількість тих, хто виступає за переговори, значно зросла, повідомляє російський інститут дослідження громадської думки «Левада». Політичні лідери відчувають, що їхня підтримка зменшується, і вивчають стратегії виходу з ситуації. І по-третє, як союзники росії (передусім Китай та Індія), так і союзники України дедалі більше виступають за мирне врегулювання. Вирішальний момент настає з датою американських виборів у листопаді, оскільки прихильників військової підтримки України у США стає менше.

Сюди ж відноситься й питання про те, кого запрошувати до мирних переговорів і на яких умовах. Україна хотіла б продовжити формат, започаткований у Швейцарії (Бюргенштоська конференція), із залученням росії. Росія, з іншого боку, шукає інші рамки: путін пропонує, щоб члени БРІКС — Китай, Бразилія та Індія — виступили в ролі посередників (...).

Переговори України та РФ: Newsweek назвало 6 країн, які можуть бути посередниками ([ТСН](#)).

Автори статті зазначають, що на Саміті миру в червні Київ заявив, що не братиме участі в прямих переговорах з Москвою, але перспектива того, що широка коаліція може підштовхнути мирну формулу Зеленського, здається далекою.

У потенційних мирних переговорах України з Росією посередниками можуть стати шість країн, серед яких країни Заходу та Глобального Півдня.

Про це йдеться у статті Newsweek.

Видання звернуло увагу на нещодавню заяву голови Радбезу РФ Сергія Шойгу, який сказав про відсутність шансів на переговори про припинення війни після того, як кілька країн виступили потенційними посередниками для миру.

Але погляд Шойгу суперечить заяві Путіна, який 5 вересня сказав, що «ніколи не відмовлявся» від переговорів з Україною.

Заява очільника Радбезу РФ пролунала за день після того, як Австрія стала останньою країною, яка запропонувала виступити посередником у припиненні війни (...).

Канцлер Австрії Карл Нехаммер у дописі в X зазначив, що Відень може «підтримувати справедливий і міцний мир, заснований на міжнародному праві, і слугувати місцем для переговорів». У дописі Нехаммера сказано, що його уряд зазначив «відкритість Путіна до мирних переговорів з Україною» і раніше закликав до деескалації та мирних переговорів (...).

Критик тривалої військової допомоги Заходу Україні та найближчий союзник Путіна в ЄС, прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан позиціонує себе як людину, яка може припинити війну.

Під час Східного економічного форуму Путін назвав три інші країни, які становлять аббревіатуру БРІКС, як можливих посередників у припиненні війни: Китайська Народна Республіка, Бразилія, Індія (...).

Під час візиту до України у серпні прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді сказав Зеленському, що готовий зіграти особисту роль у встановленні миру, і обидві сторони повинні будуть «шукати шляхи виходу з цієї кризи» (...).

У кулуарах ШОС Ердоган заявив, що Туреччина може бути посередником у війні РФ з Україною, хоча речник Кремля це відкинув (...).

До слова, на думку журналіста і публіциста Віталія Портникова, перемовини між Україною та Росією щодо закінчення війни у нинішніх умовах неможливі, однак сторони можуть домовитись про припинення вогню на певних умовах.

13.09

Міністр оборони Китаю назвав переговори єдиним способом закінчити війну в Україні ([Еспресо](#)).

Очільник китайського міністерства оборони Дон Цзюнь заявив, що єдиним рішенням для завершення війни в Україні та в Газі є переговори.

Також міністр оборони Китаю додав, що конфронтація «нікуди не веде». Водночас він закликав усі світові країни «сприяти мирному розвитку та інклюзивному врегулюванню» (...).

Ван Ї: Китай просуватиме власне бачення шляхів завершення війни РФ проти України ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Китаю Ван Ї заявив, що Пекін продовжуватиме просувати власне бачення завершення російсько-української війни і намагатиметься переконати більшість країн світу підтримати його пропозицію про політичне врегулювання конфлікту.

Про це очільник відомства сказав на зустрічі в Санкт-Петербурзі з секретарем Ради безпеки РФ Сергієм Шойгу.

«Китай продовжуватиме працювати над формуванням у міжнародній спільноті збалансованої, об'єктивної і раціональної точки зору щодо «української кризи» (так у КНР називають агресивну російську війну проти України – ред.), аби досягнути міжнародного консенсусу і створити необхідні умови для швидкого припинення бойових дій», - сказав Ван.

За його словами, в українському питанні Китай дотримується об'єктивної та справедливої позиції і зосереджений на сприянні політичному врегулюванню «кризи».

У повідомленні зауважується, що Шойгу, своєю чергою, повторив позицію Росії щодо війни, подробиці якої не розкриваються, привітав запропонований Китаєм і Бразилією «консенсус із шести пунктів» та висловив задоволення «широким визнанням цього консенсусу міжнародною спільнотою».

Пекін відповів на критику Зеленським «мирного плану» Китаю і Бразилії ([Укрінформ](#)).

Речниця МЗС КНР Мао Нін, коментуючи заяву Президента Зеленського, в якій він назвав деструктивним «мирний план» Китаю і Бразилії із завершення розв'язаної Росією війни проти України, сказала:

«Зараз першочерговим пріоритетом є деескалація конфлікту, тому в ініціативі Китаю і Бразилії із шести пунктів першим міститься заклик до відповідних сторін утримуватись від розширення лінії фронту й посилення бойових дій, а також уникати кроків, які можуть спровокувати загострення на фронті», - сказала Мао.

За її словами, в китайсько-бразильському «консенсусі» також ідеться про неприпустимість застосування у конфлікті ядерної зброї чи завдання ударів по атомних електростанціях і міститься заклик до всіх сторін сприяти діалогу та переговорам.

Дипломат зауважила, що «мирна ініціатива» Китаю і Бразилії з вирішення «української кризи» (так у КНР називають загарбницьку російську війну проти України) отримала позитивні відгуки з понад 110 країн, і Пекін, за словами речниці, обговорює її з Києвом.

«Китай і Україна підтримують тісні контакти з відповідних питань, у тому числі щодо китайсько-бразильського «консенсусу із шести пунктів». Ми продовжимо сприяти мирному діалогу і переговорному процесу та відіграватимемо конструктивну роль у політичному врегулюванні конфлікту», - заявила Мао, відповідаючи на запитання про готовність лідерів Китаю обговорювати свої ініціативи щодо завершення російського вторгнення в Україну з українськими візаві.

Президент України Володимир Зеленський: Наступний Саміт миру відбудеться у листопаді, на нього запросять РФ ([УНІАН](#)).

Наступний Глобальний саміт миру заплановано на листопад 2024 року, і на нього збираються запросити Росію.

Відповідну заяву глава держави зробив у п'ятницю, 13 вересня.

Крім цього, Зеленський анонсував нову зустріч із президентом США Джо Байденом, щоб представити свій «переможний план» про те, як покласти край розв'язаній Росією війні.

Його пропозиція включатиме «систему взаємопов'язаних рішень, яка дасть Україні достатньо влади, щоб спрямувати цю війну на шлях миру».

14.09

Успіх України на полі бою сприяє будь-яким надіям на врегулювання війни шляхом переговорів — НУТ ([Дзеркало тижня](#)).

Дипломатичні зусилля в контексті війни більше спрямовані на постачання зброї Україні, ніж на просування мирних переговорів.

Найбільш нагальна дипломатична робота, яка відбувається зараз — і яка інтенсивно обговорюється цього тижня в Києві, Вашингтоні та Лондоні — полягає у формуванні поля бою на користь України.

Українські та західні посадовці заявляють, що Путін досі не демонструє жодних ознак бажання брати участь у мирних переговорах. Американські та європейські посадовці за останній тиждень чітко дали зрозуміти, що вони дотримуються думки, що Україна повинна закріпити й розширити свої здобутки на полі бою, щоб підштовхнути Путіна до столу переговорів — і мати значні важелі впливу, якщо переговори розпочнуться. Так дискусії активізувалися після окупації українськими військовими російської території в Курській області, повідомляють редактори газети The New York Times.

Дипломатичні дискусії цього тижня були зосереджені на тому, чи повинні Сполучені Штати, Велика Британія і Франція надати Україні дозвіл на використання ракет дальнього радіусу дії для завдання ударів вглиб Росії. Щоб мати важелі впливу, Україна повинна мати можливість швидко завдавати ударів по портах, аеродромах і нафтових об'єктах Росії.

У Німеччині закликали до переговорів щодо закінчення війни в Україні ([Новий Формат](#)).

Голова фракції у бундестазі Рольф Мютценіх:

Федеральний канцлер і президент України Володимир Зеленський згодні з тим, що зараз слушний момент для активізації зусиль щодо проведення мирних переговорів, і що на наступному мирному саміті Росія також має бути присутньою. Я це однозначно вітаю. Це також дає іншим країнам можливість активніше брати участь у припиненні бойових дій. На мою думку, настав час для західних союзників ініціювати контактну групу, щоб запустити цей процес. До такої групи можуть увійти Китай, Індія, Туреччина та Бразилія.

У цих країнах зростає переконання, що російська агресивна війна може стати тягарем. Тому робота контактної групи може бути дуже багатообіцяючою, і вона може відіграти важливу посередницьку роль.

«Війна в Україні не закінчиться на полі бою». Орбан обіцяє «несподівані ініціативи» ([LIGA.net](#)).

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан заявив, що війну в Україні «не можна вирішити на полі бою» і що він має «несподівані ініціативи» для досягнення миру.

За словами політика, «розсудлива частина країн» завжди виступала за мир, нібито за винятком західних держав. І його «миротворча місія», в рамках якої він влітку зустрівся з російським диктатором Володимиром Путіним, спрямована на те, щоби змусити Захід розглянути можливість досягнення миру.

«Європейські лідери викопали собі яму, ніби це їхня війна, хоча ми не воюємо з росіянами. Це призвело до створення провоєнної Європи», – сказав він.

Орбан вважає, що вихід полягає в тому, щоб визнати, що «це не наша війна», припинити вогонь і почати мирні переговори.

«Очевидно, що ця війна не може бути вирішена на полі бою. Щойно почався діалог про мир, чимало країн виявилися готовими приєднатися до табору миру, наприклад, канцлер Німеччини зробив таку заяву», – сказав угорський прем'єр.

За словами Орбана, він має ще кілька ходів і Угорщина продовжить «виступати з несподіваними ініціативами», які «наблизять нас на один крок до миру». Він додав, що має намір провести ще кілька «миротворчих місій», але з ким і коли, не уточнив.

Відновлення України від наслідків російської агресії

В Україні відновили майже 900 медзакладів, пошкоджених росіянами від початку війни ([Укрінформ](#))

«За понад два роки у різних регіонах України повністю та/або частково відновлено 886 об'єктів медзакладів. З них 533 об'єкти відновлені повністю та ще 353 - частково. Це медичні заклади на деокупованих територіях, а також ті, які зазнали невеликих ушкоджень: вибиття вікон, знищення покрівлі, пошкодження фасаду тощо», - йдеться у повідомленні Міністерства охорони здоров'я.

Найбільше об'єктів відновлено у Миколаївській, Дніпропетровській, Київській, Харківській та Чернігівській областях.

За даними МОЗ, за понад 30 місяців повномасштабної війни в Україні внаслідок обстрілів та атак росії були пошкоджені та/або знищені 1877 об'єктів медзакладів. З них 1657 об'єктів медзакладів пошкоджено та ще 220 - зруйновані повністю й відновленню не підлягають.

Закордонні партнери фінансують відновлення 34 закладів освіти на Харківщині ([Укрінформ](#)).

Начальник Харківської обласної військової адміністрації Олег Синегубов:

На засіданні Регіонального офісу міжнародного співробітництва обговорили відновлення освітніх закладів в області. Наразі міжнародні донори та організації допомагають нам не лише в ремонті та будівництві захисних споруд цивільного захисту, а й у відновленні освітніх закладів. На даний момент реалізовано 6 успішних проєктів на 34 об'єктах.

Зокрема, у межах проєкту «UNITED24» планується фінансування укриття в одному з ліцеїв Лозової, а фонд Говарда Баффета профінансує будівництво 5 захисних споруд для шкіл і дитсадків, зазначив Синегубов.

За його інформацією, фонд ЮНІСЕФ займається капітальним ремонтом укриттів у трьох дошкільних закладах і підтримує харківську метрошколу, забезпечуючи доступ до офлайн-освіти для 800 дітей.

За даними ОВА, внаслідок агресії РФ в області постраждали 307 закладів загальної середньої освіти, 262 дитсадки, 20 закладів профтехосвіти, 32 передвищих фахових і 22 вищих навчальних заклади.

На Вінниччині відкрили дві відремонтовані коштом ЄС школи ([Укрінформ](#)).

У селах Стрижавка та Мізківські Хутори у Вінницькій області відкрилися дві відновлені школи, в яких навчатимуться понад 700 учнів.

За інформацією Мінвідновлення, проекти з ремонту шкіл у селах Стрижавка та Мізаківські Хутори вартістю 380 тис. та 205 тис. євро відповідно були втілені у межах «Програми з відновлення України» - спільної ініціативи Європейського Союзу та його банку, Європейського інвестиційного банку (ЄІБ), спрямованої допомогти українським містам у реконструкції соціальної інфраструктури.

Зауважується, що відновлення шкіл, зокрема, передбачало покращення ізоляції стін і дахів, встановлення нових енергоефективних вікон та дверей. Завдяки модернізації будівель викиди CO₂ буде зменшено до 30%, а споживання теплової енергії – на 15% щорічно.

Нині у регіоні впроваджується 7 проектів із відновлення в межах двох програм ЄІБ: «Програми раннього відновлення України» та «Програми з відновлення України». Серед них 4 школи, 2 об'єкти критичної інфраструктури та одна адміністративна будівля. Два субпроекти вже успішно завершені, а інші перебувають на різних етапах будівництва.

«АВТ Баварія» допомагає у відновленні шкіл ([РБК-Україна](#)).

Компанія «АВТ Баварія», офіційний представник BMW Group та офіційний імпортер автомобілів Aston Martin, ALPINA, INEOS в Україні, одним з ключових напрямів у своїй соціальній діяльності на 2024 рік обрав відновлення навчальних закладів у різних регіонах України. Йдеться про будівництво сучасних та зручних укриттів поблизу загальноосвітніх шкіл.

Першим навчальним закладом, до відновлення якого долучилась «АВТ Баварія», стала школа у селі Мар'янівка, що на півночі Київщини.

На відновлення школи та ремонт укриття компанія виділяє понад 4 млн гривень, приєднуючись до ініціативи сера Річарда Бренсона у межах фандрейзингової платформи UNITED24.

Другим навчальним закладом, який береться відновлювати «АВТ Баварія» спільно з іншими партнерами по ініціативі U24 – це Великокостромська гімназія на півдні Дніпропетровської області. На будівництво бомбосховища компанія виділяє 9 917 200 грн.

Третім закладом стала школа у селі Тузли на півдні Одеської області, на березі Чорного моря поблизу з Національним природним парком «Тузовські лимани». Компанія «АВТ Баварія» інвестує 850 000 гривень на укриття в місцевій Тузлівській школі. Повз село регулярно пролітають дрони-камікадзе та крилаті ракети, якими росіяни намагаються уразити портову інфраструктуру на Дунаї та зірвати роботу Зернового коридору. Саме через цю загрозу повітряні тривоги, які лунають ледве не щодня, а інколи і кілька разів на день, переривають навчальний процес місцевих школярів.

Внутрішньополітична повістка США та Україна

Питання допомоги Україні

10.09

Білий дім направив Конгресу секретну доповідь про стратегію війни в Україні, - Reuters ([РБК-Україна](#)).

Адміністрація президента США Джо Байдена направила Конгресу секретну доповідь про свою стратегію війни в Україні. Це сталося через кілька місяців після того, як у законі про допомогу на 61 млрд доларів, ухваленому у квітні, було встановлено крайній термін на червень.

Помічник конгресмена повідомив, що звіт надійшов до законодавців 9 вересня, і вони ще не мали можливості його розглянути. Два інші анонімні джерела підтвердили, що звіт було доставлено.

11.09

США працюють над зняттям обмежень щодо далекобійної зброї для України – Байден ([Укрінформ](#)).

Президент США Джо Байден заявив, що його адміністрація працює над тим, щоб зняти обмеження на застосування Україною далекобійної зброї у війні.

Відповідаючи на запитання журналіста, чи знімуть США обмеження на використання Україною зброї великої дальності проти Росії, Байден сказав, що його команда «працює над цим зараз».

За інформацією Reuters, США близькі до угоди про надання Україні далекобійної зброї, але Києву доведеться зачекати кілька місяців, оскільки США вирішують технічні питання перед будь-якою поставкою.

Республіканці закликали Байдена зняти обмеження на удари України по цілях у РФ ([Українська правда](#)).

Група республіканців Палати представників США закликала Білий дім зняти обмеження на використання Україною американської далекобійної зброї, зокрема ракет ATACMS, вглиб території Росії.

Звернення підписали очільник комітету із закордонних справ Майкл Маккол, голова комітету у справах збройних сил Майк Роджерс, голова постійного комітету з розвідки Майк Тернер, голова підкомітету комітету закордонних справ у справах Європи Том Кін, голова підкомітету з асигнувань на оборону Кен Калверт та уповноважений Гельсінської комісії Річард Гадсон.

Вони закликають Білий дім зняти обмеження на застосування Україною американської далекобійної зброї, зокрема ракет АТАСМС, вглиб території Росії.

«Беззмістовні обмеження, встановлені адміністрацією Байдена-Гарріс, у поєднанні з довготривалим сповільненням затвердження і постачання критично важливої зброї, перешкоджають спроможності України довести цю війну до переможного завершення... Давно настав час для того, щоб адміністрація змінила курс і зняла обмеження, які ще лишаються, щодо застосування Україною американської зброї по легітимних військових цілях на території Росії», – заявили члени Конгресу.

Вони наголосили, що зі статусом-кво росіяни мають "захищену зону", де можуть спокійно тримати своє озброєння і завдавати звідти ударів по території України.

Підписанти привітали рішення адміністрації дозволити бити американською зброєю по близькому прикордонню, яке ухвалили на тлі літнього наступу росіян на Харківщині, але наголосили, що і воно надійшло надто пізно і якби Україна раніше отримала цю можливість, харківського наступу могло взагалі не бути, і це дозволило б Києву тримати більші сили на найскладніших напрямках на сході.

Вони зауважили, що у зоні досяжності АТАСМС, за розрахунками Інституту вивчення війни, досі залишаються понад 200 потенційних цілей.

Члени Конгресу також наголосили, що "побоювання ескалації" виявилися беззмістовними, що зокрема підтвердила операція України у Курській області РФ.

«Нещодавні повідомлення, що реальна причина небажання адміністрації знімати обмеження – не ставити під загрозу перезавантаження відносин з Росією у майбутньому, викликають велику тривогу. Провал "перезавантаження" за Обами й Путіна перед вторгненням Росії у Грузію у 2008 році показав, що Путін не реагує на умиротворення й оливкові гілки. Цей конфлікт скінчиться лише тоді, коли жорсткіші санкції та успіхи України на полі бою переконають Путіна, що він вже нічого не здобуде війною», – наголосили вони.

Підписанти також висловили розчарування повідомленнями у ЗМІ, що Штати відмовляють Британію і Францію від рішення зняти "далекобійні" обмеження для переданої ними зброї.

«Так само як із ганебним зволіканням адміністрації Байдена-Гарріс із дозволом на надання нашими союзниками винищувачів F-16 для України, тепер адміністрація зупиняє наших більш рішучих союзників від того, щоб допомогти Україні перемогти... У Росії не має бути безпечного місця, звідки вона може безкарно коїти воєнні злочини проти України», – заявили вони.

13.09

Пентагон взаємодіє з іншими відомствами США, щоб відрізати Росії доступ до технологій – речник ([Укрінформ](#)).

Пентагон тісно співпрацює з іншими урядовими установами Сполучених Штатів, аби позбавити Росію будь-яких можливостей отримувати американські технології – навіть в обхід санкцій.

Речник Пентагону генерал Патрік Райдер:

Ми, безумовно, не хочемо бачити, щоб американські технології використовувалися (росіянами – ред.) в таких місцях, як Україна – проти українських громадян.

Він зазначив, що Пентагон взаємодіє з іншими урядовими структурами США, зокрема з Міністерством торгівлі, аби компоненти американського виробництва не з'являлися в зброї, яку використовують підсанкційні країни, такі як Росія.

«Міністерство оборони продовжить тісно співпрацювати з нашими міжвідомчими партнерами, щоб запобігти цьому», - запевнив представник Пентагону.

Пентагон працює з Конгресом, щоб не втратити залишків фінансування для України ([Укрінформ](#)).

Міністерство оборони США співпрацює з Конгресом, щоби не втратити фінансування, яке залишиться від 60-мільярдного пакету допомоги Україні після завершення фінансового року.

Речник Пентагону генерал Патрік Райдер:

Наприкінці фінансового року дія повноважень (щодо виділення допомоги за розпорядженням президента США – ред.) завершиться. Тому зараз ми працюємо з Конгресом, аби продовжити ці повноваження та мати змогу й надалі виділяти пакети допомоги.

При цьому він заявив, що до кінця місяця Сполучені Штати виділять Україні ще кілька пакетів допомоги.

У квітні президент США підписав закон, який дозволив передати на підтримку України понад \$60 млрд. Фінансовий рік у Сполучених Штатах триває до 30 вересня. Станом на початок вересня із загального пакету невикористаними залишалося понад \$6 млрд.

14.09

Байден просить Конгрес продовжити надання Україні допомоги на \$5,8 млрд, які можуть «згоріти» у вересні, - [The Hill](#) ([Еспресо](#)).

Адміністрація президента США Джо Байдена звернулася до Конгресу з проханням продовжити дію президентських повноважень щодо скорочення озброєнь (PDA) до 2025 року, щоб зберегти близько \$6 млрд для України після закінчення фінансового року 30 вересня.

Білий дім звертається з проханням додати пункт про продовження фінансування до постійної резолюції, яку запропонував спікер Палати представників Майк Джонсон. Поточний термін дії цих коштів завершується наприкінці вересня.

Як пише The Hill, якщо Конгрес схвалить запит Байдена на \$5,8 млрд, це дозволить Білому дому продовжувати надсилати Україні військову допомогу невеликими траншами кілька разів на місяць.

У Пентагоні зазначили, що департамент і далі надаватиме нові пакети допомоги найближчим часом, і співпрацює з Конгресом для продовження повноважень PDA після завершення фінансового року. Адміністрація Байдена використовувала ці повноваження для швидкого передання зброї Україні, вилучаючи її із запасів міністерства оборони.

Представник Конгресу пояснив виданню, що адміністрація Байдена може також оголосити про виділення Україні 5,8 мільярда доларів до 1 жовтня, а вже протягом решти року поступово відправляти обладнання. Однак цей варіант менш привабливий.

Вибори президента США - 2024

9.09

Трамپ хоче змінити Конституцію США, щоб оголосити імпичмент віцепрезидентці Гарріс ([Суспільне Новини](#)).

Кандидат у президенти США від Республіканської партії Дональд Трамп запропонував внести зміни до 25-ї поправки до Конституції, щоб дозволити Конгресу оголосити імпичмент віцепрезидентці Камалі Гарріс за нібито «приховування недієздатності» президента Джо Байдена.

«Якщо віцепрезидентка бреше або бере участь у змові, щоб приховати недієздатність президента США — якщо ви робите це, прикриваючи президента США, це є підставою для негайного імпичменту та усунення з посади, тому що це те, що вони робили», — заявив Трамп.

Politico зазначає, що після дебатів, які відбулись у червні і стали невдалими для чинного президента Джо Байдена, Трамп неодноразово звинувачував Гарріс та демократів загалом у приховуванні стану здоров'я Байдена.

Деякі республіканці в Конгресі також закликали застосувати 25-ту поправку, щоб усунути Байдена після дебатів. Цю ж норму намагались використати демократи проти Трампа після бунту в Капітолії 6 січня 2021 року. Водночас Politico зазначає, що зміна поправки до Конституції, що запропонував Трамп, дуже малоймовірна.

10.09

Дебати у США: Гарріс заявила про підтримку України, а Трамп двічі ухилився від відповіді ([Українська правда](#)).

Кандидат у президенти США Камала Гарріс заявила, про підтримку України у війні з Росією, а кандидат у президенти США Дональд Трамп, за її словами, здасться за 24 години після того, як очолить країну. На запитання

ведучого дебатів, чи хочете ви, щоб Україна виграла війну, Трамп двічі ухилився від прямої відповіді і сказав, що в інтересах США, щоб війна закінчилася.

Трамп також заявив, що зможе завершити війну в Україні ще до того, як вступить на посаду: «Що я зроблю, я поговорю з одним, поговорю з другим, я зберу їх разом».

Він поскаржився, що США надали Україні від 250 до 275 мільярдів доларів допомоги, а європейські країни дали лише від 100 до 150 мільярдів доларів, хоча вони розташовані ближче до України.

«Я хочу, щоб війна припинилася. Я хочу врятувати життя, які марно витрачаються - людей вбивають мільйонами. Мільйонами. Це набагато гірше, ніж ті цифри, які ви отримуєте, які є фальшивими. Я маю добрі відносини і з Путіним, і з Зеленським. Вони поважають мене, і не поважають Байдена і навіть не спілкуються з ним. Ми зараз граємося з вогнем щодо Третьої світової», - сказав Трамп.

Трамп нагадав, що в Путіна є ядерна зброя і можливо він її використає, а можливо ні.

Трамп також повторив неправдиву заяву про те, що Гарріс відрядили для переговорів з Путіним і щоб запобігти війні між Росією та Україною.

Окрім цього, колишній президент звинуватив адміністрацію Байдена в тому, що «слабка» політика президента Байдена, поспішне виведення військ США з Афганістану надало Путіну сміливості вторгнутися в Україну.

Гарріс сказала: «Я вважаю, що причина, чому Дональд Трамп каже, що ця війна закінчиться протягом 24 годин, полягає в тому, що він просто здасться. А ми, американці, не такі.

Я зустрічалася з Зеленським за кілька днів до того, як Росія вторглася в Україну. Я поділилася з ним даними американської розвідки про те, як він може захистити себе. Через кілька днів я поїхала на східний фланг НАТО до Польщі та Румунії. Ми об'єднали 50 країн, щоб підтримати Україну. Завдяки нашій підтримці, ППО, боєприпасам, артилерії, "Джавелінам", танкам "Абрамс", які ми надали, Україна має можливість захищатися. Ми розуміємо важливість НАТО, і того, що зробили, щоб зберегти здатність українців боротися за незалежність. Інакше Путін сидів би в Києві і дивився на решту Європи, починаючи з Польщі».

Камала Гарріс: Якби Трамп був президентом, Путін сидів би в Києві (Укрінформ).

Кандидатка у президенти США від Демократичної партії Камала Гарріс у відповідь на риторику експрезидента Трампа про те, що він не допустив би вторгнення РФ в Україну, якби був президентом, заявила, що в такому разі Путін скоріше захопив би Київ.

З такою заявою вона виступила в вівторок під час теледебатів на президентських виборах у США.

«Якби Дональд Трамп був президентом, Путін сидів би зараз у Києві», - заявила чинна віцепрезидентка.

Вона підкреслила, що союзники США по НАТО раді, що Сполучені Штати очолює не Дональд Трамп та розуміють «важливість найбільшого військового альянсу», яким є НАТО. Вона також наголосила, що і США, і партнери усвідомлюють важливість зберегти здатність України боротися за свою незалежність.

«Інакше Путін сидів би у Києві та дивився б в бік решти Європи, починаючи з Польщі», - зауважила Гарріс.

Більшість глядачів віддали перемогу у дебатах Гарріс – опитування CNN ([LIGA.net](https://www.liga.net)).

Після дебатів 11 вересня рейтинг кандидатки на пост президента США Камали Гарріс зріс серед глядачів. Про це свідчить експрес-опитування CNN.

До дебатів лише 39% американців ставилися до неї прихильно, а після – їх кількість зросла до 45%. Негативно до кандидатки від Демократичної партії ставляться 44% опитаних виборців, йдеться в опитуванні

Водночас погляди на Дональда Трампа серед спостерігачів за дебатами змінилися незначно. Прихильно його оцінили 39% опитаних, а неприхильно – 51%. Як зазначає видання, ці показники збігаються з даними до дебатів.

Загалом 63% опитаних заявили, що «Гарріс перевершила Трампа», але 37% з цим не згодні. Перед дебатами думки глядачів були розділені 50 на 50.

Ці результати відображають думки про кандидатів лише тих виборців, які дивилися дебати. Загальна думка усіх американців може відрізнятись. Серед опитаних на 6% було більше республіканців, ніж демократів.

Також 54% глядачів заявили, що вони «певною мірою» впевнені в здібностях Гарріс і Трампа керувати країною. Висловили повну довіру Гарріс 32% опитаних американців, а Трампу – 36%.

За даними опитування після дебатів Трампа і Джо Байдена у червні, лише 14% висловили впевненість у здатності Байдена керувати країною.

План Гарріс щодо розв'язання проблем, які є в США, визнали кращим, ніж у Трампа, 42% глядачів. Проблеми країни, на думку 44% глядачів, краще розуміє Гарріс, а 40% вважають, що Трамп. Водночас 22% опитаних заявили, що жоден із кандидатів не запропонував гідних рішень.

Опитування CNN проводилося за допомогою SMS-повідомлень серед 605 зареєстрованих виборців у США. Результати для повної вибірки спостерігачів дебатів мають похибку вибірки плюс-мінус 5,3%.

11.09

Президентські вибори в США: поп-зірка Тейлор Свіфт підтримала Гарріс ([Українська правда](#)).

Американська поп-співачка Тейлор Свіфт після перших теледебатів кандидатів у президенти США, Камали Гарріс і Дональда Трампа у своєму Instagram написала:

Найпростіший спосіб боротися з дезінформацією – це правда. На виборах 2024 року я голосуватиму за Камалу Гарріс і її кандидата у віцепрезиденти Тіма Вальца. Я голосую за Гарріс, тому що вона відстоює права і займається тими важливими питаннями, які, на мою думку, потребують "борця"... Я провела своє дослідження і зробила свій вибір. Ваше дослідження для себе – це ваша справа, і ваш вибір – ваша справа.

Вона написала, що дивилася дебати, та закликала американців, які ще не починали розбиратися у позиціях кандидатів, поцікавитися, що вони кажуть про найважливіші для них питання.

Свіфт сказала, що не може мовчати про свою думку після поширення згенерованого ШІ відео, де вона нібито висловлює підтримку Трампу.

Співачка підписалася під дописом як «бездітна любителька котів», іронізуючи над фразою, якою кандидат у віцепрезиденти від Трампа критикував демократів.

На ранок її допис в Instagram зібрав майже 5 млн вподобань, з яких перші 2 млн, за спостереженнями журналістів, з'явилися у перші ж пів години.

12.09

Трамп заявив, що не хоче більше дебатів з Гарріс ([Українформ](#)).

Дональд Трамп заявив, що не братиме участі в нових дебатах з віцепрезиденткою Камалою Гарріс, адже, мовляв, він виграв попередні.

«Коли боксер програє бій, перші слова, які можна почути з його вуст: «Я хочу реваншу», - зазначив Трамп, давши зрозуміти, начебто у вівторок він переміг Гарріс у дебатах - попри зовсім інакші результати опитувань.

«Вона відмовляється з'являтися на дебатах на (телеканалі – ред.) Fox та не хоче виступати на NBC і CBS. Камала повинна зосередитися на тому, що вона мала робити впродовж останніх майже чотирьох років. Третіх дебатів не буде!» - наголосив Трамп.

Невдовзі після появи цього допису Гарріс вийшла на сцену на мітингу в Північній Кароліні, де заявила про своє бажання знову зустрітися з колишнім президентом.

«Я вважаю, що ми зобов'язані перед виборцям провести ще одну дискусію», - наголосила віцепрезидентка.

13.09

Команда Гарріс почала розміщувати у ключових штатах рекламу з підтримкою України – Politico ([Українформ](#)).

У тих штатах, де триває найгостріша боротьба за голоси на президентських виборах США, запустили нову рекламну кампанію на підтримку позиції віцепрезидентки Камали Гарріс щодо України та з критикою підходу експрезидента Дональда Трампа щодо Росії.

Очікується, що кампанія, якою керує Демократичний відділ американського комітету super PAC (America's Future Majority Fund super

РАС), включатиме рекламу в трьох штатах, які «сумніваються» - Пенсильванії, Мічигані та Вісконсині, де проживає значна кількість населення, що має коріння з Польщі, України, Литви та інших країн Східної Європи.

Під час президентських дебатів у вівторок Гарріс звернулася безпосередньо до 800 000 польських американців у Пенсильванії, стверджуючи, що Польща буде наступною ціллю Росії після України.

«Якби Дональд Трамп був президентом, Путін сидів би зараз у Києві», - заявила Гарріс.

Видання зазначає, що понад 700 000 людей у Пенсильванії, або близько 5% населення штату, є американцями польського походження, а близько 122 000 - американцями українського походження. У Мічигані проживає близько 900 000 польських американців і 40 000 американців українського походження, а у Вісконсині - близько 480 000 польських американців.

У 2020 році Байден переміг Трампа в Пенсильванії на 80 000 голосів, Мічигані - на 154 000 голосів і Вісконсині - на 20 000 голосів.

Ця реклама представляє новий підхід демократів у штатах, де найбільше вагаються, і де проживають громади, для яких війна в Україні має більш особистий відгук, і намагаються переконати їх у тому, що в разі перемоги Трамп покине Україну і союзників НАТО, пише видання.

Венс припустив, яким може бути план Трампа щодо завершення війни в Україні ([РБК-Україна](#)).

План кандидата у президенти США Дональда Трампа щодо завершення війни може передбачати створення «демілітаризованої зони» на окупованих Росією українських територіях. А Україна тим часом повинна буде відмовитися від вступу до НАТО.

Кандидат у віцепрезиденти США від Республіканської партії Джей Ді Венс:

Думаю, що це виглядатиме так. Трамп сідає і каже росіянам, українцям і європейцям: "Ви, хлопці, повинні з'ясувати, який вигляд має мирне врегулювання". І, ймовірно, воно виглядатиме приблизно так само, як нинішня лінія розмежування між Росією та Україною. Це стане як демілітаризована зона. Вона буде сильно укріплена, щоб росіяни не вторглися знову.

На його думку, у такому разі Україна збереже свій незалежний суверенітет.

«Росія отримує від України гарантію нейтралітету, що вона не вступає в НАТО, не вступає в жодні союзницькі інститути», - додав кандидат у віцепрезиденти США.

Він також заявив: «Росія хоче, щоб ця війна закінчилась, Україна хоче, щоб ця війна закінчилась. (...) Європа, до речі, недофінансувала підтримку України, тоді як американські платники податків були дуже щедрими до українців», - зазначив Венс.

Коментарі зарубіжних політиків

9.09

(Укрінформ)

The Wall Street Journal поінформувало, що Іран відправив до Росії свої балістичні ракети малої дальності.

Речник Міністерства закордонних справ Ірану Насер Канаані:

Як неодноразово наголошувалося, Ісламська Республіка Іран, виступаючи проти війни, підтримує політичне рішення для вирішення розбіжностей між РФ та Україною, щоб покласти край конфлікту.

Він додав, що «Іран ніколи не був частиною конфлікту та його продовження».

Канаані намагається переконати, що звинувачення в передачі РФ іранських балістичних ракет є «безпідставними» та повторюються деякими західними державами, які переслідують політичні цілі.

При цьому дипломат зазначив, що звичайне військове співробітництво між Іраном та РФ тривало й до початку війни в Україні. «Співпраця відбувається в рамках двосторонніх угод та базується на міжнародному праві та нормах та не має нічого спільного з українською кризою», – додав він.

Член комітету з питань національної безпеки та зовнішньої політики парламенту Ірану Ахмад Бахшаєш Ардестані:

Ми змушені здійснювати бартер для задоволення наших потреб, включаючи імпорт сої та пшениці. Частиною бартеру є відправка ракет, а інша частина - відправка військових безпілотників до РФ.

Також він озвучив свій погляд на санкції проти Ірану за такий бартер, заявивши, що "гірше, ніж зараз, бути не може. Ми даємо ракети Хезболлі, Хамасу та Хашд аш-Шаабі, то чому б не дати їх Москві?".

(Українська правда)

9 вересня на території Румунії поблизу українського кордону були знайдені уламки іранського безпілотника, а на території Латвії впав іранський безпілотник з вибухівкою.

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс:

Ніщо не повинно падати на Україну, чи Латвію, чи будь-де на території НАТО, але це нова реальність, до якої призвела наша бездіяльність.

Він додав, що Литва, звичайно, буде підтримувати «рішучу відповідь» союзників.

(Укрінформ)

Міністерка закордонних справ ФРН Анналена Бербок:

Ми повинні продовжувати підтримувати Україну в її оборонній боротьбі та водночас робити нашу власну країну більш резистентною та

обороноздатною. До цього належить і розміщення озброєнь на території Німеччини. (...).

Сьогодні Путін веде найбільшу загарбницьку війну після 1945 року та все глибше занурює власну країну в тоталітаризм. Уперше з початку 2000-років у світі є більше автократій, ніж демократій.

Путін, за її словами, не тільки напав на Україну, він хоче знищити зв'язки між країнами, партнерства. Але Європа змогла згуртуватися.

«Ми буквально за ніч заморозили активи російського центробанку... На вихідні 27-28 лютого (2022 року) чиновники в ЄС сиділи та знали, що якщо в понеділок уранці санкції не будуть введені у дію до відкриття банків, Росія негайно виведе свої активи», - згадала Бербок і назвала це демонстрацією того, що Європа «може, коли хоче». Після цього було запроваджено подальші 14 санкційних пакетів проти Путіна, «попри різні національні інтереси, попри відсутність консенсусу по багатьом іншим темам», - додала глава МЗС.

Серед інших прикладів згуртованої відповіді та реакції на російську агресію проти України вона згадала те, що ЄС узгодив, після 10 років вагань, єдину систему надання притулку в Європі, EEAS, адже використання теми біженців є частиною гібридної війни з боку Росії.

Подальшою темою, яку Росія використовує, «інструменталізує» для просування своїх інтересів, є колоніальна історія Європи на Чорному континенті. Це робить саме Росія, яка веде «глибоко імперіалістичну війну», зауважила міністерка.

«Треба, щоби африканці довіряли нам більше, ніж російським нарративам», - заявила Бербок і зазначила, що Берлін наразі просуває тему реформування Ради Безпеки ООН, у тому числі заради збільшення ваги африканських країн у цьому органі.

[\(Укрінформ\)](#)

Єврокомісар з питань розширення і сусідства Олівер Варгей:

Політика розширення стала ключовим пріоритетом Європейського Союзу. Сьогодні, виходячи з геополітичної та безпекової ситуації, яку ми бачимо в Європі, розширення (ЄС) стало неминучим. Тому що немає миру, добробуту й безпеки Європи без розширення. Наші обговорення протягом наступного мандата (Єврокомісії) будуть великою мірою визначатися цією темою. Більше немає питання, чи буде розширення. Питання - коли воно буде.

Він зауважив, що розширення є геополітичною інвестицією ЄС у зміцнення засад довгострокового миру, стабільності й безпеки на континенті.

Варгей нагадав, що протягом попередніх п'яти років досягнуто помітних результатів у залученні до процесу розширення ЄС країн Західних Балкан та Східного сусідства ЄС. Україна, Молдова, Грузія, Боснія і Герцеговина отримали статус країн-кандидатів.

Лідери ЄС вирішили розпочати переговори про вступ із Албанією, Північною Македонією, Україною і Молдовою, Боснією і Герцеговиною, доручивши Раді ЄС ухвалити рамкові умови для них. Перші міжурядові конференції в межах процесу розширення вже відбулися з Албанією, Північною Македонією, Україною і Молдовою. ЄС у червні розпочав переговори з Чорногорією щодо закриття переговорних кластерів, що означає завершення процесу вступу країни до ЄС.

«Наступні міжурядові конференції можуть бути проведені у 2025 році, після того, як Україна і Молдова досягнуть визначених орієнтирів для відкриття першого кластеру щодо фундаментальних положень. Для Грузії є дуже важливим підтвердити свої зобов'язання щодо членства в ЄС та продовжити рух європейським шляхом», - зауважив Варгеї.

(Укрінформ)

Начальник Генштабу Чеської армії Карел Ржегка:

Ці обмеження (на застосування зброї, - ред.) потрібно скасувати, тому що це законно і легітимно для українців - захищатися, навіть атакуючи територію Росії, тому що вони не можуть боксувати з однією рукою, зв'язаною за спиною... Літаки злітають з російських аеродромів, які знаходяться в зоні дії наявного озброєння, але українці не можуть його застосувати. А ці літаки потім бомблять цивільну інфраструктуру, а не тільки солдатів. Тому було б цілком нормально, щоб українці могли атакувати і територію Росії.

Він зауважив, що Росія постійно погрожує ескалацією, але сама не соромиться використовувати ракети проти українських мирних міст.

Те, що росіяни часто не йдуть далі загроз, продемонструвала українська операція в Курській області РФ. Вона показала деяким західним лідерам, що їм не варто боятися ескалації і «червоних ліній», - зазначив генерал, додавши, що «ця несподівана акція також привернула увагу західних союзників». Це само по собі стало результатом дій ЗСУ на Курщині, навіть якщо ймовірна мета послабити тиск на Донбасі не була реалізована.

Генерал також повторив про необхідність готуватися до можливого конфлікту з Росією, адже це єдиний спосіб стримування агресора.

(Укрінформ)

9 вересня на території Румунії поблизу українського кордону були знайдені уламки іранського безпілотної літака.

Румунський прем'єр-міністр Марсель Чолаку заявив, що Румунія у режимі реального часу відреагувала на порушення повітряного простору країни російськими дронами та відстежувала ситуацію за допомогою винищувачів F-16.

«Якби безпілотної літачки мали ціль на території Румунії, наша країна, звичайно, втрутилася б», – сказав Чолаку, пояснюючи, чому російські дрони не збили.

Він назвав цей інцидент провокацією, покликаною перевірити здатність сусідніх з Україною держав реагувати на такі ситуації.

(РБК-Україна)

Голова Генеральної Асамблеї ООН Денніс Френсіс відзначив, що ООН діє відповідно до спільних цінностей, а також переконань, сподіваючись, що всі члени міжнародної організації дотримуватимуться зобов'язань й поважатимуть територіальну цілісність інших країн.

За його словами, ООН продовжує сподіватись та очікувати, що РФ виконуватиме обов'язки, втім, він сумнівається у тому, що організація має достатньо можливостей і повноважень, щоб примусити країну-терориста дотримуватись Статуту ООН й міжнародного права.

Також Френсіс відзначив, що Генеральна Асамблея прийняла «ряд рішучих резолюцій», які закликають ворога дотримуватися закону та вивести своїх терористів з території України.

«Я сам додав до резолюції слово "негайно". Ця агресія Росії є грубим порушенням міжнародного права, і ми не можемо з цим миритися», - підкреслив він.

(Укрінформ)

Верховний комісар ООН із прав людини Фолькер Тюрк засудив російські обстріли цивільної інфраструктури в Україні, які призводять до масових відключень електроенергії.

«В Україні цивільне населення охоплено циклами терору через продовження атак Російської Федерації на цивільні об'єкти, як-от лікарні, школи й супермаркети, а також неодноразові напади на енергетичну інфраструктуру, що призводить до відключень електроенергії по всій країні», - сказав Тюрк.

«Я боюся за українців, коли настане зима», - додав він.

За словами Верховного комісара, його офіс намагався отримати доступ до всіх регіонів, які постраждали від війни, зокрема й Курської, Білгородської та Брянської областей. Проте не отримав такого дозволу.

«Мені шкода, що РФ все ще відмовляється надати такий доступ до відповідних територій», - зазначив Тюрк.

10.09

(Укрінформ)

9 вересня на території Румунії поблизу українського кордону були знайдені уламки російського безпілотної іранського походження, а на території Латвії впав такий безпілотної з вибухівкою.

Радник Білого дому Джон Кірбі:

Це, на жаль, не нове явище, оскільки під час війни в Україні фрагменти ракет або безпілотної іноді потрапляли в повітряний бій та падали на території сусідньої країни.

За його словами, Сполучені Штати уважно стежать за подібними випадками та перебувають у тісному контакті з союзниками й партнерами з цього приводу.

«Але це лише підкреслює небезпеку, яку зараз створила війна Путіна в Україні для всього європейського континенту, і той факт, що ландшафт безпеки змінився – не змінюється, не зміниться, а насправді змінився – саме тому ми робимо все можливе для того, щоб Україна була здатна захистити себе», - наголосив Кірбі.

(РБК-Україна)

Монголія не заарештувала Путіна попри ордер МКС.

Головний прокурор Міжнародного кримінального суду (МКС)

Карім Хан:

Що стосується Монголії, так це публічна інформація, що Путін там був. Є спеціальна процедура в Римському статуті щодо роботи з такими випадками, коли держава не співпрацювала із судом. Відповідно це все контролюється суддями. Надалі коментувати не буду. Але судді цього свідомі. Ми знаємо що відбулося.

Він пояснив, що зазвичай, якщо трапляються такі випадки, як ігнорування виконати ордер на арешт, то відбувається генеральне засідання усіх держав членів (які є підписантами Римського статуту - ред.) і відповідно приймається рішення.

(Українська правда)

Прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан вважає, що виконання норм, передбачених Римським статутом МКС, є неідеальним, проте відмова Монголії арештувати правителя РФ Володимира Путіна – не привід для розчарування.

Прокурор МКС акцентував, що наразі виконання норм та співпраця в МКС неідеальні, й вже були випадки такого невиконання в минулому, коли держави не співпрацювали із судом.

Водночас, за його словами, «не треба розчаровуватися». Хан запевнив, що результати «побачимо, але це буде нелегко».

«Ми рухаємося до реального застосування права і робимо це разом», – сказав Хан, відповідаючи на уточнююче запитання, чи можна говорити про те, що міжнародне право все ще працює.

Також прокурор МКС розповів журналістам, що у разі відмови країни-підписанта Римського статуту виконувати покладені зобов'язання є алгоритм реагування.

«Є спеціальна процедура в Римському статуті щодо роботи з такими випадками, коли держава не працювала з судом. Відповідно, це все контролюється суддями... Судді в курсі того, що сталося... Як правило, коли відбуваються такі випадки, то скликають генеральне засідання всіх держав-членів (МКС) і, відповідно, ухвалюють рішення», – сказав Хан.

Як розповів прокурор МКС, така ситуація, яка склалася у Монголії під час відвідин країни очільником Кремля Путіним, стала першою відтоді, як були видані ордери на арешт.

«Він (Путін) уперше був на території країни-підписанта Римського статуту. Задokumentовано, що інших країн, які є членами МКС, він не відвідував.... Тому зрозуміло, що ордери на арешт уже працюють», – додав він.

([Українська правда](#))

Держсекретар США Ентоні Блінкен підтвердив, що Іран передав балістичні ракети Росії для використання проти України, через що нові санкції проти Тегерана «є неминучими».

«Ми попереджали Тегеран публічно, ми попереджали Тегеран приватно, що цей крок був би небезпечною ескалацією... Росія вже отримала партії цих ракет».

Держсекретар заявив, що нові санкції будуть оголошені пізніше у вівторок, включаючи заходи проти іранської державної авіакомпанії Iran Air.

За словами Блінкена, Росія, швидше за все, використає ці поставки протягом декількох тижнів.

([РБК-Україна](#))

Міністр оборони Британії Джон Гілі:

Українцям потрібно зміцнити свою лінію фронту на сході, і вони намагатимуться утримати територію в Курську. Чим довше вони утримують Курськ, тим слабшим стає Путін. Чим довше вони утримуватимуть Курськ, тим краще буде захищена Україна.

Він вважає, що якщо саме із захисту України починається захист Великої Британії. А також, на його думку, якщо Путін перемає в Україні, то він не зупиниться.

«Якщо Україна не буде вільною - світ не буде в безпеці», - сказав він.

([Укрінформ](#))

На Міжнародному кінофестивалі в Торонто показали російський фільм «Росіяни на війні».

Віцепрем'єр-міністр Канади Христя Фріланд сказала журналістам сьогодні, що і дипломати, і канадсько-українська громада висловили «серйозну стурбованість» стосовно цього фільму, і вона «поділяє це занепокоєння».

«Неправильно, що канадські державні кошти підтримують показ та виробництво такого фільму», – вважає вона.

Коментуючи слова авторки фільму, колишньої режисерки Russia Today Анастасії Трофімової, про те, що «Росіяни на війні» – антивоєнний фільм, віцепрем'єрка Канади нагадала, що у війні проти України не можна ставити знак рівності між жертвою та агресором.

«Це війна, де Росія порушує міжнародне право та скоює воєнні злочини. У цій війні дуже чітко є добро і зло. Українці борються за свій суверенітет та за демократію в усьому світі», – зазначила Фріланд.

(Укрінформ)

Президент Фінляндії Александр Стубб зазначив, що Захід повинен був рішучіше відреагувати на російську агресію у Грузії у 2008 році, у 2014 році - на анексію Криму й у 2022 році - на початок повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

За його словами, зараз в Європі сформувалася «напівпостійна залізна завіса, де з одного боку є Росія і Білорусь, а з іншого – решта Європи».

«Я думаю, що Путін і Росія зазнали повної поразки у спробі русифікації України, яка стала європейською», – наголосив президент Фінляндії.

Він додав, що Росія намагалася посварити країни Європи, вбити клин між Європою і США, але їй це не вдалося.

Як підкреслив Стубб, Президент України Володимир Зеленський, крім 10 пунктів мирного плану, акцентує увагу на чотирьох головних питаннях: відновленні територіальної цілісності України, гарантіях безпеки, справедливому мирі та відбудові України.

Він додав, що якщо агресор, тобто Росія, може атакувати меншу країну, тобто Україну, і якщо це йому мине без наслідків, то так само діятимуть інші авторитарні режими у світі. Тому, за його словами, до мирних переговорів треба залучати країни Глобального Півдня, де Китай є ключовим гравцем. Стубб зауважив, що у кінцевому результаті всі зберуться за столом переговорів.

Водночас він висловив стурбованість, що є країни, які дійсно підтримують Україну, але є й такі, які хочуть дистанціюватися від цієї ситуації.

«На жаль, ми весь час ще на етапі, коли шлях до миру розігрується на полі бою, але в певний момент ми повинні вийти з мирним процесом. Але цей момент має бути визначений Україною і президентом Зеленським», – підкреслив президент Фінляндії.

(Укрінформ)

Виконувачка обов'язки заступника Генсека ООН з гуманітарних питань Джойс Мсуя:

У той час як глави держав і урядів готуються взяти участь у 79-й сесії Генеральної Асамблеї ООН, що відкривається сьогодні, я ще раз закликаю членів Радбезу, та й усі держави-члени, використовувати будь-яку можливість для ухвалення рішень, які дадуть змогу полегшити становище цивільного населення і, нарешті, покладуть край цій війні.

За її словами, ситуація «тільки продовжує погіршуватися, кількість загиблих зростає, людські страждання тривають на нестерпному рівні».

Управління Верховного комісара ООН з прав людини зафіксувало 11 700 випадків загибелі цивільних осіб в Україні, понад 24 600 – поранено. 10 млн були змушені покинути свої домівки.

Масштабні й систематичні удари по енергетичній інфраструктурі України призводять до різкого зниження потужності електромереж, унаслідок чого мільйони людей по всій країні щодня стикаються з перебоями в подачі електроенергії, розповіла Мсуя.

Зокрема, це обмежує доступ населення до води, каналізації, опалення, мобільних мереж, Інтернету та громадського транспорту, перешкоджає роботі лікарень та створює проблеми у сфері освіти, додала вона.

За словами Мсуї, в ООН «глибоко стурбовані недавнім поширенням бойових дій на нові райони по обидва боки українсько-російського кордону».

Вона зазначила, що гуманітарні організації продовжують надавати допомогу сотням тисяч людей в Україні. За перші сім місяців 2024 року гуманітарну допомогу отримали близько 6,2 млн осіб.

При цьому в ООН «глибоко стурбовані» 1,5 млн людей на тимчасового окупованих територіях у окремих районах Донецької, Херсонської, Луганської і Запорізької областей.

Вона нагадала, що донори цього року виділили майже 1,4 млрд доларів на гуманітарну підтримку в Україні. «Проте, план задоволення гуманітарних потреб фінансується менш як наполовину», – зауважила вона.

11.09

(Укрінформ)

Постійний представник ЄС при ООН Ставрос Ламбрінідіс:

Ми дуже стурбовані новою інформацією, яка вказує, що Іран поставив Росії балістичні ракети. Якщо це підтвердиться, то подібне становитиме суттєву матеріальну ескалацію підтримки Іраном російської незаконної загарбницької війни.

Він наголосив, що ЄС «залишатиметься пильним й за потреби відреагує швидко та в погодженні із міжнародними партнерами». «Ми закликаємо усі країни, в тому числі КНДР й Білорусь, утриматися від будь-яких дій, що можуть бути прирівняні до співучасті у російській агресії проти України», - зазначив дипломат.

(Укрінформ)

Прокурор МКС Карім Хан:

В Україні працюють над питанням справедливості, тоді як вона бореться за своє життя. Якщо ми не будемо боротися за щось одне, тоді ми не боремося ні за що. Якщо ми не будемо боротися за справедливість в Україні, тоді які шанси того, що в Судані чи Лівії, М'янмі чи Палестині ми не будемо як шахраї, що роздають обіцянки, але ніколи не виконують їх?

Прокурор МКС додав, що рішення нашої країни ратифікувати Римський статут має історичну важливість. «Я сподіваюся, що на асамблеї

держав-учасниць у грудні Україна зможе зайняти місце, тому що якщо ми об'єднаємося довкола справедливості в Україні, ми матимемо справжній шанс», – наголосив Хан.

([LIGA.net](#))

11 вересня відбувся саміт «Кримської платформи».

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган заявив, що повернення Україні окупованого Криму є вимогою міжнародного права.

За словами Ердогана, підтримка Анкарою територіальної цілісності, суверенітету та незалежності України залишається незмінною. Він підкреслив, що «повернення Криму Україні є вимогою міжнародного права».

Також президент Туреччини висловив сподівання, що надалі Україною будуть зроблені «додаткові кроки щодо зміцнення прав кримськотатарських тюрок». А ще Ердоган зазначив, що Туреччина «щиро бажає завершення війни справедливим та міцним миром на основі територіальної цілісності, суверенітету та незалежності України».

У турецькомовній версії звернення політик також відзначив звільнення з трирічного полону заступника голови Меджлісу Нарімана Джеляла, заявив про сподівання про якнайшвидше звільнення усіх кримських татар, зокрема братів Асана та Азіза Ахметових.

Водночас ані в російськомовній, ані в турецькомовній версіях звернення не згадується Росія як країна, що окупувала півострів та тримає в заручниках кримськотатарських політв'язнів.

([Укрінформ](#))

11 вересня відбувся саміт «Кримської платформи».

Прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович:

Ми надали багато пакетів військової допомоги Україні і будемо продовжувати посилювати оборонну спроможність України, тому що лише сильні можуть захистити себе та визволити окуповані території. Водночас, як решта міжнародної спільноти, особливо на Заході, ми маємо бажання підтримати мирні ініціативи, які забезпечать мир, але не будь-який, а справедливий, із повагою до територіальної цілісності. Саме це обстоювала Хорватія. Ми це переживали три десятиліття тому.

Він акцентував, що підтримка України триватиме «незважаючи на жодні загрози, які, можливо, постануть перед Хорватією».

«Ми є членом НАТО і ЄС, і ми знаємо, коли настає момент, коли треба допомогти друзям», - зазначив прем'єр-міністр Хорватії.

([Укрінформ](#))

11 вересня відбувся саміт «Кримської платформи».

Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що його країна продовжує залишатися з українцями у їхній боротьбі за свою територіальну цілісність, та висловив підтримку саміту Кримської платформи.

«У той час, коли відбувається саміт "Кримської платформи", я хотів би підтвердити, що Франція продовжує рішуче стояти пліч-о-пліч з Україною та її народом у захисті своєї територіальної цілісності та суверенітету», - заявив Макрон.

([Українформ](#))

11 вересня відбувся саміт «Кримської платформи».

Голова Ради міністрів Італії Джорджа Мелоні заявила, що «незаконна окупація Криму» Російською Федерацією залишається «дуже серйозним порушенням системи правил і принципів, загально визнаних у Статуті ООН, які гарантують мирне співіснування між державами». Вона наголосила, що це – порушення територіальної цілісності суверенної держави, яке «зневажає права народів, що не бажають відмовлятися від своєї ідентичності, і залишається таким навіть через десять років».

«Вважати Крим частиною російської території - це частина російської пропаганди, і ми повинні знати, як їй протистояти, попри те, що вона (пропаганда – ред.) знаходить підтримку в деяких географічних картах, що поширюються навіть у західних ЗМІ», - заявила італійська прем'єрка.

Вона зауважила, що від початку повномасштабного вторгнення Крим став базою для «цілеспрямованих нападів Росії на цивільне населення та критичну інфраструктуру».

«Але Росія не змогла зламати героїчний опір України, а наша згуртованість і єдність мети забезпечили Україні допомогу, необхідну їй для захисту власної свободи. Це – цінність, яку ми повинні плекати, якщо хочемо відновити мир у серці Європи», - наголосила Мелоні.

Вона звернулась, зокрема, до президента Володимира Зеленського, заявивши, що «ми і надалі будемо стояти на вашому боці». За її словами, Італія «робитиме це» і в якості країни, головної в G7, тому що «наша мета - покласти край цій війні і допомогти Україні на її шляху до майбутнього, заснованого на мирі, свободі і процвітанні».

«Дивитися в майбутнє України також означає думати про її відновлення, що має бути підтримане у співпраці з міжнародними фінансовими інституціями. В єдності наша сила, і український народ може і надалі розраховувати на нас», - підкреслила Мелоні.

([Європейська правда](#))

Єврокомісарка з енергетики Кадрі Сімсон проінформувала, що частка російського газу в імпорті ЄС скоротилася з 45% у 2021 році до 18% до червня 2024 року, тоді як імпорт від таких надійних партнерів як Норвегія та США збільшився.

«Ми більше не перебуваємо під владою трубопроводів Путіна, і ми продовжуємо підтримувати наших українських партнерів у міру наближення зими», – акцентувала вона.

Водночас єврокомісарка наголосила, що європейські компанії мають право використати українську газову інфраструктуру, оскільки на це немає санкцій і є інтерес з української сторони.

У доповіді про стан Енергетичного співтовариства за 2024 рік зазначено, що ціни на енергоносії більш стабільні і залишаються значно нижчими від пікових рівнів енергетичної кризи 2022 року.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Оборонно-промислова база України зросла вшестеро за останні пару років. Це результат колосальних інвестицій, які були зроблені багатьма із нас.

Він підкреслив, що це працює на довгострокові інтереси України, що є дуже важливим, оскільки «одним із показників успіху України є здатність міцно стояти на власних ногах, у військовому, а також економічному, демократичному та військовому плані».

Блінкен зазначив, що інвестиції в оборонно-промислову базу «є найкращим способом гарантувати, що агресія РФ не повториться, і що Україна матиме можливості стримувати агресію, а в разі потреби, й захиститися від неї».

У цьому зв'язку очільник Держдепу висловив переконання, що компанії в усьому світі бачать Україну як «дуже привабливе місце для інвестицій, навіть попри продовження агресії».

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Держсекретар США Ентоні Блінкен здійснив візит до Києва.

Держсекретар США Ентоні Блінкен:

Ми обговорювали далеkobійність... Я передам те, що я тут почув, президенту (Джо Байдену, - ред.) у Вашингтон.

Окрім цього, він зауважив, що потреби України змінюються, адже змінюється і саме поле бою.

«Я впевнений, що так і буде продовжуватися, бо ситуація змінюється. Ескалація - це фактор, який ми враховуємо, але він не вирішальний», - додав він.

[\(Укрінформ\)](#)

11 вересня відбувся саміт «Кримської платформи».

Президентка Грузії Саломе Зурабішвілі заявила, що «боротьба за свободу, людські цінності, людську гідність, збереження незалежності та демократії не терпить компромісів». За її словами, тільки досягнувши цього, «ми можемо сподіватися на досягнення тривалого миру».

Грузинська лідерка нагадала, що 10 років назад Росія вторглась на територію України, а також, що більше 900 днів веде повномасштабне вторгнення. «Перед обличчям цього варварства Україна показала

надзвичайну мужність і рішучість. Це надихає нас усіх», - сказала Зурабішвілі. Вона додала, що Росія «занадто довго зневажала міжнародні норми, і ця поведінка повинна перестати толеруватись».

«Експансіонізм Росії в Чорному морі, від окупації Абхазії до спроби анексії Криму, або нещодавні кроки з відкриття військово-морської бази в окупованій Абхазії, не можна терпіти», - заявила Зурабішвілі.

Вона додала, що Росія має навчитись поважати кордони не тільки України, а і Грузії та Молдови, і всієї Європи.

«Україна зруйнувала образ всемогутньої російської армії, продемонструвала, що російська непереможність – це міф, що Росія не змогла підкорити Київ ні за три, ні за дев'ятсот днів, не змогла послабити українське суспільство, не змогла відірвати Україну від підтримки європейських та американських друзів», - заявила президентка Грузії.

(РБК-Україна)

США запровадили санкції проти Ірану за передачу Росії балістичних ракет.

Міністр закордонних справ Ірану Аббас Арагчі:

Знову США і ЄС діють на основі помилкового інтелекту та помилкової логіки.

Він заявив, що Тегеран нібито не передава Москві балістичні ракети. При цьому іранський міністр стверджує, що санкції не є розв'язанням проблеми, а її частиною.

«Залежні від санкцій повинні запитати себе: як Іран може виробляти та нібито продавати складну зброю? Санкції не рішення, а частина проблеми», - додав Арагчі.

12.09

(Укрінформ)

У проєкті бюджету ФРН на 2025 рік скорочено кошти на підтримку України.

Віцепрезидент Бундестагу Катрін Герінг-Екардт:

Ми будемо шукати більшість у парламенті для того, щоби підтримка була такою, як потрібно.

Герінг-Екардт наголосила, що вважає завданням німецьких політиків не просто продовжувати підтримку України, а й збільшувати її, зокрема й з міркувань власної безпеки.

«Я не думаю, що ми як європейці робимо якусь послугу, адже йдеться і про нас самих», - зауважила вона.

Депутат визнала, що партнери «постійно проявляють стриманість», тоді як має йтися про далекосяжне рішення.

У контексті проєкту бюджету на 2025 рік віцепрезидент Бундестагу зауважила, що всі партії коаліції, а також консервативний блок (ХДС/ХСС) «єдині в розумінні того, що підтримка України в ньому не є достатньою».

За її словами, дебати в парламенти тільки розпочинаються, обговорення триватимуть кілька тижнів.

(Укрінформ)

Речник ЄС Пітер Стано:

Ми отримали надійну інформацію від наших союзників щодо поставок іранських ракет в Росію. Європейський Союз був дуже чітким щодо цього вже під час Європейської ради у березні. Тоді у висновках лідери ЄС наголосили: якщо така інформація буде підтверджена, це матиме прямі наслідки. Це потягне швидкі дії від ЄС у координації з міжнародними партнерами, що передбачатимуть запровадження суттєвих обмежувальних заходів проти Ірану.

За його словами, Росія намагається отримати більше зброї від третіх країн для ведення війни проти України. Таким чином, своїми поставками Іран сприяє ескалації у війні.

За його словами, високий представник ЄС під час численних контактів з іранськими колегами застерігав щодо передачі Росії балістичних ракет. і для використання проти України.

«Та оскільки, як видається, Іран робить це, буде відповідь, і вона буде швидкою. Європейський Союз і високий представник Боррель вже надали країнам-членам пропозиції щодо цільових заходів, які будуть частиною відповіді ЄС», - заявив речник.

(Укрінформ)

Президент Литви Гітанас Науседа зауважив, що з часу так званих президентських виборів у Білорусі ця держава не є самостійною. Всі ці роки Росія проводить навчання свого особового складу на її території і здійснила звідти наступ на Україну. Окрім того, наразі підвищується напруга і біля західного кордону Білорусі.

«Литва має достатньо великий кордон з Білоруссю, тому ми дуже уважно спостерігаємо за цією ситуацією. Так само вони організовано висилають нелегальних мігрантів на нашу територію, намагаючись дестабілізувати ситуацію. Ми успішно протидіяли таким спробам, але це не означає, що Білорусь не спробує робити цього й надалі», - зазначив Науседа.

Він додав, що наразі ці білоруські операції просто перемістилися до кордону з Польщею, «і ні Польща, ні ЄС не можуть цього толерувати».

«Тому ми дивимося на цю державу (Білорусь – ред.) без ілюзій і розуміємо, що це є ще одним джерелом ризику для всіх нас, і завжди на форумах Європейського Союзу агітуємо за те, щоб до Білорусі застосовувалися ті самі санкції, як і стосовно Росії», - акцентував Президент Литви.

У цьому контексті він нагадав, що ЄС нещодавно ухвалив ще один пакет санкцій саме для Білорусі.

«І це не кінець. Ми маємо вимагати ще більш суворої оцінки», - наголосив Науседа.

([Цензор.НЕТ](#))

Глава МЗС Польщі Радослав Сікорський під час зустрічі з держсекретарем США Ентоні Блінкеном наголосив:

Польща залишається прихильником продовження тиску на російський режим із метою змусити його до закінчення війни проти України. ... Ми як Захід маємо продовжувати постачання Україні передових систем протиповітряної і протиракетної оборони, а також зняти обмеження на використання далекобійної зброї. Ми переконані в ефективності економічних санкцій, а також закликаємо вжити рішучіших дій щодо конфіскації заморожених російських активів.

Міністр вважає, що Україна для захисту має право бити по території Росії західною зброєю.

«Жертва агресії має право оборонятися, має право збивати засоби повітряного нападу, котрі її атакують. Тому вважаю, що Україна має право використовувати західну зброю для запобігання воєнним злочинам», - додав глава МЗС Польщі.

([Укрінформ](#))

12 вересня російська армія обстріляла Віролюбівку Донецької області, у тому числі по конвою МКЧХ, унаслідок чого загинули штатні працівники МКЧХ.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Гуманітарні працівники за жодних обставин не можуть бути мішенню. РФ буде притягнута до відповідальності за усі порушення міжнародного гуманітарного права.

Президентка МКЧХ Мір'яна Сполярч засудила обстріл місця роздачі гуманітарної допомоги в Донецькій області, внаслідок якого загинули троє співробітників МКЧХ, не вдаючись при цьому до звинувачень в сторону Росії.

([Укрінформ](#))

12 вересня Росія завдала в Чорному морі ракетного удару по цивільному судну, що перевозило зерно з України до Єгипту.

Речник генсека ООН Стефан Дюжаррік:

Це ще один приклад ризику для світової економіки, для світової торгівлі, який ми спостерігаємо в цьому регіоні. Це суворе нагадування про те, що судна й далі стикаються із загрозами в Чорному морі, що загрожує безпеці та стійкості експорту сільськогосподарської продукції.

За його словами, прохід через Чорне море залишається «критично важливим для глобальної продовольчої безпеки й утримання світових цін під контролем».

13.09

[\(РБК-Україна\)](#)**Прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер:**

Росія розпочала цей конфлікт. Росія незаконно вторглася в Україну. Росія може негайно покласти край цьому конфлікту. Україна має право на самооборону.

Він додав, що Великобританія надала «навчання та можливості» (маючи на увазі зброю), щоб допомогти Україні відобразити російське вторгнення, і сказав, що він відвідує президента США частково тому, що «очевидно, що необхідно провести додаткові обговорення характеру цих можливостей».

[\(Укрінформ\)](#)**Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс:**

Принципово важливим залишається лідерство США у забезпеченні військової та політичної підтримки України, яка бореться проти агресора. Ми не можемо сумніватися в тому, що сьогодні поруч з Покровськом триває боротьба не лише за Україну, а й за свободу всього демократичного світу.

Міністр також зазначив, що перебіг війни проти України та згуртованість міжнародної спільноти заради перемоги України є дуже важливим чинником забезпечення та підтримання безпеки як у Європі, так і в Індо-Тихоокеанському регіоні.

«Перемога України має стати стратегічним пріоритетом для усіх нас», - додав Ландсбергіс.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Монголія не заарештувала Путіна попри ордер МКС.

Прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан:

Думаю, що його подорожі за кордон до країн-учасниць Римського статуту – це виняток, а не норма.

За його словами, йому прикро, що Монголія не дотрималася своїх зобов'язань стосовно виконання ордера на арешт Путіна.

«Та я заохочую вас не засмучуватися через це і не розчаровуватися. Коли у Югославії створити трибунал, Мілошевич, Караджич, Младич ще не були затримані. Ми об'єднані, сконцентровані, тож є перспектива, що це рішення щодо арешту буде виконане», - додав Хан.

[\(Укрінформ\)](#)**Речник МЗС Польщі Павел Вронський:**

Ми й надалі підтримуватимемо Україну, і є прихильниками того, щоб Україна мала повне право до оборони.

Він звернув увагу на учорашню «дуже сильну декларацію» Сікорського про необхідність скасування заборони на використання Україною західних ракет далекого радіусу дії під час учорашньої пресконференції у Варшаві,

«сказану у присутності важливого представника наддержави» (держсекретаря США Ентоні Блінкена - ред.).

«Це дуже серйозна підтримка», - наголосив речник МЗС РП.

(РБК-Україна)

Путін заявив, що дозвіл Україні бити західними ракетами по РФ означатиме пряму участь країн НАТО і європейських країн у війні в Україні.

Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск:

Потрібно дуже серйозно ставитися до всіх подій в Україні та на українсько-російському фронті, але я б не надавав надмірного значення останнім заявам президента Путіна. Вони скоріше показують складне становище росіян на фронті.

(РБК-Україна)

Глава Міністерства закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс:

Очевидно, що Литва підтримає всі європейські санкції проти Ірану за його підтримку воєнних зусиль Росії проти України. Але було б дуже прикро знову побачити, як процес розмови, коли йдеться про санкції, займає дуже багато часу, і, як у багатьох випадках у минулому, не приносить результатів.

Він наголосив, що позиція Литви полягає в тому, що необхідно накладати санкції на те, що легко піддається санкціям, наприклад, російські аеродроми.

«Україна, я впевнений, була б готова накласти на них санкції ракетними ударами великої дальності, якби тільки Україні це дозволили. Тож це була б найкраща відповідь, негайна відповідь, яка не вимагає від 27 країн сісти за стіл і про щось домовитися», - підкреслив Ландсбергіс.

(Укрінформ)

У п'ятницю Рада Безпеки ООН вкотре зібралася на запит Росії для «засудження» військової допомоги Україні з боку країн Заходу.

Заступник постпреда США при ООН Роберт Вуд розповів, що наприкінці 2023 року Іран і Росія підписали контракт на поставку сотень ракет, аби Росія здійснювала агресію проти України. Минулого літа іранський персонал навчав російських військовослужбовців використовувати балістичні ракети ближнього радіуса дії «Проект 360».

Цього місяця Росія отримала першу партію із сотень цих ракет, зазначив дипломат.

«Максимальна дальність дії ракет становить 120 км, і їх розгортання дає Росії змогу зберігати власні ракети більшої дальності для використання на всій території України», - підкреслив Вуд, додавши, що таким чином Москва має намір вразити більше об'єктів інфраструктури в Україні напередодні зими.

Він нагадав, що передача Росії ракет «є доповненням до тисяч безпілотних літальних апаратів, які Іран відправив до Росії з 2022 року і які російські війська використовують з руйнівними наслідками проти цивільного населення та інфраструктури України».

Партнерство між Росією та Іраном не тільки становить загрозу для України та європейської безпеки, а й безпосередньо впливає на дестабілізаційну діяльність Ірану на Близькому Сході й в усьому світі, зауважив Вуд.

Крім того, Росія імпортувала десятки балістичних ракет і понад 18 тисяч контейнерів із боєприпасами й пов'язаними з ними матеріалами з Північної Кореї, що є порушенням резолюцій Ради Безпеки, які Росія сама підтримала лише кілька років тому, наголосив американський дипломат.

Розповідаючи про обстріли цивільної інфраструктури, Вуд згадав, що «буквально вчора Росія завдала удару по цивільному судну в Чорному морі, що перевозило пшеницю і прямувало до Єгипту».

Він наголосив, що «створення інтегрованого потенціалу протиповітряної оборони України є пріоритетом для нас та інших».

За його словами, США працюватимуть з Україною, щоб забезпечити її можливостями, необхідними для захисту від російських ракет і атак безпілотників.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Путін заявив, що дозвіл Україні бити західними ракетами по РФ означатиме пряму участь країн НАТО і європейських країн у війні в Україні.

Речник ЄС Петер Стано:

Путін регулярно робить багато хибних коментарів. І факт полягає у тому, що це він почав війну проти України... Звичайно, ніщо з того, що він каже, не змінить наші позиції доти, доки він продовжує цю незаконну агресію проти українського народу.

Він пообіцяв, що ЄС продовжить надавати підтримку Україні, включно з військовою підтримкою.

«Дискусії стосовно послаблення обмежень на використання зброї, наданої країнами-членами, тривають. Ми бачили результати обговорень у вигляді індивідуальних рішень. Стосовно цього питання немає загальноєвропейської позиції. Звичайно, це залежить від держав-членів, які надають зброю», - додав Стано.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Путін заявив, що дозвіл Україні бити західними ракетами по РФ означатиме пряму участь країн НАТО і європейських країн у війні в Україні.

Речник федерального уряду Штеффен Гебештрайт:

Ми взагалі не коментуємо це. Ми маємо великий досвід з російським президентом і висловлюваннями, які він робить. Ми просто беремо їх до уваги.

Стосовно дозволу Німеччини на удари України по російській території, то позиція Берліна не змінилася, сказав речник. Водночас він зауважив, що зброя, яку Німеччина передавала і передає наразі Україні, на відміну від американських і британських ракет, «якісно не належить» до категорії, про яку точаться дискусії. Тобто не є далекобійною. Найбільша дальність озброєнь, які ЗСУ отримали від ФРН, становить від 40 до 100 км.

Крім того, на запитання про можливість ухвалення рішення про передачу німецьких далекобійних ракет Taugus, Гебештрайт відповів, що канцлер не має наміру змінювати своє рішення.

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Глава польського МЗС Радослав Сікорський закликав Україну провести ексгумацію жертв Волинської трагедії.

«Те, що сталося в 1943 році під час німецької окупації Польщі та України, було планом українського (руху - Ред.) опору (провести - Ред.) етнічну чистку Волинської області шляхом масового вбивства польського цивільного населення», - заявив очільник МЗС.

За його словами, протягом кількох місяців було вбито від 80 000 до 120 000 людей. Водночас Сікорський визнав, що «були й акти помсти з боку польського руху опору».

Він також додав, що Польща подолала свій імперський синдром щодо України, але має одне прохання: провести ексгумацію жертв Волинської трагедії, щоб поховати їх за християнським звичаєм.

Сікорський сказав, що хоче донести дві думки. Пояснити полякам — що неможливо повернути до життя жодну з жертв Волинської трагедії, але що можна будувати краще майбутнє з сусідами. А українцям — що треба «знайти рішення, перш ніж Польща вживатиме жорсткіших заходів».

«Наша громадськість дуже схвилювана з цього приводу. Тоді вцілілих поляків депортували до Польщі, а їхні нащадки тепер представляють мільйони людей, для яких це питання є важливим і які голосують», - пояснив глава польського МЗС.

Він підсумував, що «великі нації здатні розпізнавати темніші місця у своїй історії».

[\(Цензор.НЕТ\)](#)

Путін заявив, що дозвіл Україні бити західними ракетами по РФ означатиме пряму участь країн НАТО і європейських країн у війні в Україні.

Речниця Білого дому Карін Жан П'єр:

Коментарі Путіна це безперечно дуже небезпечна риторика. Але вона не нова для Росії. Насправді це було головним повідомленням російської пропаганди в їхній війні. Це їхня агресія. Це те, що вони зробили.

Вона вкотре наголосила, що війна може завершитись в момент, коли Росія виведе свої війська з України.

Водночас у Білому домі заявили, що політика США стосовно ударів вглиб РФ американською зброєю станом на зараз залишається незмінною і сьогодні не очікується жодних великих оголошень стосовно цієї теми після зустрічі президента США Джо Байдена із прем'єр-міністром Британії Кіром Стармером.

«Політика не змінилася. Але я продовжу говорити, що президент відданий тому, щоб Україна мала те, що їй потрібно, щоб захищатися від агресії Росії, щоб захищати свою демократію», – наголосила Жан П'єр. Вона також відзначила, що Джо Байден завжди був лідером з надання Україні підтримки.

14.09

(Укрінформ)

Міністерка закордонних справ Канади Мелані Жолі:

Разом із партнерами Канада рішуче засуджує діяльність російського державного медіа RT - раніше відомого під назвою Russia Today, - спрямованої на зменшення західної підтримки України, вплив на вибори у західних і незахідних державах, а також підірив підтримки й відданості заснованому на правилах міжнародному порядку й пов'язаним із ним інституціям.

Вона зазначила, що за даними канадської розвідки, після початку російського повномасштабного вторгнення в Україну, RT стала активно залученою до глобальних зусиль РФ з поширення дезінформації та впливу, «діючи як продовження розвідувальних служб Росії та застосовуючи підтримуваний державою кібернетичний злам, психологічні й інформаційні операції, прихований вплив та організовуючи військові закупівлі».

«Серед зусиль RT: рекрутинг західних політичних коментаторів й лідерів думок, в тому числі канадців, переважно задля використання їх для створення й поширення контенту, який ставить під сумнів і зменшує громадську та політичну підтримку заходом України», - зауважила міністерка.

Жолі висловила глибоке занепокоєння з приводу «придбання й застосування RT інших проросійських ресурсів, в тому числі кібернетичних, які раніше уже проводили інформаційні операції та спричиняли кіберінциденти, зокрема на об'єктах канадської критичної інфраструктури». «Ці ворожі дії виходять далеко за межі легітимних медіаорганізацій і суперечать будь-яким загальноприйнятним кодексам журналістських стандартів, практик й етики. Осудливі дії RT чиняться приховано, що явно демонструє брак прозорості перед громадськістю й державами, у яких RT веде діяльність», - вказала очільниця МЗС Канади.

«Канада рішуче підтримує своїх союзників супроти глобальних намагань Росії підрвати суверенітет й демократичні процеси. Канада й союзники продовжать протистояти російській агресії та підривній діяльності.

Канада не толеруватиме жодного іноземного втручання на своїй території й продовжить викривати й протидіяти цим намаганням», - підсумувала Жолі.

([Слово і Діло](#))

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Я шкодую, що союзники по НАТО та саме НАТО не зробили більше для зміцнення України раніше. Якби Україна була сильнішою у військовому плані, поріг для вторгнення росії був би вищим. Але я не можу сказати, чи був він досить високим. Він додав, що зараз припинити війну в Україні можна лише шляхом переговорів.

«Щоб закінчити цю війну, на певному етапі треба знову вести діалог із росією. Але це має базуватись на силі України», – вважає генсек.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер після зустрічі з президентом США Джо Байденом заявив, що остаточне рішення щодо застосування ракет Storm Shadow по цілях на території РФ ще не ухвалено.

Водночас, як зазначається, Стармер натякнув, що подальший розвиток подій у цьому питанні можливий на засіданні Генеральної Асамблеї ООН цього місяця. «Очевидно, що ми повернемося до цього питання на ГА ООН через кілька днів з більш широким колом осіб», - сказав він.

Стосовно розмови із Байденом Стармер зазначив, що «це не була зустріч щодо конкретного потенціалу», але додав, що «ми прийшли до сильної позиції».

Реакція представників української громадськості

5 мільйонів гривень виділять на ЗСУ в Ірпінській громаді ([ITV](#)).

5 мільйонів гривень виділять на ЗСУ в Ірпінській громаді. Про це стало відомо з посту міського голови Олександра Маркушина. Він заявив, що ці кошти мають виділити на позачерговому засіданні Ірпінської міської ради, яке планують провести 14 вересня.

Натомість секретарка ІМР Анжела Макеєва повідомила, що наступну чергову сесію Ірпінської міської ради заплановано на 26 вересня. Депутати не підтримали пропозицію міського голови про проведення позачергової сесії 14 вересня, наголосивши на необхідності відмовлятися від практики позачергових сесій, коли питання до порядку денного надаються депутатам в останній момент і в самі питання додаються складові, про які депутати дізнаються вже після голосування (...).

Тож виділення коштів для ЗСУ, скоріш за все, відбудеться саме на черговій сесії 26 вересня.

На Волині розіграють джип за донат на ЗСУ: переможця оберуть вже завтра ([Перший](#)).

У суботу, 14 вересня, відбудеться розіграш американського позашляховика «Ford Explorer» 2020 року випуску. Шанс отримати автівку за мільйон має кожен, хто зробить донат для ЗСУ.

Такий оригінальний спосіб збору коштів для підтримки військових вирішив втілити волонтер з Іванич Ігор Маковський.

Автомобіль Ігорю Маковському надав його товариш Віталій Міцюк, який працює в IT-сфері. Транспортний засіб можна було продати й купити п'ять пікапів, а якщо його розіграти, то таких пікапів вийде значно більше! Тому й оголосили розіграш.

Щоб стати учасником, потрібно зробити внесок – мінімум сто гривень (...). Той, хто задонатив 100 гривень має один шанс стати переможцем та щасливим власником шикарної автівки, а хто тисячу – десять.

Волонтери Кривого Рогу збирають російські книжки, аби купити FPV-дрони для ЗСУ ([НА ЧАСІ](#)).

У Кривому Розі волонтери освітньо-культурного Гончаренко центру проводять безстрокову акцію «Півтори тонни на дрони», мета якої збір російськомовної літератури, аби купити FPV-дрони для ЗСУ.

Проект стартував ще на початку весни. Він допомагає криворіжцям очистити полиці від російських книжок і водночас задонатити на ЗСУ (...).

Усі виручені кошти організатори спрямовують на закриття актуальних зборів для підтримки ЗСУ. Насамперед — на закупівлю безпілотників різних типів.

Ірпінська громада виділить 5 мільйонів гривень на ЗСУ ([Київщина24](#)).

5 мільйонів гривень виділять на ЗСУ в Ірпінській громаді. Про це повідомив Ірпінський міський голова Олександр Маркушин.

За його словами, ці кошти мають виділити на позачерговому засіданні Ірпінської міської ради, яке планують провести 14 вересня.

Пізніше стало відомо, що наступну чергову сесію Ірпінської міської ради заплановано на 26 вересня.

Депутати не підтримали пропозицію міського голови про проведення позачергової сесії 14 вересня, наголосивши на необхідності відмовлятися від практики позачергових сесій, коли питання до порядку денного надаються депутатам в останній момент і в самі питання додаються складові, про які депутати дізнаються вже після голосування.

Тож виділення коштів для ЗСУ, скоріш за все, відбудеться саме на черговій сесії 26 вересня.

За два дні рівняни зібрали 650 тисяч гривень на ЗСУ ([ITV](#)).

Вихідними, 7-8 вересня, у Рівному на території парку культури та відпочинку імені Тараса Шевченка пройшов благодійний FOOD FEST.

Проводять у місті подібний захід уже вдруге. Як і минулого разу, організатори фестивалю збирали донати на потреби 150 окремої механізованої бригади.

За словами члена оргкомітету «FOOD FEST» Святослава, FOOD FEST родом з Луцька (...).

Окрім смачної їжі та напоїв, гості фестивалю мали змогу послухати виступи відомих музичних колективів - зокрема «100Лиця», «Fiinka». Також, вже традиційно, волонтери «Рівне Разом» підготували для відвідувачів розіграш лотереї та благодійний аукціон.

За результатами дводенного фестивалю вдалося зібрати 650 тисяч гривень. 600 тисяч передадуть на потреби 150 окремої бригади та 50 000 тисяч для 241 окремої бригади ТрО, що зараз перебуває на Донецькому напрямку (...).

Дрони, зарядні станції та РЕБи: Боратинська громада передала ЗСУ допомоги на вісім мільйонів ([Конкурент](#)).

Боратинська громада передала на потреби ЗСУ 50 дронів, 20 зарядних станцій та 4 портативні РЕБи на майже 8 мільйонів гривень.

Про це розповіли на сайті громади.
Боратинська громада придбала та передала:
30 одиниць Mavic 3 PRO загальною вартістю 2 250 000 грн.
20 одиниць Mavic 3T загальною вартістю 2 939 600 грн.
20 зарядних станцій EcoFlow загальною вартістю 1 470 000 грн.
4 портативні РЕБи загальною вартістю 1 273 000 грн.

Волонтер на кріслі колісному Іван Джердж зібрав 10 млн грн на ЗСУ ([04141](#)).

Волонтер з Тернопільщини Іван Джердж пересувається на кріслі колісному. Чоловік із Золотопотіцької громади допомагає Збройним силам України від початку повномасштабного російського вторгнення. За цей час разом із жителями села Возилів зібрали приблизно 10 мільйонів гривень для українських захисників.

Для всіх бійців, які до нього звертаються, збирають на все необхідне: від окопних свічок до дронів та автомобілів. Окремо Іван організував збір ще на 500 тисяч гривень на закупівлю FPV-дронів на честь загиблих воїнів Бучаччини, які він підписав недавно, і вони відправляються до різних підрозділів. Кожен з цих дронів буде присвячений загиблому герою.

Іван Джердж пересувається на кріслі колісному після ДТП, яке сталося перед його випускним. Чоловік розповідає, тоді відразу зрозумів, що головне — не падати духом.

Юний ніжинець передав гроші з аліментів на ЗСУ: на них купили детектори дронів «Цукорки» ([04141](#)).

Школяр з Ніжина Захар Огієвський передав кошти з аліментів від батька на купівлю цінного обладнання для ЗСУ. Про це йдеться у свіжому випуску програми «Неподільна Україна» (...).

Винахідником «Цукорка» є український програміст Дмитро Селін, який вже давно проживає в Лондоні. Коштує такий детектор від 2,4 тис. грн. Однак через популярність черги на нього шалені.

Відкрили збір на зарядні станції ЗСУ. Ціль – 100 тисяч гривень ([Район](#)).

Бійці з 1 аеромобільного батальйону 81 ОАеМБр ДШВ на передовій щодня ризикують життям, захищаючи нашу країну. Їм постійно потрібні заряджені пристрої – рації, дрони, тепловізори та інша техніка, від якої залежить успіх операцій та безпека військових. Але для цього потрібні надійні зарядні станції.

Ми вирішили допомогти і збираємо 100 тисяч гривень на дві зарядні станції для наших захисників на «нулі». Ці станції дозволять швидко заряджати всі необхідні прилади навіть в умовах бойових дій, забезпечуючи безперебійну роботу техніки.

Прикарпатські волонтери передали на фронт понад 100 FPV-дронів (Укрінформ).

Прикарпатські волонтери передали військовослужбовцям 100 FPV-дронів власного виробництва.

Ці дрони зроблені самими волонтерами конкретно під завдання і потреби бригади «Едельвейс». Комплектуючі на 20 нічних безпілотників придбали за кошти, зібрані на благодійному аукціоні, яку провела Коломийська РДА. А 10 FPV-дронів виготовили завдяки підтримці друзів із чеського міста Пісек.

У бригаду доставили ще 10 FPV-дронів від Чернелицької територіальної громади, 6 FPV-дронів від організаторів благодійного концерту «Іскрик» у Коломиї та три 10-дюймові безпілотники від волонтерів з Німеччини.

Ще 26 FPV-дронів військовим повернули після ремонту. Їм передали також зарядну станцію, ноутбуки та інше спорядження.

Прогулянки, пікніки на Набережній та збори на ЗСУ. Як дніпряни відзначають День міста (Суспільне.Дніпро).

У Дніпрі 14 вересня відзначають День міста. Цього року з міркувань безпеки скасували розважальні заходи у парках. Втім містяни, користуючись гарною погодою, прогулюються, слухають вуличних музик і долучаються до зборів на Збройні сили України (...).

Джип за 100 гривень: волонтер з Іванич розіграв Ford Explorer за донат на ЗСУ (Бук).

14-го вересня волонтер з Іванич розіграв позашляховик за донат для ЗСУ. Автівку Ford Explorer 2020 року випуску виграв житель Черкас.

Нагадаємо, Ігор Маковський, який з перших днів повномасштабного вторгнення допомагає ЗСУ та забезпечує наших захисників всім необхідним, вигадав ось такий цікавий спосіб зібрати кошти на армію. Розпочинав Ігор допомагати воїнам одягом та шкарпетками, а тепер возить дрони, тепловізори та багато іншого. 14-го квітня волонтер розпочав проєкт «Авто за донат». Задонативши сто гривень, учасники мали можливість виграти автомобіль марки Форд. Чим більшою була сума донатів – тим більше шансів на виграш автомобіля (...).

Волонтер зібрав у благодійному турі Європою 28 мільйонів на дрони Magura V5 для розвідників (Укрінформ).

Стендап-комік і волонтер Василь Байдак передав українським розвідникам понад 11,3 млн гривень, які зібрав у межах благодійного туру Європою.

З цієї суми 8 млн грн підуть на придбання ударних морських дронів Magura V5.

Решта коштів буде спрямована на підтримку спецпідрозділів ГУР.

Байдак провів 21 виступ у 13 країнах. У межах його туру проходили аукціони, де розігрували сотні лотів, зокрема й сувеніри з підписом начальника ГУР генерал-лейтенанта Кирила Буданова.

Ударні дрони на передані Байдаком кошти закупить Благодійний фонд Діани Подолянчук.

У ГУР нагадали, завдяки безпілотникам Magura V5 вдалося успішно уразити вже 18 російських кораблів, дев'ять із них – знищити.

У Переяславі на благодійному концерті гурту «Крутий заміс» зібрано понад 23 тисячі гривень на ЗСУ ([Інформатор](#)).

14 вересня на території музею народної архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини у Переяславі відбувся благодійний концерт гурту «Крутий заміс», за ініціативи волонтерської ГО «Команда Нескорені» та НІЕЗ «Переяслав». На ньому збирали кошти для Збройних сил України (...).

Під час концерту люди могли задонатити у скриньку, яка стояла прямо на сцені, і до слова, робили це активно. Також гурт провів аукціон в якому розіграв фірмову футболку. Стартова ціна була 500 гривень, дві жінки влаштували справжні дебати за головний лот, та все ж одна з них виборола омріяну річ за 2600 гривень (...).

Всі кошти використають на придбання необхідних речей для потреб ЗСУ: тактичний душ, хімічні грілки для тіла, сушар-присипка з антигрибковим ефектом, пакети охолоджуючі гіпотермічні, профілактичні ліки, термоковдри та пічки. «Ці речі стануть доповненням проекту «Переяславські посилки підтримки» від ГО «Команда Нескорені», та разом із стравами швидкого приготування власного виробництва будуть надіслані військовим на передову», – написала Ольга Дрига у себе на Facebook-сторінці.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Принц із Бельгії Мішель де Ліньє привіз на Тернопільщину допомогу для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

Принц Мішель де Ліньє зі своїм другом бароном Бернардом Де Герлашем привезли з Бельгії на Тернопільщину три автомобілі швидкої допомоги, наповнені медичним обладнанням, та джип для ЗСУ.

Голова Збаразької громади Роман Полікровський:

Надзвичайно зворушлива і знакова подія відбулась сьогодні у Збаражі на подвір'ї Збаразького замку! До нас із Бельгії прибув нащадок власників Збаража та близько 80 навколишніх населених пунктів принц Мішель де Ліньє зі своїм другом бароном Бернардом Де Герлашем. На цей раз наші невтомні друзі привезли три автомобілі швидкої допомоги, наповнені медичним обладнанням, та джип.

За словами голови громади, принц Мішель де Ліньє має значний вплив на бельгійську політику щодо допомоги Україні і палко вболіває за український народ.

У Фінляндії розпочали збір коштів на енергетичне обладнання для України ([Укрінформ](#)).

Конфедерація фінської промисловості у партнерстві з Міністерством внутрішніх справ Фінляндії розпочали збір коштів на енергетичне обладнання і техніку під гаслом «Допоможемо Україні взимку».

Кампанія збору спрямована на те, щоб допомогти українцями пережити майбутню зиму, зокрема, через підтримку виробництва енергії та роботи електромереж.

За словами очільника Конфедерації Петрі Вуоріо, наразі окрім енергетичної інфраструктури, Україні необхідна також термінова допомога у реконструкції, зокрема у ремонті лікарень, шкіл та цифрової інфраструктури, а також у ліквідації ушкоджень навколишнього середовища.

«Наразі Фінляндія організовується, щоб мати змогу задовольнити ці потреби. Зміцнення фінансових рішень є важливим практичним кроком у цьому напрямку», – сказав він.

Питаннями збору, організації доставки обладнання в Україну та транспортних витрат займається фінське МВС.

200 інтелектуалів закликали посилити українську ППО ([Громадське місце Харків](#)).

11 вересня оприлюднено відкритого листа до союзників України: терміновий заклик щодо надання достатньої допомоги для забезпечення

ефективної роботи систем ППО, щоб захистити українське цивільне населення та критичну інфраструктуру.

Звернення підписали 200 представників громадських організацій, інтелектуалів та лідерів громадської думки – як українців, так і іноземців.

Учасники звернення висловлюють вдячність союзникам за непохитну підтримку України в екзистенційній боротьбі проти загрози існуванню української нації через російську агресію.

У зверненні наголошується, що російські атаки по цивільних об'єктах (таких як дитяча лікарня «Охматдит») є відвертим терористичним актом і явним порушенням Статуту ООН, Загальної декларації прав людини, Женевських конвенцій, Римського статуту та інших норм міжнародного гуманітарного права.

Підписанти звернення терміново закликають союзників України вжити довгоочікуваних заходів для захисту повітряного простору України.

Фонд Нормана Фостера оголосив конкурс проєктів на відновлення будівлі Харківської ОВА ([Укрінформ](#)).

Фонд Нормана Фостера оголосив конкурс проєктів відновлення будівлі Харківської ОВА, яку росіяни зруйнували ракетними ударами на початку березня 2022 року.

Міський голова Харкова Ігор Терехов:

Фонд Нормана Фостера оголосив конкурс на розробку проєкту відбудови Харківської обласної державної адміністрації. Це частина нашої спільної роботи із розробки генерального плану міста за співпраці із Європейською економічною комісією ООН, інжиніринговою компанією «Агир», харківськими архітекторами та міжнародними експертами.

За словами Терехова, проєкт відновлення цієї будівлі для міста особливий і пріоритетний.

«Адже будівля Харківської ОВА - головний символ вільного і незламного Харкова. І її відновлення - більше, ніж просто відновлення архітектури, це данина пам'яті кожному загиблому внаслідок нищівного ракетного удару по майдану Свободи 1 березня 2022 року, прояв нашої сили, нашого відродження, стійкості та віри у мирне і переможне майбутнє України», - зазначив мер.

Учасники конкурсу можуть запропонувати концептуальні рішення, найкращі з них отримають можливість перейти до етапу деталізованого планування та реалізації, додав Терехов.

61% угорців виступають проти того, щоб Україна була в ЄС, - опитування ([Цензор.НЕТ](#)).

У 2024 році громадяни Угорщини стали менш прихильними до розширення ЄС порівняно з минулим роком. Серед країн-кандидатів на вступ до ЄС угорці найменше підтримують членство України.

Про це свідчить опитування аналітичного центру Policy Solutions.

Торік більшість респондентів підтримували вступ кількох країн-кандидатів, але у 2024 році лише 45% опитаних були позитивно налаштовані щодо Чорногорії – країни з найбільшою підтримкою.

Натомість серед країн-кандидатів угорці найменше підтримують приєднання України. Рік тому переважна більшість угорців виступали проти вступу України до ЄС, а цього року аж шість з десяти угорців – 61% – відкидають членство України.

Так, вступ України до ЄС є найбільш популярним серед виборців опозиційної партії Угорщини «Тиса»: 34% за і 53% проти.

Виборці цієї партії найбільше хотіли б бачити приєднання до ЄС Чорногорії (50%), тоді як виборці партії Віктора Орбана «Фідес» хотіли б бачити приєднання Туреччини.

Благодійники з Чехії передали Україні хірургічні інструменти ([Укрінформ](#)).

Українські заклади охорони здоров'я отримують хірургічні інструменти від благодійників з Чехії.

Передача відбулася завдяки співпраці Міжнародної дипломатичної місії публічної дипломатії в Чеській Республіці з Конгломератом «Skupina SEZ» та за підтримки МОЗ.

«Загальна кількість переданих інструментів становить більше 2700 одиниць. Ця гуманітарна допомога, спрямована на покращення якості медичних послуг та зміцнення системи охорони здоров'я в Україні. Нове функціональне приладдя позитивно вплине на ефективність роботи медзакладів», - йдеться у повідомленні Міністерство охорони здоров'я.

Частину інструментів отримав ДУ «Інститут травматології та ортопедії НАМН України».

Про мужність українців слід знімати фільми - Майкл Дуглас ([Укрінформ](#)).

Українська культура має дуже вагомим значення, українці - це смілива та мужня нація, якою захоплюється весь світ. Українці пропагують правильні ідеї демократичного світу, про них варто знімати кіно та поширювати його по всьому світу.

Американський актор та кінопродюсер Майкл Дуглас під час виступу на культурній платформі «Україна відкрита світу» сказав:

Україна має вагу у культурному розрізі й ті 3-4 дні, які провів тут, лише переконали мене в цьому. Українська культура має дуже вагомим значення... Коли у людей є ідея, правильна ідея, щоб це виглядало драматично та вивірено, і є гарна історія, то про це варто знімати. І це для всього світу, бо американці вже теж дивляться фільми із субтитрами. Як продюсери, якщо ви маєте гарну історію, гарний сценарій, то ви на

правильному шляху. Важливо скласти до купи гарний сценарій. Часто на кіностудіях розробляють 50 сценаріїв, щоб зняти один фільм.

За його словами, у США уважно стежать за подіями в Україні й боротьба українців надихає американців.

«Культура - це мистецтво, мистецтво - це свобода, свобода - це демократія. Це означає, що культура - це демократія, це щось, на чому тримаються обидві наші країни. Моє бажання, аби війна якомога швидше закінчилася. Хочу, щоб ви знали, що світ захоплюється вами, тим як ви поведетеся, як дієте. Я дуже радий, що ми можемо тут прямо, по-людськи про це говорити. Захоплююся вашою мужністю та сміливістю у своїй країні, як ви створюєте простір для здійснення своїх бажань та сподівань», - сказав американський актор.

Він також висловив сподівання, що Україна надалі поширюватиме свою культуру світом.

«Хочу, щоб більше і більше митців з України виходили назовні, хочу бачити цей процес, ви заслуговуєте на це, тому що ви - вражаюча країна», - наголосив Дуглас.

Також він висловив надію, що Україна отримає далекобійну зброю і дозвіл застосовувати її по військових цілях вглиб Росії: «думаю, що це питання з надання далекобійної зброї буде вирішене, щоб пан Путін про щось замислився нарешті».

Експертні оцінки

(РБК-Україна)

Білий дім направив Конгресу секретну доповідь про стратегію війни в Україні, щоб продемонструвати куди мають бути направлені кошти на допомогу Україні та чому їх варто перенести на наступний рік.

Політолог Олег Саакян:

Ми не знаємо що там всередині. І я думаю що найближчим часом ми дізнаємося лише окремі якісь елементи цього. Але в цілому очевидно, що план буде залишатися секретним. Мені здається, що ще один момент варто додати до цього ланцюжку подій. Це зустріч в Італії, де конгресменам було продемонстровано окремі елементи скажімо майбутнього плану, який буде запропонований як Байдену, так і кандидатам в президенти.

Саме на тлі цього Білий дім різко вирішив надати свій сценарій підтримки України американським парламентарям. І мені здається, що оце могло бути таким спусковим гачком, який здетонував, фактично потреби Білого дому запропонувати свій план. Україна починає задавати в США порядок денний перемоги й відповідно демонструвати як її можна досягнути та що є для України перемогою.

Довгий час ми знаходилися в певному вакуумі, коли Білий дім з одного боку говорив про підтримку України, але при цьому чітко не окреслював як вони бачать перемогу країни у війні з РФ. Бо ключова точка фіксації була в тому, що Україна має сісти за стіл переговорів з Росією. І для Штатів ціллю було, щоб Україна сіла з сильними позиціями, а Росія зрозуміла що вони не можуть перемогти. Все почало змінюватися. І змінюватися в істеблшменті, зокрема американському, під тиском ситуації на фронті, під тиском так чи інакше ескалювання війни та розростання ризиків від неї й інтерналізації.

За словами експерта, тут фактор Північної Кореї, яка вже на постійній основі допомагає РФ та Ірану, який посилює свою підтримку країни-агресора. І відповідно зворотний процес на Близький Схід, російсько-іранської підтримки хуситів і інших деструктивних сил, як то ХАМАС чи «Хезболла». Також Північна Корея, яка погрожує на корейському півострові, відповідно отримуючи від Росії нові технології.

Баланс сил змінюється. Бо один із моментів зокрема нерішучої політики США по підтримці України полягає якраз в прямій пов'язаності судин нашої російсько-української війни з іншими точками напруження. Зокрема з індо-тихоокеанським регіоном. І будь-які кроки, які робляться в Україні, одразу екстраполюються на ситуацію в індо-тихоокеанському регіоні. Китай приміряє на себе ті кроки, які задіяні по Росії.

Інші гравці дивляться як Україна реагує та як США готові підтримувати Україну. І зрештою це неескалювання воно стосується не

тільки російсько-української війни, а небажання ескалювати ситуацію в тому регіоні через кроки в російсько-українській війні. І от такий план, який пропонується зараз Білим домом, це намагання перехопити ініціативу задаванні порядку денного. Щоб потім українські ініціативи вже оцінювалися через призму кроків Білого дому, і випередити американських парламентарів, які б нагадали адміністрації Байдена, що дійсно вони брали на себе зобов'язання з презентації принаймні візії, принаймні певного нарису такого плану як вони бачать підтримку України.

Ще один важливий момент - це ті гроші, які трохи «підзависли» на воєнну допомогу Україні, і які потрібно зараз перенести на наступний бюджетний рік через їх недоосвоєння наразі. Це десь 6 млрд сума яка втрапилася. Очевидно, що на частину з них встигли допомогти. Але плюс мінус 4-5 млрд доларів - це та сума, яку треба перенести й тут необхідна підтримка парламентарів. Я думаю, що Білий дім зараз робить такий крок, щоб продемонструвати куди ці гроші мають бути направлені та чому їх варто перенести на наступний рік і мінімізувати тим самим зараз можливості трампістів саботувати цей процес.

(РБК-Україна)

10 вересня відбулися дебати між кандидатами у президенти США Камалю Гарріс та Дональдом Трампом.

Голова «Інституту Американістики», аналітик «Інтерньюз-Україна» Владислав Фарапонов:

Я достатньо стриманий в оцінках цих дебатів. Тому що я дуже добре пам'ятаю оцінки після дебатів між Байденом і Трампом, де всі вже сказали, що «Трамп переміг на виборах», що «Трамп президент уже». Тому я хочу на цьому наголосити, що в Америці дуже все швидко змінюється.

Вихід Джо Байдена з виборчих перегонів був безпрецедентним випадком. Для Камали Гарріс ці дебати були важливими з погляду на те, що вона ще новий кандидат у перегонах. Тобто у неї досі є оцей елемент новизни, елемент несподіваності і, звісно, вона цим намагається користуватися. Плюс штаб Камали Гарріс обрав дещо цікаву стратегію і поки що цифри опитувань підтверджують, що вона їм приносить результат. Це все ж таки мінімальна публічність саме у медіа. Тобто вона фактично до дебатів дала лише одне велике інтерв'ю і те разом із Тімом Уолзом - кандидатом у віце-президенти від демократів. Тобто навіть не один на один.

Демократка фактично використала дебати як спосіб просувати певні ідеї, які вона поступово лише починає оголошувати.

Основна перевага Гарріс у тому, що вона на дебатах може запропонувати щось нове, у порівнянні з республіканцем Дональд Трампом. Натомість як Трамп все ж таки колишній президент, майже безальтернативний кандидат на республіканських праймеріз був і в принципі таким і лишився. Тому фактично йому складно пропонувати щось таке нове.

Тому що тоді в нього логічно запитують, а де ж ти був раніше або чому ти про це не казав. Тобто якби Трамп щось таке цікаве пропонував щодо внутрішньої політики. Тому власне і велика кількість часу була присвячена саме питанням внутрішньої політики: аборти, економіка і т.д. Це дійсно ті питання, які хвилюють американців.

Модератори дебатів віддавали перевагу внутрішнім питанням, які найбільш яскраво демонструють різницю між демократами та республіканцями.

([LIGA.net](https://liga.net))

Ердоган заявив, що Крим треба повернути Україні.

Консультант зі стратегічних комунікацій Юрій Богданов:

Це дратує приблизно всіх, крім його самого і його однодумців.

Тож. Чому Ердоган одночасно хоче вступити до БРІКС і підтримує повернення Криму?

Перше – той саме тюркський світ. Ердоган регулярно підкреслює пріоритет захисту кримських татар, які мають тюркське коріння. Туреччина тривалий час підтримує цю громаду і виступає проти порушень їхніх прав на окупованій території.

Приблизно з тієї самої причини у Туреччині складна динаміка відносин з Китаєм. Через уйгурів. І фактор впливу на тюркські громади та народи в інших країнах розглядається як інструмент впливу на політику цих країн, навіть якщо це такі гіганти, як Китай і Росія.

Друге – фактор територіальної цілісності. Туреччина, як і інші країни, у яких не до кінця вирішені територіальні суперечки чи існують сепаратистські рухи, завжди підтримуватиме легітимну територіальну цілісність інших держав. Єдиним виключенням з цього правила була незалежність Косова і Північного Кіпру, але це – насамперед – релігійний фактор.

Третє – фактор Чорного моря і регіональної політики. Стратегічно в інтересах Туреччини збереження адекватного балансу і безпеки в Чорному морі. Контроль Росії над Кримом створює дисбаланс у бік останньої та виклики для Анкари, яка прагне посилити свій вплив на Чорному морі, забезпечити спокійну торгівлю в регіоні й не створювати загроз для своїх стратегічних проток у Мармуровому морі. Тому український Крим — найбільш привабливий сценарій.

Ердоган намагається зберігати баланс у відносинах із Росією та Україною, що важливо для його регіональної політики. Попри стратегічні проекти з Москвою в енергетиці та ще кількох галузях, Туреччина продовжує зміцнювати зв'язки з Україною, особливо у військовій та економічній сферах.

Четверте – балансування між Заходом і Сходом. Виступаючи за повернення Криму Україні, Ердоган посилав сигнал НАТО і західним партнерам про свою підтримку міжнародного права. Це вчергове нагадує:

«Так, ми, звісно, специфічний член НАТО, але ми член НАТО, ми просто хочемо захищати передусім свої інтереси».

П'яте – Ердоган хоче ствердити Туреччину як логістичний і геополітичний суперхаб. Саме тому він веде свою країну – члена НАТО в БРІКС. БРІКС не треба розглядати як якийсь «союз». Між його членами надто багато протиріч, їх всіх об'єднує лише прийнятні (партнерські чи нейтральні) відносини з Росією. Але як дипломатичний майданчик БРІКС розглядатися цілком може.

Туреччина прагне отримати максимум політичних і економічних інструментів, зберігаючи контакти з усіма учасниками регати. І заради цього зробити заяву по Криму – нормальна ціна. Тим більше що для Росії Туреччина зараз надто важлива, щоб якось протестувати.

([LIGA.net](https://liga.net))

Історик, професор Єльського університету Тімоті Снайдер:

Я думаю, жити з Росією після війни – це насамперед питання того, щоб РФ зрозуміла, що вона програла війну. Війна має закінчитися у такий спосіб, щоб росіяни знали, що вона закінчилася.

І це, на жаль, не те саме, що просто припинення вогню чи перемир'я. Росіяни мають знати, що програли. З такою Росією, можливо, Україна якось зможе співіснувати.

Образ України кардинально змінився за останні два з половиною роки. Я думаю, для більшості людей у світі Україна була чимось таким, чого не існує. Чимось, про що вони не думали ані так, ані інакше. Головна зміна полягає в тому, що тепер майже немає нікого, хто б не розумів, що Україна – це суверенна країна, здатна робити певні речі у світі.

І є також певний інтерес до української культури, я маю на увазі й попкультуру, і високу культуру, про яку ми любимо говорити. Україна присутня культурно так, як не була 10 чи 20 років тому, це точно. Й Україну також вважають демократичною країною, що, звичайно, 20 років тому викликало б набагато більше сумнівів, ніж зараз.

Мені здається, що українська дипломатія стає все кращою і кращою. А за останні два з половиною роки дипломатія насправді загалом була відмінною.

Важливо, звичайно, спростовувати російські міфи. Увесь метод, як ми викладаємо історію Східної Європи, базується на російському імперському конструкті. Тож, від Каліфорнії до Німеччини, по суті, ми викладали історію згідно з поняттям: те, що сталося в Києві та Русі 1000 років тому — це нібито чомусь сьогоднішня Росія. А ми повинні звільнитися від цього.

Це модель, яка була винайдена російськими істориками в XIX столітті на основі деяких політичних винаходів XV століття. Але те, що насправді відбувалося в Східній Європі, набагато цікавіше, і українська історія – не виключення.

Відтак набагато важливіше не просто спростовувати міфи, а заповнити простір цікавою версією української історії. Я знаю, що це важко, бо у росіян більше грошей і каналів комунікації, і вони намагаються знищити Україну. І тому природно бути в обороні.

(Главред)

Путін заявив, що підтримує Камалу Харріс як кандидата у президенти США.

Політолог, голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента» Володимир Фесенко:

Заява Путіна є так званим «пасом» Трампу - мовляв, будь-які зауваження чи звинувачення Трампа в тому, що він підтримує Росію, будуть нейтралізовані посиленням на слова російського диктатора.

Тому відразу після цієї заяви Трамп сказав, що він виступає за відміну санкцій проти Росії. Щоправда, він не сказав про це прямо, а в контексті. Не треба сприймати це буквально і думати, що він це обов'язково зробить.

Насправді у Росії нещодавно проводили опитування, і росіян запитали, кого вони підтримують на виборах у США. Згідно з результатами половина заявила, що нікого не підтримує, однак абсолютна більшість серед іншої половини підтримує саме Трампа.

А Росія – це країна, де громадська думка визначається офіційною пропагандою. І хоч би що там казав Путін, дуже помітно, що офіційна пропаганда РФ не приховує своєї симпатії до позиції Трампа.

Для Кремля як і Байден, так і Камала Харріс є ворогами, адже якою буде їхня політика, цілком зрозуміло. А ось якою буде політика Трампа – наразі невідомо. Трамп вже був у президентському кріслі у США і за його каденції відносини між США і РФ погіршилися. Однак симпатія в Путіна все ж є до нього.

І не тому, що Трамп хороший, а тому, що його політика хоча б частково відповідає російським інтересам: по-перше, у нього є готовність до переговорів, причому негайних, а Росія сподівається, що їй вдасться просунути свою позицію на таких переговорах; по-друге, Трамп руйнує євроатлантичну солідарність і готовий відмовитися від частини безпекових зобов'язань щодо Європи, а відповідно і до України; по-третє, Трамп готовий домовлятися, на відміну Байдена і Харріс.

Більше того, Трамп є фактором конфліктності у Штатах і підриває там стабільність, що відповідає інтересам Росії. Тому для Росії вигідна не перемога Харріс чи Трампа, а політична криза у США. Це головна мета Росії, яку вона працює.

І саме з цієї причини прозвучала заява про підтримку Камали Харріс. Таким чином Кремль намагається обурити американську політику та підірвати позиції демократів.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №624/2024

Про відзначення державними нагородами України
За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та
територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового
обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ЗАЇКУ Володимира Івановича – підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БРОВКА Ігоря Олександровича (посмертно) – молодшого лейтенанта

БУЛАВУ Ігоря Миколайовича (посмертно) – старшого лейтенанта

ВИННИКА Максима Миколайовича (посмертно) – молодшого лейтенанта

ДЕНИСЕНКА Олексія Вікторовича (посмертно) – молодшого лейтенанта

МАРАХОВСЬКОГО Владислав Сергійовича (посмертно) – молодшого
лейтенанта

РОССИНСЬКОГО Володимира Миколайовича (посмертно) – старшого
лейтенанта

ТАРАСЕНКА Сергія Володимировича (посмертно) – молодшого лейтенанта

ТОКАРСВА Володимира Олександровича – полковника

Нагородити орденом “За мужність” I ступеня

КРАВЧЕНКА Юрія Володимировича (посмертно) – сержанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ДВОРСЬКОГО Олександра Богдановича (посмертно) – старшого сержанта

ЩЕНКА Дмитра Григоровича (посмертно) – старшого солдата

КЛІЧУКА Олексія Михайловича (посмертно) – старшого солдата

КОЛЬЦОВА Максима Григоровича (посмертно) – солдата

КОРЕНЧУКА Валентина Івановича (посмертно) – полковника

ЛОГВІНЕНКА Сергія Олександровича (посмертно) – старшого солдата

МАЛЯВУ Костянтина Володимировича (посмертно) – сержанта

ПРИСТУПУ Ігоря Миколайовича (посмертно) – сержанта

ТУРА Олега Васильовича (посмертно) – старшого солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АЛЕКСЕЄНКА Віталія Олександровича (посмертно) – лейтенанта

АНТИПЕНКА Вячеслава Григоровича (посмертно) – штаб-сержанта

АНТОНОВА Сергія Володимировича (посмертно) – солдата

АРХИПЕНКА Олександра Васильовича (посмертно) – молодшого сержанта

БАБЕНКА Ельдара Таїровича (посмертно) – старшого солдата

БАСРА Максима Олеговича – молодшого сержанта

БАЙКОВСЬКОГО Миколу Андрійовича (помертньо) – солдата
БАЮРУ Дмитра Ігоровича – молодшого сержанта
БЕЗРУКАВОГО Костянтина Анатолійовича (помертньо) – солдата
БЕЗРУКОВА Максима Анатолійовича (помертньо) – солдата
БЕЛЯЦЬКОГО Олексія Сергійовича (помертньо) – солдата
БЕРЕЖНОГО Дмитра Володимировича (помертньо) – солдата
БЕРЕЖНОГО Сергія Олексійовича (помертньо) – солдата
БЕТЛІЯ Ігоря Володимировича (помертньо) – старшого сержанта
БЄЛЯКОВА Руслана Петровича (помертньо) – солдата
БІГУНА Ігоря Віталійовича (помертньо) – молодшого сержанта
БЛІНОВА Сергія Олександровича (помертньо) – солдата
БОЙКА Андрія Васильовича (помертньо) – солдата
БОЙКА Івана Миколайовича (помертньо) – старшого солдата
БОКІЄВА Олега Олександровича (помертньо) – старшого солдата
БОНДАРЯ Володимира Сергійовича (помертньо) – сержанта
БОНДАРЕНКА Андрія Михайловича (помертньо) – солдата
БРАЖНИКА Ігоря Володимировича (помертньо) – старшого солдата
БУРНОСА Вадима Анатолійовича (помертньо) – солдата
БУХАЛА Анатолія Миколайовича (помертньо) – старшого солдата
ВАЛІГУРУ Володимира Миколайовича (помертньо) – солдата
ВАСІНА Валерія Васильовича (помертньо) – матроса
ВЕКЛЕНКА Ігоря Олександровича (помертньо) – старшого сержанта
ВЄРАКШУ Олександра Миколайовича (помертньо) – молодшого сержанта
ВІЛЬЧИНСЬКОГО Андрія Михайловича (помертньо) – молодшого сержанта
ВІННИКА Івана Дмитровича (помертньо) – солдата
ВІРНИКА Андрія Михайловича (помертньо) – старшого солдата
ВОЗНОГО Сергія Миколайовича (помертньо) – солдата
ВОЙТЕНКА Олександра Івановича (помертньо) – солдата
ВОЛОШИНА Сергія Вікторовича (помертньо) – старшого солдата
ГЕОРГЦУ Володимира Лукича (помертньо) – сержанта
ГЕРАСИМЕНКА Владислава Геннадійовича (помертньо) – солдата
ГІМБУТА Василя Олександровича (помертньо) – молодшого сержанта
ГОДОРОЖУ Костянтина Олександровича (помертньо) – молодшого сержанта
ГОРБАНЬОВА Володимира Павловича (помертньо) – солдата
ГОРБАТЕНКА Віктора Володимировича (помертньо) – сержанта
ГОРБАЧА Владислава Ярославовича (помертньо) – солдата
ГОРЛОВОГО Євгенія Сергійовича (помертньо) – молодшого сержанта
ГРЕБЕНЮКА Петра Петровича (помертньо) – солдата
ГРЕЧАНОГО Володимира Володимировича (помертньо) – солдата
ГРИЩЕНКА Євгена Анатолійовича (помертньо) – солдата
ГРІНЬКА Павла Миколайовича (помертньо) – солдата
ГРУДЕЯ Михайла Михайловича (помертньо) – солдата

ГУБЛЯ Сергія Юрійовича (померло) – солдата
ГУРАЛЬЧУКА Омеляна Омеляновича (померло) – солдата
ГУРЖУ Анатолія Леонідовича (померло) – солдата
ГУЦУЛЯКА Василя Антоновича (померло) – молодшого сержанта
ДАРАГАНА Миколу Сергійовича – старшого сержанта
ДИКАНЧУКА Ярослава Михайловича (померло) – сержанта
ДІДОВЦЯ Андрія Сергійовича (померло) – солдата
ДМИТРУКА Юрія Анатолійовича (померло) – солдата
ДОГАДАЙЛА Івана Володимировича – старшого солдата
ДРОЗДА Олександра Олександровича (померло) – сержанта
ДУБІНУ Руслана Анатолійовича (померло) – солдата
ДУДІНА Миколу Вікторовича (померло) – солдата
ДУДОВЦЕВА Олександра Олександровича (померло) – підполковника
ДУШЕНКА Євгенія Івановича (померло) – молодшого сержанта
ДЯКА Романа Юліановича (померло) – солдата
ЄРМАКОВА Євгена Вікторовича (померло) – солдата
ЄЧІНА Сергія Валентиновича (померло) – солдата
ЖАРКОВА Євгена Олеговича (померло) – солдата
ЖИЖКУ Андрія Павловича (померло) – сержанта
ЗАБОЛОТНОГО Тимофія Леонідовича (померло) – солдата
ЗЕМБЕЦЬКОГО Віталія Павловича (померло) – солдата
ЗЛИДАРЯ Олега Олеговича (померло) – солдата
ІВАНОВСЬКОГО Євгенія Ігоровича (померло) – солдата
ІВАШКОВСЬКОГО Михайла Валентиновича (померло) – солдата
ІЛІНЧУКА Олега Вікторовича (померло) – матроса
ІСАКА Мар'яна Сергійовича (померло) – сержанта
ІШКОВА Володимира Миколайовича (померло) – головного сержанта
КАЛИТУ Артема Руслановича (померло) – солдата
КАМАНІНА Сергія Дмитровича (померло) – солдата
КАПЛУНА Вячеслава Анатолійовича (померло) – старшого солдата
КАРАМУШКУ Сергія Олександровича (померло) – солдата
КАРПЕНЮКА Андрія Івановича (померло) – старшого солдата
КАШПЕРКА Владислава Олександровича (померло) – солдата
КВАСА Романа Анатолійовича (померло) – солдата
КИДИСЮКА Юрія Петровича (померло) – солдата
КИЛИМНИКА Сергія Олександровича (померло) – солдата
КИФРЯКА Олександра Олександровича (померло) – старшого солдата
КІКІНУ Володимира Олександровича (померло) – солдата
КЛИМЕНКА Сергія Михайловича (померло) – солдата
КОВАЛЕВИЧА Сергія Сергійовича (померло) – солдата
КОВАЛЯ Олександра Івановича (померло) – сержанта
КОВАЛЬЧУКА Миколу Вілійовича (померло) – солдата
КОВАЛЬЧУКА Руслана Васильовича (померло) – солдата

КОВАЛЬЧУКА Руслана Олександровича (померло) – солдата
КОВАЛЬЧУКА Сергія Володимировича (померло) – солдата
КОВТУНА Аліка Олеговича (померло) – солдата
КОГУЧА Володимира Ярославовича (померло) – сержанта
КОЛЕСНИКА Олега Васильовича (померло) – солдата
КОЛОДІЯ Євгена Юрійовича (померло) – старшого солдата
КОЛОТА Віталія Володимировича (померло) – сержанта
КОНДРАТЮКА Романа Анатолійовича (померло) – старшого солдата
КОНОНЦЯ Едуарда Вячеславовича (померло) – старшого солдата
КОПИСТЯНСЬКОГО Валерія Юрійовича – головного сержанта
КОРЕНЕВСЬКОГО Тимофія Павловича (померло) – старшого солдата
КОРОБЧУКА Миколу Олеговича (померло) – солдата
КОРОТКУ Оксану Михайлівну (померло) – молодшого сержанта
КОСАКОВСЬКОГО Віктора Вікторовича (померло) – молодшого сержанта
КОТЕНКА Максима Григоровича (померло) – солдата
КОТИКА Андрія Андрійовича (померло) – солдата
КОТЮКА Олександра Володимировича (померло) – солдата
КОУРОВА Олега Володимировича (померло) – молодшого сержанта
КОЦЮБСЬКОГО Андрія Миколайовича (померло) – старшого солдата
КРАВЦЯ Олександра Станіславовича (померло) – солдата
КРАМОРЕНКА Олександра Юрійовича (померло) – солдата
КУЗЕНКА Тараса Володимировича (померло) – сержанта
КУЗНЄЦОВА Сергія Миколайовича (померло) – солдата
КУЗЬМЕНКА Валентина Миколайовича (померло) – солдата
КУКСОВА Олексія Петровича (померло) – молодшого сержанта
КУТЕНКА Віктора Олександровича (померло) – молодшого сержанта
ЛАВРОВСЬКОГО Дмитра Анатолійовича (померло) – солдата
ЛАЗЕБНОГО Сергія Анатолійовича (померло) – старшого солдата
ЛЕВИЦЬКОГО Дениса Сергійовича (померло) – солдата
ЛЕВЧУКА Дмитра Петровича (померло) – солдата
ЛЕПЕТУНА Олександра Олексійовича (померло) – штаб-сержанта
ЛИСЕЦЬКОГО Бориса Васильовича (померло) – солдата
ЛОБАЧА Данила Євгенійовича (померло) – старшого сержанта
ЛОГВІНОВА Ростислава Вікторовича (померло) – молодшого сержанта
ЛОПУХА Андрія Васильовича (померло) – молодшого сержанта
ЛЯЛЬКА Владислава Миколайовича (померло) – солдата
ЛЯШЕНКА Сергія Васильовича (померло) – солдата
МАКА Олександра Миколайовича (померло) – молодшого сержанта
МАКАРЕНКА Євгенія Валерійовича (померло) – старшого солдата
МАКАРЧУКА Василя Васильовича (померло) – старшого сержанта
МАЛЯРЕНКА Максима Ігоровича (померло) – солдата
МАНЬКА Дмитра Володимировича (померло) – старшого солдата
МАРЧЕНКА Володимира Володимировича (померло) – солдата

МАРЧЕНКА Олександра Вікторовича (померло) – солдата
МАРЧЕНКА Руслана Володимировича (померло) – солдата
МАСІЦА Олександра Михайловича (померло) – солдата
МАТАКА Анатолія Вікторовича (померло) – молодшого сержанта
МАЦЮКА Ростислава Ігоровича (померло) – солдата
МАЮКА Юрія Миколайовича (померло) – молодшого сержанта
МЕДВЕДЄВА Вадима Михайловича (померло) – солдата
МЕЛЕНКА Миколу Юрійовича (померло) – солдата
МИРОНЕНКА Андрія Миколайовича (померло) – солдата
МИХАЙЛОВА Кирила Володимировича (померло) – солдата
МОЙСУ Андрія Віталійовича (померло) – старшого солдата
МРИХІНА Дмитра Олексійовича (померло) – солдата
МУДРОГО Станіслава Ярославовича (померло) – солдата
МУРДЗУ Олега Мирославовича (померло) – молодшого сержанта
НАВОЗЕНКА Андрія Миколайовича (померло) – солдата
НЕДІЛЬКА Василя Григоровича (померло) – солдата
НОВІКОВА Єгора Костянтинівича (померло) – старшого солдата
НОВОХАТЬКА Максима Дмитровича (померло) – солдата
ОЛЕНЮКА Олександра Олександровича (померло) – старшого солдата
ОЛІЙНИКА Владислава Володимировича (померло) – молодшого сержанта
ОМЕЛЬЧАКА Юрія Юрійовича (померло) – старшого солдата
ОНИЩЕНКА Миколу Васильовича (померло) – солдата
ОНИЩУКА Олександра Петровича (померло) – солдата
ПАЛІЯ Михайла В'ячеславовича (померло) – солдата
ПАНТЕЛЮКА Романа Васильовича (померло) – солдата
ПАНЧЕНКА Валерія Юрійовича (померло) – солдата
ПАНЧЕНКА Дмитра Михайловича (померло) – солдата
ПАСИНЮКА Тараса Сергійовича (померло) – солдата
ПАУЛЬСА Василя Петровича (померло) – солдата
ПЕТРЕНКА Івана Олександровича (померло) – солдата
ПИЛИПЮКА Віктора Васильовича (померло) – старшого сержанта
ПІДКУЙКА Сергія Даниловича (померло) – головного сержанта
ПІНСЬКОГО Валерія Вікторовича (померло) – солдата
ПОВОДИРЕНКА Андрія Михайловича (померло) – солдата
ПОХИЛА Володимира Володимировича (померло) – солдата
ПРОКОПІВА Андрія Ярославовича (померло) – молодшого сержанта
РЕПІНА Станіслава Олександровича (померло) – солдата
РИБКУ Олексія Ігоровича (померло) – солдата
РОМАНЮКА Олексія Олександровича (померло) – солдата
РУДЕНКА Миколу Костянтинівича (померло) – солдата
РУДЕНКА Ярослава Вікторовича (померло) – старшого солдата
РУДСЬКОГО Миколу Вікторовича (померло) – солдата

РУДЬКА Сергія Васильовича (померло) – солдата
РУКАВИШНІКОВА Олександра Володимировича (померло) – молодшого сержанта
САМПРА Юрія Петровича (померло) – старшого сержанта
САМСОНЕНКА Віктора Володимировича (померло) – солдата
СВИТЕЛЬСЬКОГО Павла Вікторовича (померло) – головного сержанта
СВИЩЕВСЬКОГО Олега Євгенійовича (померло) – солдата
СЕЛЮТІНА Олександра Володимировича (померло) – старшого солдата
СИДОРУКА Олександра Валерійовича (померло) – солдата
СИЛАКОВА Йосипа Володимировича (померло) – старшого сержанта
СІЛІНА Віктора Миколайовича (померло) – молодшого сержанта
СКУЛКІНА Геннадія Сергійовича (померло) – молодшого сержанта
СЛУХАЯ Сергія Володимировича (померло) – солдата
СМЕТАНКІНА Ігоря Сергійовича (померло) – солдата
СОКОЛЕНКА Юрія Петровича (померло) – штаб-сержанта
СОСНУ Володимира Михайловича (померло) – старшого солдата
СОЦЕНКА Володимира Андрійовича (померло) – старшого лейтенанта
СТАСИШИНА Юрія Володимировича (померло) – солдата
СТЕПАНЮКА Сергія Руслановича (померло) – солдата
СТРЕМЕДЛІВСЬКОГО Андрія Миколайовича (померло) – солдата
СХАБОВСЬКОГО Сергія Миколайовича (померло) – молодшого сержанта
ТАРАНА Миколу Анатолійовича (померло) – молодшого сержанта
ТЕСЛЕНКА Андрія Олександровича (померло) – солдата
ТИМОФЄЄВА Євгена Миколайовича (померло) – солдата
ТИМОШЕНКА Романа Віталійовича (померло) – старшого солдата
ТИМЧЕНКА Сергія Сергійовича (померло) – солдата
ТКАЧА Андрія Степановича (померло) – солдата
ТОКАРСЬКОГО Дмитра Володимировича (померло) – солдата
ТОМАКА Вадима Валерійовича (померло) – молодшого сержанта
ТОМКЕВИЧА Сергія Миколайовича (померло) – солдата
ТУШЕВСЬКОГО Максима Олеговича (померло) – молодшого сержанта
ТУШИНСЬКОГО Едуарда Йосиповича (померло) – солдата
УЛЬЯНИЦЬКОГО Володимира Олександровича (померло) – молодшого лейтенанта
УСОВА Сергія Сергійовича (померло) – головного сержанта
ФЕДОРОВА Олега Вячеславовича (померло) – старшого солдата
ФІТАКА Миколу Петровича (померло) – солдата
ФРАМПІЛЯ Ігоря В'ячеславовича – старшого сержанта
ФУРМАНА Дмитра Анатолійовича (померло) – солдата
ХАХУДУ Володимира Миколайовича (померло) – молодшого сержанта
ХМЕЛЮКА Андрія Леонідовича (померло) – солдата
ХОМЮКА Віктора Вікторовича (померло) – старшого солдата
ЦЮРУ Дмитра Анатолійовича (померло) – старшого солдата

ЧАБАНА Владислава Володимировича (помертньо) – старшого солдата
ЧЕБОТАРЬОВА Владислава Олексійовича (помертньо) – молодшого
сержанта
ЧЕРКАСА Віталія Ярославовича (помертньо) – солдата
ЧЕРНИША Дмитра Миколайовича (помертньо) – солдата
ЧЕРНЯКА Олександра Володимировича (помертньо) – солдата
ЧИГРИНА Миколу Миколайовича (помертньо) – солдата
ЧИЖА Володимира Олексійовича (помертньо) – солдата
ЧМИГАЛЬОВА Миколу Миколайовича (помертньо) – солдата
ЧОРНОМОРЦЯ Владислава Андрійовича (помертньо) – солдата
ШАЄНКА Валерія Вікторовича (помертньо) – солдата
ШАЛАШОВА Івана Івановича (помертньо) – солдата
ШЕВЧЕНКА Сергія Володимировича (помертньо) – молодшого сержанта
ШЕВЧУКА Максима Олександровича (помертньо) – солдата
ШЕРЕДЬКА Володимира Петровича (помертньо) – старшого солдата
ШУТЕНКА Віталія Валерійовича (помертньо) – солдата
ЩЕРБИНУ Антона Володимировича (помертньо) – солдата
ЩІПЦОВА Андрія Володимировича (помертньо) – солдата
ЮЗЮКА Віталія Васильовича (помертньо) – старшого солдата
ЮЗЬКІВА Степана Романовича (помертньо) – солдата
ЯВНОГО Дмитра Михайловича (помертньо) – солдата
ЯКОВЕНКА Ігоря Івановича (помертньо) – сержанта
ЯКУБОВА Руслана Іскендеровича (помертньо) – солдата
ЯНКОВСЬКОГО Руслана Віталійовича (помертньо) – молодшого сержанта
ЯРИЧЕВСЬКОГО Віктора Анатолійовича (помертньо) – солдата
ЯТЧИХУ Юрія Зіновійовича (помертньо) – сержанта
ЯШВІЛІ Зураба (помертньо) – молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
ВРАЧОВА Олександра Олександровича (помертньо) – головного сержанта
КЕРНИЦЬКОГО Олега Олександровича – полковника
КУЧЕРА Олега Олексійовича (помертньо) – старшого солдата
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
ВАСИЛЕНКА Олександра Володимировича (помертньо) – молодшого
сержанта
ДЬОГТЄВА Михайла Васильовича (помертньо) – солдата
ЗУЯ Володимира Владиславовича (помертньо) – солдата
КОТЮБІНА Василя Олександровича (помертньо) – солдата
ЛЕСИКА Євгенія Миколайовича (помертньо) – солдата
НЕКЦУ Максима Миколайовича (помертньо) – солдата
ПРОНІНА Андрія Геннадійовича (помертньо) – старшого солдата
САПРОНОВА Андрія Івановича (помертньо) – молодшого сержанта
ТВЕРДОВСЬКОГО Олександра Васильовича (помертньо) – солдата
ШПИРКА Євгенія Миколайовича (помертньо) – солдата

ЯКУБОВСЬКОГО Олександра Олександровича (померло) – молодшого лейтенанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

9 вересня 2024 року

Додаток 2

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №629/2024](#)

Про відзначення державними нагородами України

За значний особистий внесок у розвиток кіномистецтва, вагомі творчі здобутки, високу професійну майстерність та з нагоди Дня українського кіно постановляю:

Нагородити орденом "За заслуги" II ступеня

МИХАЛЬЧУКА Сергія Євгеновича – кінооператора

Нагородити орденом "За заслуги" III ступеня

БАДОЄВА Алана Казбековича - режисера, сценариста

КОВАЛЕНКО Алісу Олександрівну – режисерку

ПЛУНСЬКОГО Ярослава Леонідовича - оператора-постановника

РИЗОЛЯ Святослава Леонідовича - продюсера

ФЕДІНЧИКА Андрія Григоровича - актора театру, кіно та дубляжу

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня

ВІТОВСЬКУ-ВАНЦУ Ірму Григорівну - акторку театру і кіно, телеведучу

Присвоїти почесні звання:

"НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ"

КАПІНОС Інні Анатоліївни - акторці театру і кіно

САНІНУ Олександрю Геннадійовичу - кінорежисерові, актору, операторові, продюсеру

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ"

СЕЙТАБЛАЄВУ Ахтему Шевкетовичу - акторові театру і кіно, режисеру

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ"

РИЗОЛЮ Андрію Володимировичу - кінопродюсерові.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

13 вересня 2024 року

Додаток 3

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №630/2024](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ШУЛЬГУ Олександра Борисовича — майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ЧЕРНАДЧУКА Сергія Степановича — підполковника

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ДЗВІНЧУКА Євгена Юрійовича — старшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АЛЕКСЄЄНКА Григорія Олеговича — молодшого сержанта

БЕЛОТРУБЦЕВА Сергія Миколайовича — старшого сержанта

БОДНАРА Олександра Руслановича — старшого солдата

ВИШКВАРКА Максима Олександровича — солдата

ВЬОРСТКІНА Едуарда Олександровича — солдата

ГЛАДІЯ Валерія Михайловича — молодшого сержанта

ГРЕБЕНЮКА Дмитра Олександровича — молодшого сержанта

ДУЦЬКОГО Володимира Степановича — солдата

ДЬЯКОНЕНКА Володимира Вікторовича — старшого сержанта

ЗАВАДОВСЬКОГО Володимира Володимировича — старшого солдата

ІГНАТОВА Олексія Володимировича — молодшого сержанта

КОВАЛЯ Дмитра Миколайовича — старшого сержанта

КОЛПАКОВА Олександра Ігоровича — старшого солдата

КОСТІНА Геннадія Вікторовича — старшого солдата

МАТВІЙЦЯ Максима Олександровича — сержанта

МИКОЛАЙЧУКА Олександра Сергійовича — молодшого сержанта

МОХУНЯ Гаврила Васильовича — молодшого сержанта

ПАВЛЮКА Сергія Ярославовича — молодшого лейтенанта

ПАРИШКУРУ Євгенія Анатолійовича — молодшого сержанта

ПЕРЕПИЧАЯ Андрія Анатолійовича — молодшого сержанта

ПОГОРЄЛОВА Олександра Олександровича — молодшого сержанта

ПОНОМАРЕНКА Андрія Андрійовича — старшого солдата

ПОПОВА Андрія Петровича — сержанта

РОЖКОВА Євгенія Владленовича — старшого солдата

РОМСУ Анатолія Миколайовича — солдата

СКОПНЕНКА Ігоря Сергійовича — сержанта

СТЕЦЕНКА Павла Володимировича — солдата

ТКАЧЕНКА Андрія Миколайовича — молодшого сержанта

ЧЕРНЕНЬКОГО Олександра Івановича — солдата

ЩЕРБИНУ Артема Олександровича — молодшого сержанта

ЯГОВЕНКА Сергія Васильовича — сержанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

АКІМЕНКА Миколу Олександровича — старшого сержанта

БЕЖЕНАРА Сергія Георгійовича — солдата

ЗАВАДСЬКОГО Віталія Вікторовича — старшого солдата

КАГАНЦЯ Вадима Анатолійовича — молодшого лейтенанта

КАДАНОВА Миколу Борисовича — молодшого сержанта

КОЗІЯ Миколу Ігоровича — молодшого лейтенанта

ПАНКОВА Микиту Олександровича — старшого лейтенанта
ПІДПАЛОГО Сергія Володимировича — старшого сержанта
ПОЗНЯКА Євгенія Володимировича — сержанта
РЕВЕНКА Андрія Олександровича — молодшого сержанта
ХОМЕНКА Володимира Миколайовича — старшого солдата
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
ДЗЮБУ Олексія Володимировича — головного сержанта
КРАВЦЯ Віктора Васильовича — сержанта
ЛАПУ Дмитра Івановича — солдата.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
14 вересня 2024 року